

รายงานผลการพิจารณา
**เรื่อง คณะกรรมการรรมมาภิบาลจังหวัด
(ก.ร.จ.)**

โดย คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์
ประธานคณะกรรมการ

นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายปรีชา วัชรากัย
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

พลเอก สมหมาย เกาฏีระ
เลขานุการคณะกรรมการ

พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ กฤษณคุปต์
รองเลขานุการคณะกรรมการ

ศาสตราจารย์นิศดาร์ก เวชยานนท์
โฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเอก สุชาติ หนองบัว
โฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง

พลเอก อู๊ด เบื้องบน
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายบัญญัติ จันทน์เสนะ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คุณพรทิพย์ จาละ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายสีมา สีมานันท์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ
กรรมาธิการ

พลเรือเอก ชุมนุม อัจวงษ์
กรรมาธิการ

พลเรือเอก ณะ อารีนิจ
กรรมาธิการ

นายดิศทัต โทตระกิตย์
กรรมาธิการ

พลอากาศเอก ตริท สนแจ้
กรรมาธิการ

พลอากาศเอก ทรงธรรม โชคคณาพิทักษ์
กรรมาธิการ

นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล
กรรมาธิการ

นายพรศักดิ์ เจียรนัย
กรรมาธิการ

พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง
กรรมาธิการ

นายศิระชัย โชติรัตน์
กรรมาธิการ

พลเอก สุนทร ชำคมกุล
กรรมาธิการ

พลเอก สุรวัช บุตรวงษ์
กรรมาธิการ

พลเอก สรรชัย อจลานนท์
กรรมาธิการ

พลเอก สุรใจ จิตต์แจ้
กรรมาธิการ

พลอากาศเอก อิทธิพร ศุภวงศ์
กรรมาธิการ

นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ
กรรมาธิการ

คณะกรรมการการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการ

นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร
ประธานคณะกรรมการ

นายปรีชา วัชรากัย
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเอก สุชาติ หนองบัว
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

ศาสตราจารย์นิสตาร์ เวชยานนท์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คุณพรทิพย์ จਾਲะ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายเสมา สีมานนท์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก เสรี วงศ์ประจิตร
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายฉัตรชัย กิจิคุณ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายเอกพล เริงรณาษา
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

รศ.มานิต ศุทธสกุล
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นางสาวทักษิณี ดุสิตสุธีรัตน์
อนุกรรมการ

นายประเทศ อุดตมะบูรณ
อนุกรรมการ

นายบุญสนอง บุญมี
อนุกรรมการ

นายพินัย อนันตพงศ์
อนุกรรมการ

นายนิคม เกิดชันหมาก
อนุกรรมการ

นายสมชาย ปัญญาเจริญ
อนุกรรมการ

นายสุพจน์ ลาภปรารณา
อนุกรรมการ

นางสาวชนิษฐา สุตกั้งवाल
อนุกรรมการ

นางสุชาดา รังสินันท์
เลขานุการคณะกรรมการ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โทรศัพท์ ๙๑๘๐ - ๑

ที่ สว (สนช)(กมธ๒) ๐๐๑๐/(ร ๔๖)

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง “คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) ”

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒) กำหนดให้ คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งการจัดระบบบริหารราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนการป้องกันและรักษาความมั่นคงของประเทศ และกิจการทหาร ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการ ประกอบด้วย

๑. พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก มารุต ปิ๋ชโชตะสิงห์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายปรีชา วัชรภักย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	เลขานุการคณะกรรมการ
๖. พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ ฤกษ์นคูปต์	รองเลขานุการคณะกรรมการ
๗. ศาสตราจารย์นิสตาร์ก เวชยานนท์	โฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๘. พลเอก สุชาติ หนองบัว	โฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง
๙. พลเอก อุต เป็องบน	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นายบัญญัติ จันทน์เสนะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. คุณพรทิพย์ จਾਲะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. นายสีมา สีมานันท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ	กรรมการ
๑๖. พลเรือเอก ชุมนุช อาจวงษ์	กรรมการ
๑๗. พลเรือเอก ณะ อารีนิจ	กรรมการ
๑๘. นายดิสทัต โหตระกิตย์	กรรมการ
๑๙. พลอากาศเอก ตริทัศ สนแจ้ง	กรรมการ
๒๐. พลอากาศเอก ทรงธรรม โชคคณาพิทักษ์	กรรมการ

๒๑. นายนิพนธ์ ...

๒๑. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล	กรรมการ
๒๒. นายพรศักดิ์ เจียรณัย	กรรมการ
๒๓. นายศิระชัย โชติรัตน์	กรรมการ
๒๔. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เขตบุญเมือง	กรรมการ
๒๕. พลเอก สรรชัย อจลานนท์	กรรมการ
๒๖. พลเอก สุนทร ขำคมกุล	กรรมการ
๒๗. พลเอก สุรวัช บุตรวงษ์	กรรมการ
๒๘. พลเอก สุรใจ จิตต์แจ่ม	กรรมการ
๒๙. นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ	กรรมการ
๓๐. พลอากาศเอก อิทธิพร ศุภวงษ์	กรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน ได้พิจารณาศึกษาเรื่อง “คณะกรรมการ
ธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.)” เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา นำเสนอรายงานของคณะกรรมการการบริหาร
ราชการแผ่นดิน ต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๖

(ลงชื่อ) พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์

(บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์)

ประธานคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายเจษฎา ชำนาญป่า)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน
สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๐

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๑

จารุพร พิมพ์

เจษฎา/จารุพร/มลิ ทาน

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
ของ
คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เรื่อง “คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) ”

.....

ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒) กำหนดให้ คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งการจัดระบบบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนการป้องกันและรักษาความมั่นคงของประเทศ และกิจการทหาร

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) มีแนวคิดจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น โดยดำเนินการใน ๔ แนวทาง คือ ๑) การคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่ ๒) การลดการผูกขาดอำนาจรัฐและจัดการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม ๓) การทำให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม และจริยธรรม ๔) การทำให้ระบบตรวจสอบมีความเข้มแข็งและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับ มาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ทุกจังหวัด นอกจากกรุงเทพมหานครจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดขึ้นคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗/๑ ทั้งนี้ จำนวน วิธีการสรรหา และการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ให้เป็นไปตามที่ระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ข้อกำหนดดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีการสอดส่อง และเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัด ในรูปของคณะกรรมการซึ่งจะประกอบด้วยบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีบทบาทในพื้นที่จังหวัดนั้น ได้แก่ ภาคราชการ คือ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธานและเป็นตัวแทนจากภาครัฐส่วนกลางเพียงคนเดียว นอกจากนั้นจะประกอบไปด้วย ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจ

เอกชน ซึ่งผู้แทนเหล่านี้เปรียบเสมือนตัวแทนจากประชาชนในพื้นที่ที่จะมาสอดคล้องและเสนอแนะ การปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การทำงานของภาครัฐเกิดประโยชน์สูงสุด อำนวยความสะดวก สนองต่อความต้องการของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า โปร่งใส โดยมุ่งเพื่อประโยชน์สุขของ ประชาชนเป็นสำคัญ เห็นได้ว่าบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ แผ่นดินดังกล่าวข้างต้น เป็นการเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติ ภารกิจ และการใช้อำนาจรัฐที่เหมาะสมของหน่วยงานรัฐในจังหวัดให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความ โปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ของงานมากขึ้น

คณะกรรมการฯ จึงได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการปกครอง การบริหาร ราชการแผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการ พิจารณาศึกษาเรื่อง “คณะกรรมการธรรมาภิบาล จังหวัด (ก.ธ.จ.)” โดยมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ดังนี้

๑) ศึกษาโครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ และกลไกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ธรรมาภิบาลจังหวัด ซึ่งเป็นกลไกในการตรวจสอบที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในภูมิภาค

๒) ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดในการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด และผลการ ดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

๓) ศึกษาข้อจำกัด หรือปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการธรรมาภิบาล จังหวัด และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงขอเสนอ รายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๖ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ

๑.๑ คณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการการปกครอง การบริหารราชการ แผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการ ประกอบด้วย

๑) นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒) นายปรีชา วัชรากัย	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓) พลเอก สุชาติ นอนงบัว	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔) นางสาวชนิษฐา สุดกังวาล	อนุกรรมการ
๕) นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์	อนุกรรมการ
๖) นายบุญสนอง บุญมี	อนุกรรมการ
๗) นายประเทศ อุตตมะบูรณ	อนุกรรมการ
๘) นายพินัย อนันตพงศ์	อนุกรรมการ

- ๙) นายสมชาย ปัญญาเจริญ อนุกรรมการ
๑๐) นายนิคม เกิดชั้นหมาก อนุกรรมการ
๑๑) นายสุพจน์ ลาภปรารณา อนุกรรมการ
๑๒) นางสาวชดา รังสินันท์ เลขานุการคณะอนุกรรมการ
ทั้งนี้ มีที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

- ๑) นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา
๒) ศาสตราจารย์นิสดาร์ก เวชยานนท์
๓) คุณพรทิพย์ จਾਲะ
๔) นายสีมา สีมานันท์
๕) พลเอก เสรี วงศ์ประจิตร์
๖) นายฉัตรชัย กิจธิคุณ
๗) นายเอกพล เรืองธนาอาษา
๘) รองศาสตราจารย์มานิต ศุทธสกุล

๑.๒ หน่วยงานและผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะอนุกรรมการฯ ได้เชิญมาให้ข้อมูล
ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย

๑) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
(พันตำรวจโท เรียงรัตน์ วิเชียรสรรค์ และคณะเจ้าหน้าที่)

๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. (กรรมการและเจ้าหน้าที่ที่จังหวัด
มอบหมายให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ ก.ธ.จ.) ในพื้นที่จังหวัด รวม ๔ จังหวัด ดังนี้

- จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๑
- จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
- จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
- จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑

๑.๓ คณะอนุกรรมการฯ ดำเนินการศึกษาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๔๕
และฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๕๐) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาล
จังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และจากการประมวลสภาพข้อเท็จจริง และผลการ
ดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

คณะกรรมการฯ เห็นว่า การมีบทบัญญัติให้จัดตั้งองค์กรเพื่อสอดส่อง
การปฏิบัติงานของจังหวัดขึ้นเป็นการเฉพาะ เรียกว่า “คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด” โดย
ทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยที่อยู่ในจังหวัด
โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นการสร้างกลไกในการตรวจสอบโดยภาคประชาชน
ขึ้น อันจะผลักดันให้หน่วยงานในระดับจังหวัดทุกหน่วยงานต้องปฏิบัติภารกิจและใช้อำนาจรัฐที่

เหมาะสม และมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน นับเป็นนวัตกรรมและสร้างจุดเริ่มต้นในการเปิดระบบราชการให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในจังหวัด โดยมีข้าราชการเพียง ๓ คน จึงมีองค์ประกอบของ ก.ธ.จ.ที่เหมาะสม มีความเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีความหลากหลาย และมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. และผลการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ที่ผ่านมา ยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ข้างต้น ทั้งนี้ สืบเนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ ๔ ประการ โดยในแต่ละประเด็นควรต้องมีการพัฒนาเพื่อให้คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง ก.ธ.จ. ดังต่อไปนี้

ประการที่ ๑ ความไม่เข้าใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง ก.ธ.จ.และบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ซึ่ง ก.ธ.จ. ส่วนใหญ่จะเข้าใจว่า ก.ธ.จ. จะมีหน้าที่ในการตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค (ไม่รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) มากกว่าหน้าที่ในการสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติราชการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วย (ทั้งที่เป็นส่วนภูมิภาค ส่วนกลางที่ไปตั้งในภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ให้เป็นไปตามวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งในประเด็นนี้เห็นว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการถ่ายทอดและสื่อสารอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กรรมการใน ก.ธ.จ. และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยการเติมช่องทางความรู้ และสร้างเครื่องมือทำงาน ให้กับกรรมการใน ก.ธ.จ. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและของจังหวัดรวมถึงประชาชนในจังหวัดเพื่อให้เข้าใจแนวคิดเจตนารมณ์ บทบาทภารกิจ และขอบเขตการทำงานของ ก.ธ.จ. เพื่อประโยชน์ต่อการทำงานร่วมกัน

ประการที่ ๒ แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่กำหนดให้ ก.ธ.จ. สอดส่องทุกแผนงาน/โครงการของจังหวัดและส่วนราชการในจังหวัด การแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดรวมทั้งแผนงาน/โครงการตามนโยบายของรัฐบาลหรือเรื่องอื่น ๆ ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. เห็นสมควร และการสอดส่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ จากกรอบแนวทางที่กำหนดเป็นเหตุให้ ก.ธ.จ. ทุกคนให้ความสำคัญกับการตรวจสอบแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มากกว่าการสอดส่องและเสนอแนะในการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐว่าเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้ การปฏิบัติภารกิจเช่นนี้ นอกจากจะไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้ว ยังเป็นประเด็นที่ควรพิจารณาว่าการดำเนินการนั้นจะเป็นการซ้ำซ้อนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักโดยตรง ซึ่งได้แก่ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. ฯลฯ และอีกทั้งจะทำให้ ก.ธ.จ. เป็นเสมือนเครื่องมือในการช่วยตรวจติดตามงานของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีอีกด้วย กรณีนี้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรทบทวนกรอบแนวทางการสอดส่อง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ใหม่ให้สอดคล้องกับข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาล จังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งให้มีการสอดส่องการปฏิบัติงานในทุกเรื่องที่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไปดำเนินการว่าเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ โดย ก.ธ.จ. ทุกจังหวัดจะต้องมีการกำหนดแผน ปฏิบัติการประจำปีเพื่อเป็นกรอบการทำงานให้ชัดเจน ครอบคลุมการปฏิบัติภารกิจตามระเบียบสำนักนายกดังกล่าว แต่มีรายละเอียดแตกต่างกันไปตามลักษณะและปัญหาของจังหวัด รวมถึงควรมีการทบทวนคู่มือการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวกับการสอดส่องและเสนอแนะของ ก.ธ.จ. ในแต่ละเรื่องให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของ ก.ธ.จ. ด้วย นอกจากนี้ควรเพิ่มบทบาท ก.ธ.จ. ให้เข้ามามีบทบาทในการสอดส่องติดตาม แก้ไขปัญหาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ รวมทั้งขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตว่ามีระยะเวลาที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ ซึ่งหากเห็นว่าไม่เหมาะสม มีความล่าช้าเกินสมควร ให้รายงานให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้ผู้อนุญาตแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็วต่อไป

ประการที่ ๓ ระบบและความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันระหว่าง ก.ธ.จ. กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญ ซึ่งได้แก่ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน ก.ธ.จ. ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในจังหวัด ภาคประชาชน และเครือข่ายชุมชนในจังหวัด ยังมีช่องว่างและความไม่เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทภารกิจและระบบการทำงานของ ก.ธ.จ. หลายหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญและดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ก.ธ.จ. โดยในประเด็นนี้ควรมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ก.ธ.จ. กับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยในส่วนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นหน่วยหลักในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ ก.ธ.จ. ในภาพรวมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและเผยแพร่ต่อสาธารณะทุกปี ควรให้ความสำคัญกับรายงานดังกล่าว และควรมีการรายงานติดตามผลการดำเนินการของจังหวัดว่าได้หรือไม่ดำเนินการตามข้อค้นพบของ ก.ธ.จ. ต่อคณะรัฐมนตรีด้วย รวมทั้งชี้แจง และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบองค์กรประชุม ก.ธ.จ. ให้ชัดเจน รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของ ก.ธ.จ. ให้กับทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องด้วย สำหรับผู้ว่าราชการจังหวัด รวมทั้งผู้บริหารของจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ก็ควรให้ความสำคัญกับผลการสอดส่องของ ก.ธ.จ. และดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ก.ธ.จ. โดยเร็ว นอกจากนี้เพื่อให้ ก.ธ.จ. มีกลไกสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นการมีส่วนร่วม จะต้องสร้างเครือข่าย ก.ธ.จ. ที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะในระดับอำเภอให้เพิ่มมากขึ้น โดยร่วมมือกับผู้นำตามหมู่บ้าน

ตำบล อำเภอ ทั้งที่เป็นผู้นำทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำที่ไม่เป็นทางการ รวมทั้งจัดตั้ง
จิตอาสาด้านธรรมาภิบาลในระดับชุมชนขึ้น

**ประการที่ ๔ ก.ธ.จ. ยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อการสอดส่อง งบประมาณ
ที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ.รวมทั้งขาดกำลังคนที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน
และสถานที่ทำงาน ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ขาดประสิทธิภาพและไม่มีความต่อเนื่อง
รวมทั้งยากต่อการติดต่อสำหรับประชาชน ซึ่งประเด็นนี้เห็นว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
และฝ่ายเลขานุการใน ก.ธ.จ. ทุกจังหวัดควรมีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัย สามารถ
นำมาใช้เพื่อการสอดส่อง อีกทั้งกำหนดมาตรการให้ทุกส่วนราชการในจังหวัดจัดส่งข้อมูลให้
ก.ธ.จ. ตามที่ ก.ธ.จ. ขอด้วย ส่วนในเรื่องงบประมาณ กำลังคน และสถานที่ทำงานของ ก.ธ.จ.
นั้น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรมีการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น
สำนักงบประมาณ และจังหวัดในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ต่อไป**

อนึ่ง เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการธรรมาภิบาลจังหวัดให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับระบบ ก.ธ.จ. โดยสำนักงาน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้หน่วยงานภายนอกมาติดตามประเมินผลระบบ รวมทั้ง
พิจารณาแก้ไขปรับปรุงระเบียบดังกล่าวในประเด็นต่างๆ และแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติให้
ชัดเจนเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การบังคับใช้ระเบียบฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจน
และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

๒. ผลการศึกษา

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาเรื่อง “คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.)”
ซึ่งมอบหมายให้คณะอนุกรรมการการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนา
ระบบราชการ ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณารายงาน
ของคณะอนุกรรมการฯ ด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว และได้มีมติให้ความเห็นชอบกับ
รายงานดังกล่าว โดยถือว่าเป็นรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ

จากการพิจารณาศึกษาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการฯ จึงเสนอรายงานผลการ
พิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ โดยมีรายละเอียดตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติได้พิจารณา หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณา
ของคณะกรรมการฯ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา
และดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน
สืบไป

พลเอก

(สมหมาย เกาฐีระ)

เลขาธิการคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

รายงานการศึกษาเรื่อง คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ฉบับนี้ เป็นผลการศึกษา โดยคณะกรรมการการการบริหารราชการแผ่นดิน สถาบันตีปัญญาแห่งชาติ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการทำการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ และกลไกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด และศึกษาวิเคราะห์แนวคิดในการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด รวมถึงศึกษาข้อจำกัด หรือปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และเป็นกลไกสำคัญในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการเพื่อพัฒนาระบบบริหารราชการในระดับพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

การศึกษาเรื่องนี้จะเป็นการศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมายและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และศึกษาการปฏิบัติงานในพื้นที่ และรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ได้แก่ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้แทน คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดในหลายจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และนำมาประกอบการจัดทำข้อเสนอเพื่อการพัฒนาพัฒนาระบบคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

คณะกรรมการการการบริหารราชการแผ่นดิน สถาบันตีปัญญาแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาและข้อเสนอแนะในรายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาระบบคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด เพื่อเป็นกลไกการบริหารราชการที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในภูมิภาคต่อไป

คณะกรรมการการการบริหารราชการแผ่นดิน
สถาบันตีปัญญาแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	-๑-
สารบัญ	ก
สารบัญแผนภาพ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ ๑ บทนำ	
๑. ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. แนวทางการศึกษา	๒
๔. วิธีการศึกษา	๒
๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.)	
๑. ความเป็นมา	๓
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๓
๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๕
บทที่ ๓ สรุปผลการศึกษา	
๑. ประเด็นการชี้แจงของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย	๒๓
๑.๑ บทบาทภารกิจของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	๒๔
๑.๒ แนวทางการสรรหาคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	๒๕
๑.๓ บทบาทและการปฏิบัติภารกิจของประธานคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	๒๗
๑.๔ การปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	๒๘
๑.๕ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	๓๗
๒. การประชุมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อให้ได้ ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	๓๘

	หน้า
๒.๑ ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน	๓๙
๒.๒ ความเห็นของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.)	๓๙
บทที่ ๔ การวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ	
๑. ข้อค้นพบ	๔๓
๒. ปัญหาและข้อเสนอแนะ	๔๕
บทที่ ๕ บทสรุป	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒	๖๑
ภาคผนวก ๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔	๗๓
ภาคผนวก ๓ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการกิจ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	๗๗
ภาคผนวก ๔ รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี	๗๙
ภาคผนวก ๕ การประชุมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่	๘๓

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ ๑	เจตนารมณ์ของ ก.ธ.จ.	๔
ภาพที่ ๒	แนวคิด ก.ธ.จ.	๕
ภาพที่ ๓	หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	๑๓
ภาพที่ ๔	การสอดส่องโครงการของจังหวัดของ ก.ธ.จ.	๑๘
ภาพที่ ๕	การสอดส่องโครงการของจังหวัดของ ก.ธ.จ. (เพิ่มเติม)	๑๙
ภาพที่ ๖	การสอดส่องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน (เรื่องร้องเรียน) ก.ธ.จ.	๒๐

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	จำนวนของคณะกรรมการและองค์ประกอบให้ถือเกณฑ์จำนวนอำเภอ ของแต่ละจังหวัด	๖
ตารางที่ ๒	จำนวนองค์ประกอบของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด จำแนกรายจังหวัด	๘
ตารางที่ ๓	ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	๒๙
ตารางที่ ๔	ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด และแนวทางในการแก้ไข ปัญหาอุปสรรค	๓๑

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด เป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๑ มีเจตนารมณ์เพื่อให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัด ให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ถูกออกแบบให้มีความกะทัดรัด ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ดังจะเห็นได้จากองค์ประกอบของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย บุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีบทบาทในพื้นที่จังหวัดนั้น ได้แก่ ภาคราชการ คือ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน และเป็นตัวแทนจากภาครัฐส่วนกลางเพียงคนเดียว นอกจากนั้นจะประกอบไปด้วย ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งผู้แทนเหล่านี้เปรียบเสมือนตัวแทนจากประชาชนในพื้นที่ที่จะมาสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด ทำให้คณะกรรมการมีความเป็นกลาง และมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้างต้น ทั้งนี้ การจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดดังกล่าว ยังสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่ให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในภาครัฐอีกด้วย

บทบาทภารกิจของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าวฯ จะมุ่งเน้นให้ดำเนินการในลักษณะสอดส่องดูแลและเสนอแนะในเรื่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ฯลฯ ทั้งนี้ การสอดส่องดูแลตามหน้าที่ดังกล่าวเป็นการสอดส่องดูแลตลอดเวลา (Real-time audit) ทำให้คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดทำหน้าที่เฝ้าระวังธรรมาภิบาลให้สังคม เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยภาคประชาชนเสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในจังหวัดในเรื่องแนวทางปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันเป็นผลให้การทำงานของภาครัฐเกิดประโยชน์สูงสุด อำนวยความสะดวก สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า โปร่งใส โดยมุ่งเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ นับเป็นนวัตกรรมและความก้าวหน้าของระบบการบริหารราชการในส่วนภูมิภาคของไทย ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้และนำไปสู่การพัฒนาธรรมาภิบาลอย่างมาก นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดการพัฒนาธรรมาภิบาลสู่แนวทางการบริหารราชการแนวใหม่ที่เน้นการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด เป็นการสร้างเครือข่ายหรือการสร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ในทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการในจังหวัด อันเป็นผลให้จังหวัดซึ่งเป็นหน่วยที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด สามารถดำเนินการให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว

มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และยั่งยืนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติพบว่าการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. และผลการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ที่ผ่านมา ยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ข้างต้น ทั้งนี้สืบเนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ ๔ ประการ โดยในแต่ละประเด็นควรต้องมีการพัฒนาเพื่อให้คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งดังต่อไปนี้

ประการที่ ๑ ความไม่เข้าใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง ก.ธ.จ. และบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ซึ่ง ก.ธ.จ.ส่วนใหญ่จะเข้าใจว่า ก.ธ.จ.จะมีหน้าที่ในการตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค (ไม่รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) มากกว่าหน้าที่ในการสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติราชการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วย (ทั้งที่เป็นส่วนภูมิภาค ส่วนกลางที่ไปตั้งในภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ให้เป็นไปตามวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งในประเด็นนี้เห็นว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการถ่ายทอดและสื่อสารอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กรรมการใน ก.ธ.จ. และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยการเพิ่มช่องทางความรู้ และสร้างเครื่องมือทำงาน ให้กับกรรมการใน ก.ธ.จ. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและของจังหวัด รวมถึงประชาชนในจังหวัดเพื่อให้เข้าใจแนวคิด เจตนารมณ์ บทบาทภารกิจ และขอบเขตการทำงานของ ก.ธ.จ. เพื่อประโยชน์ต่อการทำงานร่วมกัน

ประการที่ ๒ แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่กำหนดให้ ก.ธ.จ. สอดส่องทุกแผนงาน/โครงการของจังหวัดและส่วนราชการในจังหวัด การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดรวมทั้งแผนงาน/โครงการตามนโยบายของรัฐบาลหรือเรื่องอื่น ๆ ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. เห็นสมควร และการสอดส่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ จากกรอบแนวทางที่กำหนด เป็นเหตุให้ ก.ธ.จ. ทุกคณะให้ความสำคัญกับการตรวจสอบแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มากกว่าการสอดส่องและเสนอแนะในการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐว่าเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามนัยของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ทั้งนี้การปฏิบัติภารกิจเช่นนี้นอกจากจะไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้วยังเป็นประเด็นที่ควรจะพิจารณาว่าการดำเนินการนั้นจะเป็นการซ้ำซ้อนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักโดยตรง ซึ่งได้แก่ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการ

กระทรวง/กรม สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. ฯลฯ และอีกทั้งจะทำให้ ก.ธ.จ. เป็นเสมือนเครื่องมือในการช่วยตรวจ ติดตามงานของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี อีกด้วย

กรณีนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรทบทวนกรอบแนวทางการสอดส่องตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ใหม่ให้สอดคล้องกับข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งให้มีการสอดส่องการปฏิบัติงานในทุกเรื่องที่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไปดำเนินการว่าเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ โดย ก.ธ.จ. ทุกจังหวัดจะต้องมีการกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อเป็นกรอบการทำงานให้ชัดเจน ครอบคลุมการปฏิบัติการกิจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว แต่มีรายละเอียดแตกต่างกันไปตามลักษณะและปัญหาของจังหวัด รวมถึงควรมีการทบทวนคู่มือการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวกับการสอดส่องและเสนอแนะของ ก.ธ.จ. ในแต่ละเรื่องให้ทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของ ก.ธ.จ. ด้วย

นอกจากนี้ ควรเพิ่มบทบาท ก.ธ.จ. ให้เข้ามามีบทบาทในการสอดส่อง ติดตามแก้ไขปัญหาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ รวมทั้งขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตว่ามีระยะเวลาที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ ซึ่งหากเห็นว่าไม่เหมาะสม มีความล่าช้าเกินสมควร ให้รายงานให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาสั่งการให้ผู้อนุญาตแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็วต่อไป

ประการที่ ๓ ระบบและความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันระหว่าง ก.ธ.จ. กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญ ซึ่งได้แก่ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน ก.ธ.จ.) ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในจังหวัด และภาคประชาชนและเครือข่ายชุมชนในจังหวัด ยังมีช่องว่างและความไม่เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทภารกิจและระบบการทำงานของ ก.ธ.จ. หลายหน่วยงานจึงไม่ให้ความสำคัญและดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ก.ธ.จ. โดยในประเด็นนี้ควรมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ก.ธ.จ. กับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยในส่วนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหน่วยหลักในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ ก.ธ.จ. ในภาพรวมเสนอต่อคณะกรรมการและเผยแพร่ต่อสาธารณะทุกปี ควรให้ความสำคัญกับรายงานดังกล่าวและควรมีการรายงานติดตามผลการดำเนินการของจังหวัดว่าได้หรือไม่ได้ดำเนินการตามข้อค้นพบของ ก.ธ.จ. เสนอต่อคณะกรรมการด้วย รวมทั้งชี้แจงและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและองค์ประชุม ก.ธ.จ. ให้ชัดเจน รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของ ก.ธ.จ. ให้กับทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องด้วย สำหรับผู้ว่าราชการจังหวัดรวมทั้ง

ผู้บริหารของจังหวัดที่เกี่ยวข้องก็ควรให้ความสำคัญกับผลการสอดส่องของ ก.ธ.จ. และดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ก.ธ.จ. โดยเร็ว นอกจากนี้เพื่อให้ ก.ธ.จ. มีกลไกสนับสนุนการปฏิบัติการกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นการมีส่วนร่วม จะต้องสร้างเครือข่าย ก.ธ.จ. ที่เข้มแข็งโดยเฉพาะในระดับอำเภอให้เพิ่มมากขึ้น โดยร่วมมือกับผู้นำตามหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ทั้งที่เป็นผู้นำทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำที่ไม่เป็นทางการ รวมทั้งจัดตั้งจิตอาสาด้านธรรมาภิบาลในระดับชุมชนขึ้นด้วย

ประการสุดท้าย ก.ธ.จ. ยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อการสอดส่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. รวมทั้งขาดกำลังคนที่สนับสนุนการปฏิบัติงานและสถานที่ทำงาน ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ขาดประสิทธิภาพ และไม่มีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยากต่อการติดต่อสำหรับประชาชน ซึ่งประเด็นนี้เห็นว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และฝ่ายเลขานุการใน ก.ธ.จ. ทุกจังหวัดควรมีการพัฒนากระบวนการข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัยสามารถนำมาใช้เพื่อการสอดส่อง อีกทั้งกำหนดมาตรการให้ทุกส่วนราชการในจังหวัดจัดส่งข้อมูลให้ ก.ธ.จ. ตามที่ ก.ธ.จ. ขอด้วย ส่วนในเรื่องงบประมาณ กำลังคน และสถานที่ทำงานของ ก.ธ.จ. นั้น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรมีการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงบประมาณ และจังหวัด ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ต่อไป

อนึ่ง เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการธรรมาภิบาลจังหวัดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับระบบ ก.ธ.จ. โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้หน่วยงานภายนอกมาติดตามประเมินผลระบบ รวมทั้งพิจารณาแก้ไขปรับปรุงระเบียบดังกล่าวในประเด็นต่างๆ และแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติให้ชัดเจนเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การบังคับใช้ระเบียบฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดมีแนวคิดจากภารกิจที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น โดยดำเนินการใน ๔ แนวทาง คือ

๑. การคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่
๒. การลดการผูกขาดอำนาจรัฐและจัดการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม
๓. การทำให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม และจริยธรรม
๔. การทำให้ระบบตรวจสอบมีความเข้มแข็งและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประกอบกับมาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ทุกจังหวัด นอกจากกรุงเทพมหานครจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดขึ้นคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓/๑ ทั้งนี้ จำนวนวิธีการสรรหา และการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ให้เป็นไปตามที่ระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

ข้อกำหนดดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้วยวิธีการสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัด ในรูปของคณะกรรมการซึ่งจะประกอบด้วยบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีบทบาทในพื้นที่จังหวัดนั้น ได้แก่ ภาคราชการ คือ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธานและเป็นตัวแทนจากภาครัฐ ส่วนกลางเพียงคนเดียว นอกจากนั้นจะประกอบไปด้วย ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งผู้แทนเหล่านี้เปรียบเสมือนตัวแทนจากประชาชนในพื้นที่ที่จะมาสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การทำงานของภาครัฐเกิดประโยชน์สูงสุด อำนวยความสะดวก สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า โปร่งใส โดยมุ่งเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ

ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในภาครัฐ ดังนั้น บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าวข้างต้น เป็นการเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติภารกิจและการใช้อำนาจรัฐที่เหมาะสมของหน่วยงานรัฐในจังหวัดให้เป็นไปตามหลักการ

บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ของงานมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) ศึกษาโครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ และกลไกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ซึ่งเป็นกลไกในการตรวจสอบที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในภูมิภาค
- ๒) ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดในการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด
- ๓) ศึกษาข้อจำกัดหรือปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

๓. แนวทางการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษานี้จะเป็นการประมวลสภาพข้อเท็จจริง และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔. วิธีการศึกษา

- ๑) การศึกษาทบทวนวรรณกรรมและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature) โดยมีประเด็นเกี่ยวกับโครงสร้าง บทบาท และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด
- ๒) การศึกษาการปฏิบัติงานในพื้นที่ และการประชุมรับฟังความเห็นเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และข้อเสนอของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด
- ๓) เชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญ ได้แก่ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี มาประชุมและให้ข้อคิดเห็น

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) การนำไปสู่การพัฒนาธรรมาภิบาลจังหวัดที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ในอนาคต และเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบโดยภาคประชาชนในภูมิภาคต่อไป
- ๒) จังหวัดในฐานะที่เป็นกลไกและเป็นศูนย์การบริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ในราชอาณาจักรส่วนภูมิภาคมีแนวทางในการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน

บทที่ ๒

คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.)

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด : กลไกการตรวจสอบที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในภูมิภาค เป็นการศึกษาที่เน้นแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ที่ยึดหลักธรรมาภิบาล และส่งผลให้ภาครัฐปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการและปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการปรับวิธีการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเน้นผลงาน การปรับการบริหารงานให้เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการปรับบทบาทภารกิจและกลยุทธ์โดยให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และชุมชนมีส่วนร่วม โดยจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๓/๑ การบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจ และทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน

การจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึงหลักการตามวรรคหนึ่ง

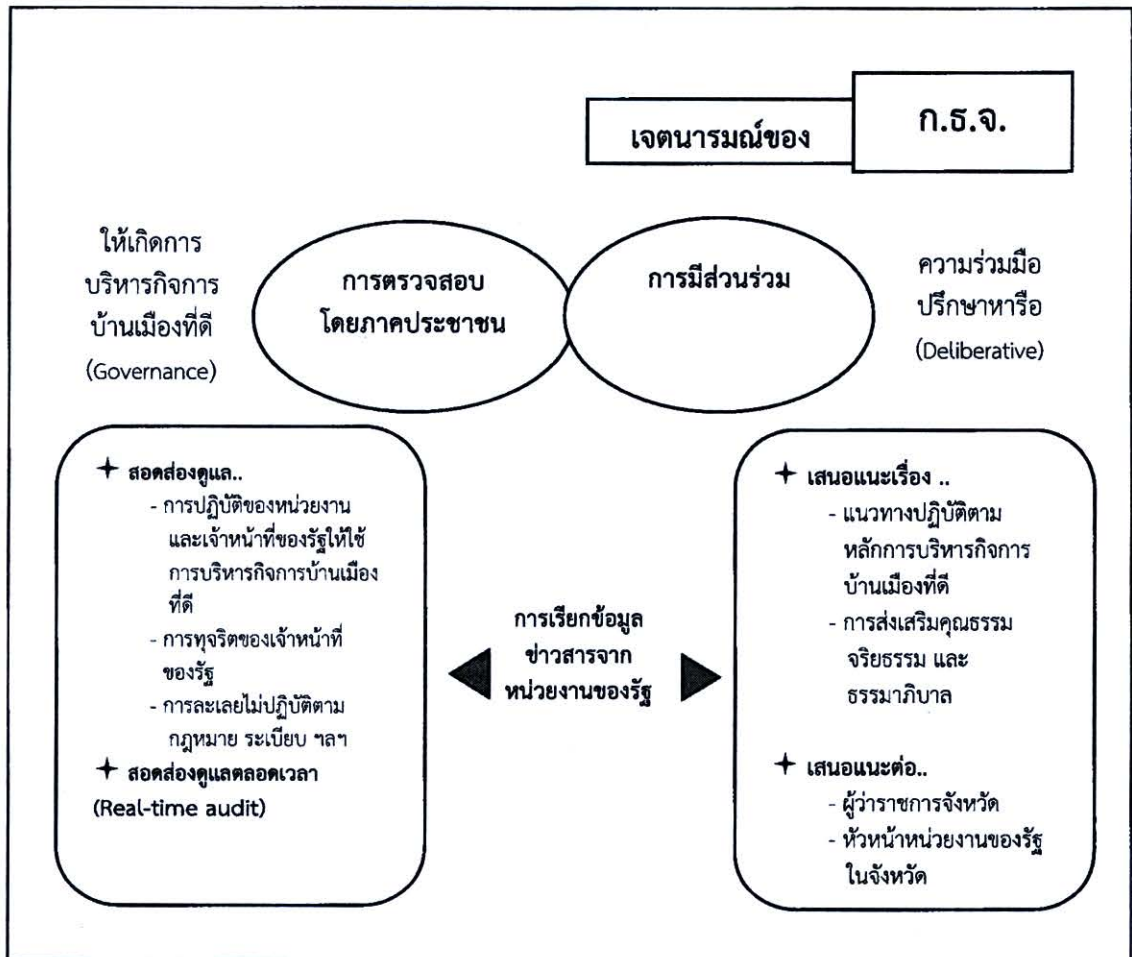
ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน **การมีส่วนร่วมของประชาชน** การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรานี้ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการ และการสั่งการให้ส่วนราชการ และข้าราชการปฏิบัติก็ได้

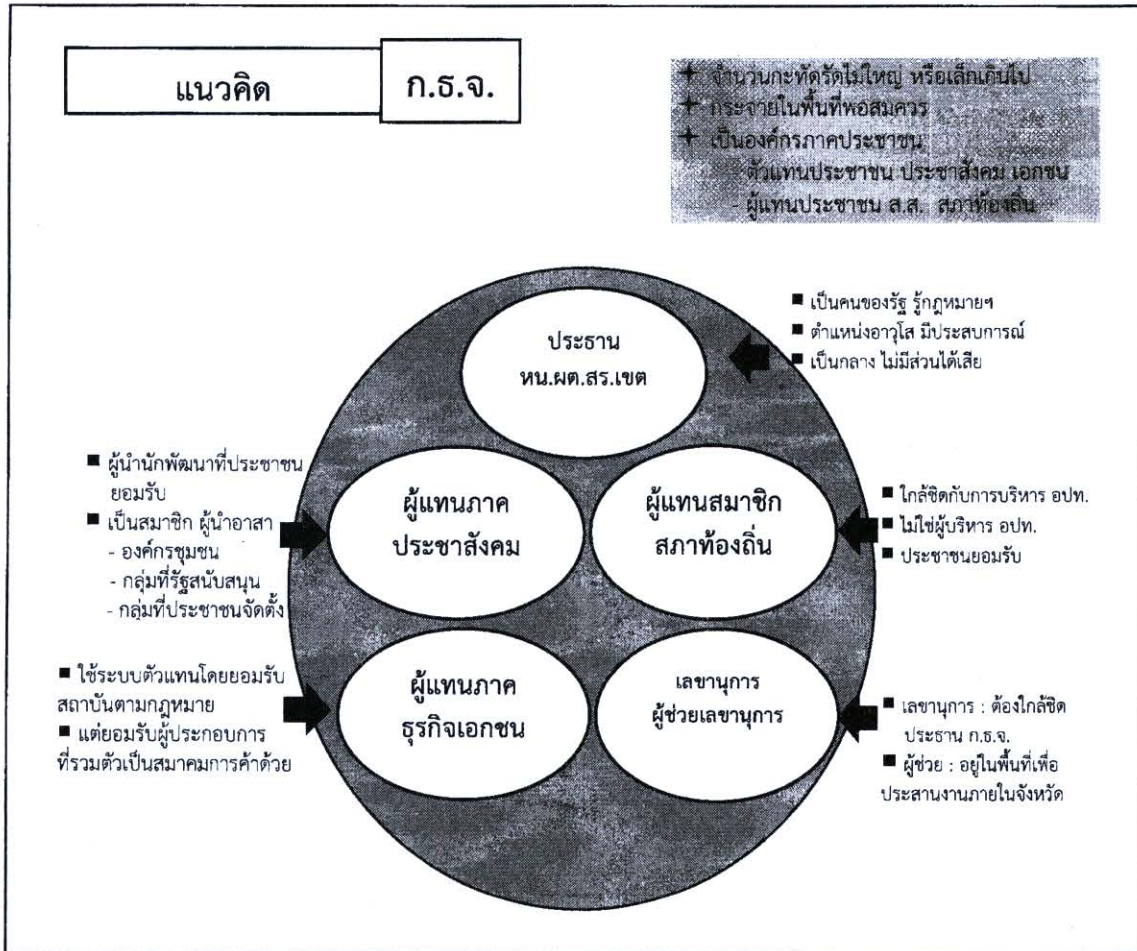
มาตรา ๕๕/๑ ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานครให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๓/๑

ก.ธ.จ. ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน ผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ทั้งนี้ จำนวนวิธีการสรรหา และการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ในกรณีที่ ก.ธ.จ. พบว่า มีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือมี กรณีที่เป็นการทุจริตให้เป็นหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ที่จะต้องแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามอำนาจ หน้าที่ต่อไป

ภาพที่ ๑ : เจตนาธรรมของ ก.ธ.จ.

ภาพที่ ๒ : แนวคิด ก.ธ.จ.

๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวไว้ข้างต้น โดยระเบียบดังกล่าวจะเป็นการกำหนดจำนวนกรรมการ การสรรหากรรมการ และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย

- หมวด ๑ องค์ประกอบและการสรรหา
- หมวด ๒ การปฏิบัติหน้าที่
- หมวด ๓ เบ็ดเตล็ด

ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๓.๑ องค์ประกอบและวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

๓.๑.๑ ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน ผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัดนั้นเป็นกรรมการ โดยจำนวนกรรมการใน ก.ธ.จ. ให้ถือเกณฑ์จำนวนอำเภอของแต่ละจังหวัด ดังนี้

ขนาดจังหวัด	ประธาน กรรมการ	กรรมการ ภาคประชา สังคม	กรรมการ สมาชิก สภาท้องถิ่น	กรรมการ ภาคธุรกิจ เอกชน	รวม
๑. ไม่เกิน ๑๐ อำเภอ	๑	ไม่เกิน ๗	๓	๓	ไม่เกิน ๑๔
๒. ๑๑-๑๕ อำเภอ	๑	๙	๓	๓	๑๖
๓. ๑๖-๒๐ อำเภอ	๑	๙	๔	๔	๑๘
๔. ๒๑ อำเภอขึ้นไป	๑	๑๑	๔	๔	๒๐

ตารางที่ ๑ : จำนวนของคณะกรรมการและองค์ประกอบให้ถือเกณฑ์จำนวนอำเภอของแต่ละจังหวัด

๓.๑.๒ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของ ก.ธ.จ. คราวละ ๓ ปี และดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๒ วาระ

๓.๒ การสรรหากรรมการใน ก.ธ.จ.

แนวทางการได้มาของผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แทนธุรกิจภาคเอกชน กำหนดดังนี้

๓.๒.๑ การสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคมและผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น

ภาคประชาสังคม

๑. ปิดประกาศการรับสมัครผู้เข้ารับการสรรหา ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องวันรับสมัคร สถานที่รับสมัคร จำนวนผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอนั้น เอกสารหรือหลักฐานการสมัคร และวันประชุม เพื่อเลือกกันเองของผู้สมัคร

๒. เมื่อครบกำหนดเวลารับสมัคร ให้นายอำเภอจัดประชุมผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอ จำนวน ๑ คน และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

สมาชิกสภาท้องถิ่น

๑. แจ้งให้ประธานสภาท้องถิ่นแต่ละแห่งในเขตอำเภอยกเว้นประธานสภา อบจ. จัดประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่น เพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนแห่งละ ๑ คน

๒. ให้สมาชิกสภา อบจ. ผู้ได้รับเลือกตั้งจากอำเภอเป็นผู้แทนสมาชิกสภา อบจ. ของอำเภอนั้น เว้นแต่อำเภอที่มีสมาชิก อบจ. มากกว่าหนึ่งคนให้นายอำเภอจัดประชุมสมาชิก อบจ. ในเขตอำเภอเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทน ๑ คน

๓. จัดประชุมผู้ที่ได้รับเลือกตาม ๑. และ ๒. เพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นของอำเภอ ๑ คน และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นของทุกอำเภอ เพื่อให้แต่ละกลุ่มเลือกกันเองให้ได้กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม และกรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นตามจำนวนที่กำหนดไว้

๓.๒.๒ การสรรหาผู้แทนภาคเอกชน

หอการค้าจังหวัดและสภาอุตสาหกรรมจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้ประธานหอการค้าจังหวัดและประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดที่มีในเขตจังหวัดจัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกกันเอง ให้ได้ผู้แทนหอการค้าจังหวัด ๕ คน และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ๕ คน และแจ้งรายชื่อผู้แทนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

สมาคมการค้าจังหวัด

กรณีที่มีสมาคมการค้าในเขตจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศให้สมาคมการค้าทราบ และให้สมาคมการค้าที่ประสงค์ส่งผู้แทนเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน จัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกกันเอง ให้ได้ผู้แทนสมาคมการค้าแห่งละ ๓ คน และแจ้งรายชื่อผู้แทนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศ พร้อมทั้งสำเนาเอกสารหรือหลักฐานการจดทะเบียนสมาคมการค้านั้น

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนภาคหอการค้าจังหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และผู้แทนสมาคมการค้าร่วมกัน เพื่อให้ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนที่เข้าร่วมประชุมทุกคนลงคะแนนเลือกกันเองให้ได้กรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตามจำนวนที่กำหนดไว้

- เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ดำเนินการสรรหากรรมการภาคประชาสังคมภาคสมาชิกสภาท้องถิ่น และภาคธุรกิจเอกชนแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งรายชื่อไปยังปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อลงนามรับรองรายชื่อกรรมการเป็นรายจังหวัด

- ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดปิดประกาศรายชื่อกรรมการที่ได้รับการรับรองให้ประชาชนทราบ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

๓.๓ ทุกจังหวัดได้มีการจัดตั้ง ก.ธ.จ. ครบทั้ง ๗๕ จังหวัด ในระยะเริ่มแรก เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ รวมทั้งหมดทั่วประเทศ ๑,๑๔๙ คน (รวมประธาน) สำหรับคณะกรรมการชุดปัจจุบันเป็นคณะกรรมการชุดที่ ๓

สรุปจำนวนของกรรมการใน ก.ธ.จ. โดยจำแนกเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

ตารางที่ ๒ : แสดงจำนวนองค์ประกอบของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดจำแนกรายจังหวัด

ลำดับ ที่	จังหวัด	อำเภอ/ กิ่ง อำเภอ	จำนวนผู้แทน จากภาค ประชาสังคม	จำนวนผู้แทน จาก สภาท้องถิ่น	จำนวนผู้แทน ภาคธุรกิจ เอกชน	รวม กรรมการ ก.ธ.จ. *
๑	นครราชสีมา	๓๒	๑๑	๔	๔	๒๐
๒	ขอนแก่น	๒๕	๑๑	๔	๔	๒๐
๓	อุบลราชธานี	๒๕	๑๑	๔	๔	๒๐
๔	เชียงใหม่	๒๔	๑๑	๔	๔	๒๐
๕	นครศรีธรรมราช	๒๓	๑๑	๔	๔	๒๐
๖	บุรีรัมย์	๒๓	๑๑	๔	๔	๒๐
๗	ศรีสะเกษ	๒๒	๑๑	๔	๔	๒๐
๘	ร้อยเอ็ด	๒๐	๙	๔	๔	๑๘
๙	อุดรธานี	๒๐	๙	๔	๔	๑๘
๑๐	สุราษฎร์ธานี	๑๙	๙	๔	๔	๑๘
๑๑	กาฬสินธุ์	๑๘	๙	๔	๔	๑๘
๑๒	เชียงราย	๑๘	๙	๔	๔	๑๘
๑๓	สกลนคร	๑๘	๙	๔	๔	๑๘
๑๔	สุรินทร์	๑๗	๙	๔	๔	๑๘
๑๕	หนองคาย	๑๗	๙	๔	๔	๑๘
๑๖	ชัยภูมิ	๑๖	๙	๔	๔	๑๘
๑๗	พระนครศรีอยุธยา	๑๖	๙	๔	๔	๑๘
๑๘	สงขลา	๑๖	๙	๔	๔	๑๘
๑๙	นครสวรรค์	๑๕	๙	๓	๓	๑๖
๒๐	น่าน	๑๕	๙	๓	๓	๑๖
๒๑	เลย	๑๔	๙	๓	๓	๑๖
๒๒	กาญจนบุรี	๑๓	๙	๓	๓	๑๖
๒๓	นครราชสีมา	๑๓	๙	๓	๓	๑๖
๒๔	มหาสารคาม	๑๓	๙	๓	๓	๑๖
๒๕	ลำปาง	๑๓	๙	๓	๓	๑๖
๒๖	สระบุรี	๑๓	๙	๓	๓	๑๖
๒๗	นครพนม	๑๒	๙	๓	๓	๑๖
๒๘	ปัตตานี	๑๒	๙	๓	๓	๑๖
๒๙	พิจิตร	๑๒	๙	๓	๓	๑๖

ลำดับ ที่	จังหวัด	อำเภอ/ กิ่ง อำเภอ	จำนวนผู้แทน จากภาค ประชาสังคม	จำนวนผู้แทน จาก สภาท้องถิ่น	จำนวนผู้แทน ภาคธุรกิจ เอกชน	รวม กรรมการ ก.ธ.จ. *
๓๐	กำแพงเพชร	๑๑	๙	๓	๓	๑๖
๓๑	ฉะเชิงเทรา	๑๑	๙	๓	๓	๑๖
๓๒	ชลบุรี	๑๑	๙	๓	๓	๑๖
๓๓	พัทลุง	๑๑	๙	๓	๓	๑๖
๓๔	เพชรบูรณ์	๑๑	๙	๓	๓	๑๖
๓๕	สพบุรี	๑๑	๙	๓	๓	๑๖
๓๖	จันทบุรี	๑๐	๗	๓	๓	๑๔
๓๗	ตรัง	๑๐	๗	๓	๓	๑๔
๓๘	ราชบุรี	๑๐	๗	๓	๓	๑๔
๓๙	สุพรรณบุรี	๑๐	๗	๓	๓	๑๔
๔๐	ตาก	๙	๗	๓	๓	๑๔
๔๑	พิษณุโลก	๙	๗	๓	๓	๑๔
๔๒	พะเยา	๙	๗	๓	๓	๑๔
๔๓	ยโสธร	๙	๗	๓	๓	๑๔
๔๔	สระแก้ว	๙	๗	๓	๓	๑๔
๔๕	สุโขทัย	๙	๗	๓	๓	๑๔
๔๖	อุตรดิตถ์	๙	๗	๓	๓	๑๔
๔๗	กระบี่	๘	๗	๓	๓	๑๔
๔๘	ชัยนาท	๘	๗	๓	๓	๑๔
๔๙	ชุมพร	๘	๗	๓	๓	๑๔
๕๐	ประจวบคีรีขันธ์	๘	๗	๓	๓	๑๔
๕๑	พังงา	๘	๗	๓	๓	๑๔
๕๒	เพชรบุรี	๘	๗	๓	๓	๑๔
๕๓	แพร่	๘	๗	๓	๓	๑๔
๕๔	ยะลา	๘	๗	๓	๓	๑๔
๕๕	ระยอง	๘	๗	๓	๓	๑๔
๕๖	ลำพูน	๘	๗	๓	๓	๑๔
๕๗	อุทัยธานี	๘	๗	๓	๓	๑๔
๕๘	ตราด	๗	๗	๓	๓	๑๔
๕๙	นครปฐม	๗	๗	๓	๓	๑๔
๖๐	ปทุมธานี	๗	๗	๓	๓	๑๔

ลำดับ ที่	จังหวัด	อำเภอ/ กิ่ง อำเภอ	จำนวนผู้แทน จากภาค ประชาสังคม	จำนวนผู้แทน จาก สภาท้องถิ่น	จำนวนผู้แทน ภาคธุรกิจ เอกชน	รวม กรรมการ ก.ธ.จ. *
๖๑	ปราจีนบุรี	๗	๗	๓	๓	๑๔
๖๒	แม่ฮ่องสอน	๗	๗	๓	๓	๑๔
๖๓	มุกดาหาร	๗	๗	๓	๓	๑๔
๖๔	สตูล	๗	๗	๓	๓	๑๔
๖๕	อ่างทอง	๗	๗	๓	๓	๑๔
๖๖	อำนาจเจริญ	๗	๗	๓	๓	๑๔
๖๗	นนทบุรี	๖	๗	๓	๓	๑๔
๖๘	สมุทรปราการ	๖	๗	๓	๓	๑๔
๖๙	สิงห์บุรี	๖	๗	๓	๓	๑๔
๗๐	หนองบัวลำภู	๖	๗	๓	๓	๑๔
๗๑	ระนอง	๕	๗	๒	๒	๑๒
๗๒	นครนายก	๔	๗	๒	๒	๑๒
๗๓	ภูเก็ต	๓	๗	๒	๒	๑๒
๗๔	สมุทรสงคราม	๓	๗	๒	๒	๑๒
๗๕	สมุทรสาคร	๓	๗	๒	๒	๑๒

* เป็นผลรวมของคณะกรรมการ ก.ธ.จ. ทั้งหมด รวมทั้งหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานกรรมการแล้ว

๔. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

๔.๑ อำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

- อำนาจหน้าที่หลัก

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒
ข้อ ๒๒ กำหนดให้ ก.ธ.จ. มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. สอดส่องการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้
วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๒. แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกรณี que พบว่า มีการละเลยไม่ปฏิบัติตาม
กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือมีกรณีทุจริต

๓. เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติ และการส่งเสริมตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานของรัฐในจังหวัด

๔. ติดตามการปฏิบัติตามมติ ก.ธ.จ.

๕. แต่งตั้งที่ปรึกษาด้านวิชาการ การประชาสัมพันธ์หรือด้านอื่น จำนวนไม่เกิน ๓ คน

๖. เผยแพร่ผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อสาธารณะตามที่เห็นสมควร

- อำนาจหน้าที่อื่น

นอกจากนี้ ระเบียบดังกล่าวข้อ ๒๖ และข้อ ๒๘ ยังได้กำหนดให้ ก.ธ.จ. มีอำนาจดังนี้

ข้อ ๒๖ ให้ ก.ธ.จ. มีอำนาจออกหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ปรึกษาตามข้อ ๒๒ (๕) และบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม หรือจัดส่งเอกสารหรือข้อมูล ต่าง ๆ รวมทั้งชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๒๘ กรณีที่ ก.ธ.จ. มีมติว่ามีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือ มีกรณีทุจริต ให้ประธานแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี รายงานผลการดำเนินการให้ประธานทราบ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

หากผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี มิได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ให้ประธานแจ้งมติ ก.ธ.จ. ตามวรรคหนึ่ง ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบ เพื่อรายงานต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดดำเนินการต่อไป

๔.๒ ขอบเขตการสอดส่องดูแลหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒๓ ได้กำหนดขอบเขตของการสอดส่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด โดยให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังต่อไปนี้

๑. ปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงไม่ละเมิดสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน

๒. ปฏิบัติภารกิจเพื่ออำนวยความสะดวก ให้บริการ และสนองต่อความต้องการของประชาชน

๓. ปฏิบัติภารกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

๔. ปฏิบัติภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่า

๕. ปฏิบัติภารกิจโดยขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่เกินความจำเป็นให้ทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะในเรื่องที่เป็นความเดือดร้อนและทุกข์ยากของประชาชน

๖. ปฏิบัติภารกิจโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส

๗. ปฏิบัติภารกิจโดยมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ และเผยแพร่ต่อสาธารณะ

คำว่า“หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ” ข้างต้น ระเบียบฯ ดังกล่าวได้กำหนดคำนิยามไว้ดังนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

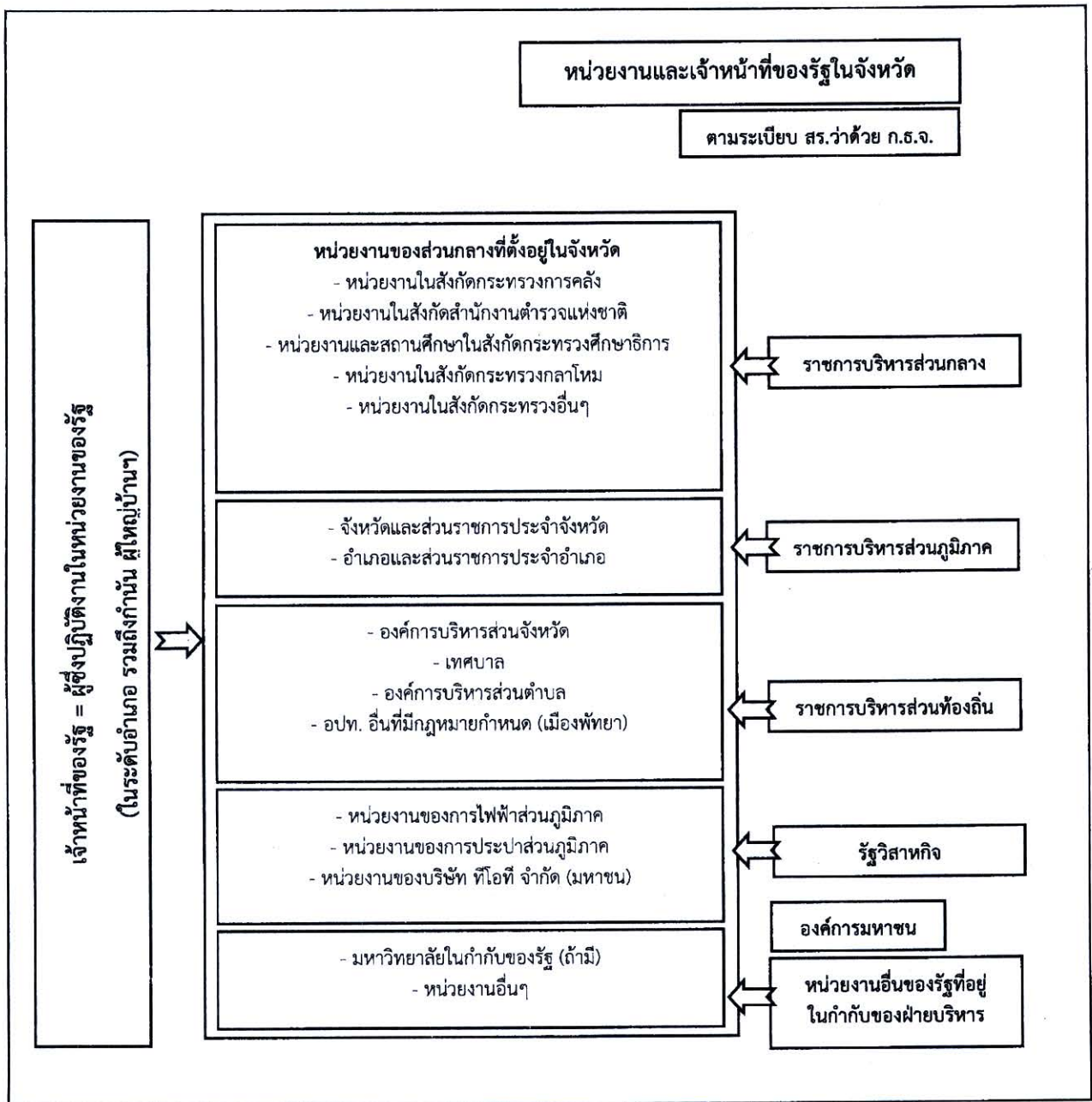
(๑) ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) องค์การมหาชน

(๔) หน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

ภาพที่ ๓ หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด
 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒

๔.๓ กลไกการปฏิบัติหน้าที่

สำหรับกลไกการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ระเบียบฯ ข้อ ๒๖ ได้ให้อำนาจ ก.ธ.จ. ในการออกหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ปรึกษาตามข้อ ๒๒ (๕) และบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม หรือจัดส่งเอกสารหรือข้อมูลต่างๆ รวมทั้งชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น นอกจากนี้ระเบียบฯ ข้อ ๒๘ ยังได้กำหนดว่า “กรณีที่ ก.ธ.จ. มีมติว่ามีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับหรือมีกรณี

ทุจริตให้ประธานแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี รายงานผลการดำเนินการให้ประธานทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี มิได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ให้ประธานแจ้งมติ ก.ธ.จ. ตามวรรคหนึ่ง ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบ เพื่อรายงานต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดดำเนินการต่อไป”

๔.๔ อำนาจหน้าที่อื่นนอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดข้างต้นแล้ว คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดยังมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีเพิ่มเติมอีกดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๗

คำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ข้อ ๑ ได้กำหนดให้ทุกส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้แถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในด้านการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐว่าให้ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอดส่อง เฝ้าระวัง ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่องปรับปรุงคำสั่งมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาค โดยกำหนดให้การกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาคตามคำสั่งนี้ หมายถึง “การตรวจราชการการขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ รายงานเหตุการณ์และผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาล และนายกรัฐมนตรี ยุทธศาสตร์ของชาติ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด และยุทธศาสตร์จังหวัด การประสานราชการเพื่อให้เกิดการบูรณาการยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดและยุทธศาสตร์จังหวัด ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม การเร่งรัดการติดตามผล การให้คำแนะนำช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ และการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องในการ

ดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐโดยให้คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดมีส่วนร่วมในการตรวจสอบด้วย” ซึ่งจะเห็นได้ว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับบทบาทขององค์กรภาคประชาชนในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางและมาตรฐานเดียวกัน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. กรณีการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ (ได้นำเสนอคณะกรรมการกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาคเพื่อทราบด้วยแล้ว) ดังนี้

ก. การตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐในการกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาค ให้เป็นดุลยพินิจของรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลในแต่ละพื้นที่ โดยให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ นำเรียนหารือในเรื่องดังกล่าว

ข. กรณีที่รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐตามแผนงานโครงการใด ให้ ก.ธ.จ. มีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แล้วนำเสนอที่ประชุม ก.ธ.จ. เพื่อมีมติให้เสนอรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

ค. กรณีที่รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเดินทางไปกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ เมื่อ ก.ธ.จ. ได้รับแจ้งจากฝ่ายเลขานุการ ก.ธ.จ. (ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี) แล้ว ให้มีผู้แทน ก.ธ.จ. จำนวน ๒ คน ตามมติที่ประชุม ก.ธ.จ. เข้าร่วมกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่

ง. ให้ฝ่ายเลขานุการ ก.ธ.จ. (ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี) สนับสนุนข้อมูลแผนงาน/โครงการที่รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีมีกำหนดเดินทางไปกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ผู้แทน ก.ธ.จ. ที่ได้รับมอบหมายแนวทางปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ในการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐดังกล่าว

๒. การปฏิบัติงานร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประทุมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ตามบันทึกข้อตกลงการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท) และกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ)

๕. การสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด โดยมีการดำเนินการดังนี้

๑. กำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ดังนี้

๑.๑ กรอบแนวทางในการสอดส่องการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ.

- ให้ ก.ธ.จ. สอดส่องการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยสอดส่องทุกแผนงาน โครงการของจังหวัดและส่วนราชการในจังหวัด

- แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด รวมทั้งแผนงาน โครงการตามนโยบายของรัฐบาลหรือเรื่องอื่น ๆ ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. เห็นสมควร

- วิธีการสอดส่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้คู่มือการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. แนบท้ายประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑ พ.ย. ๒๕๕๖ เรื่องแนวทางการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. (กำหนดกระบวนการขั้นตอนในการสอดส่องและให้ข้อเสนอแนะของ ก.ธ.จ. รวมทั้งแบบสรุปรายงานผลการสอดส่องฯ)

- การสอดส่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังปรากฏในแผนภาพที่ ๔ – ๖

๑.๒ มาตรฐานกลางในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. และฝ่ายเลขานุการ

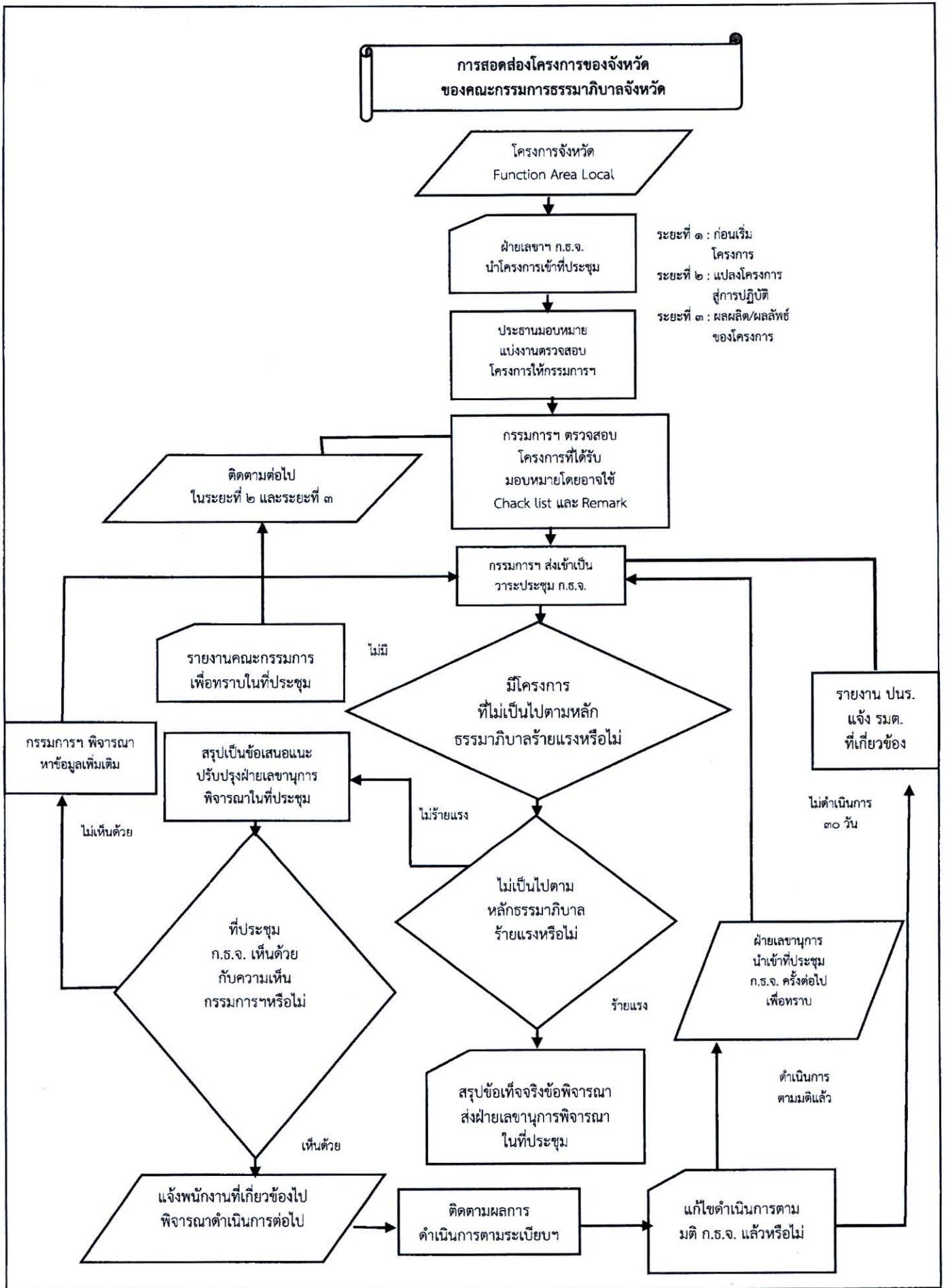
๑.๓ จัดทำประมวลจริยธรรมของ ก.ธ.จ. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติหน้าที่

๑.๔ กำหนดการประชุม ก.ธ.จ. โดยกำหนดให้ ก.ธ.จ. มีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง

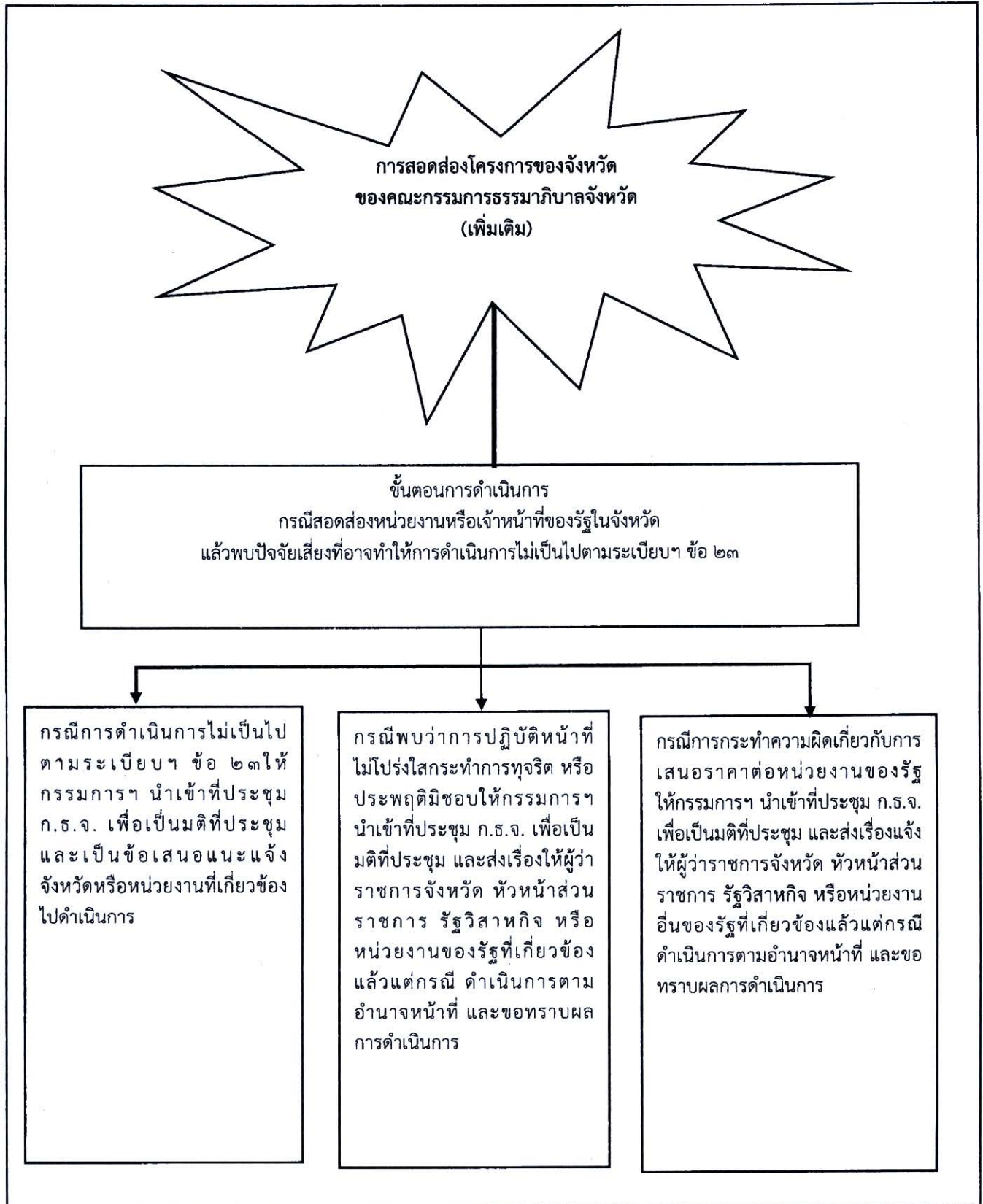
๒. การสรรหา แต่งตั้ง และประกาศรับรองรายชื่อกรรมการ ก.ธ.จ.

๓. การจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ ก.ธ.จ. และการบริหารงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดสรรงบประมาณประจำปีเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของ ก.ธ.จ. ให้ ๗๖ จังหวัด จังหวัดละ ๕๐,๐๐๐ – ๑๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕,๒๘๐,๐๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสรรหา ก.ธ.จ. ชุดที่ ๓ ให้กับจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสงขลา และอำเภอในจังหวัด จำนวน ๓๓ อำเภอ ๆ ละ ๑,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๕,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕,๓๒๕,๕๐๐ บาท ผ่านกระทรวงมหาดไทย

๔. การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ.
๕. การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ.
๖. การประชาสัมพันธ์งาน ก.ธ.จ.
๗. การอบรมสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ให้กับ ก.ธ.จ. โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้มีการจัดสัมมนา ๑ ครั้ง คือ โครงการสัมมนา ก.ธ.จ. และที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในลักษณะกลุ่มจังหวัด (พื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑ - ๑๘)

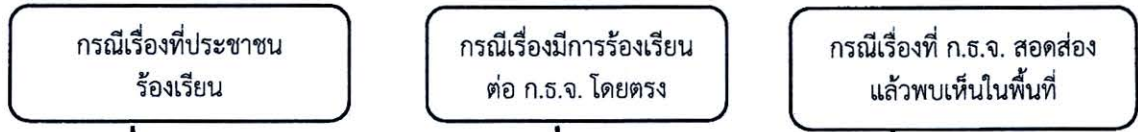

ภาพที่ ๔ : การสอดส่องโครงการของจังหวัดของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

ภาพที่ ๕ : การสอดส่องโครงการของจังหวัดของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (เพิ่มเติม)

การสอดส่องการแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนของประชาชน (เรื่องร้องเรียน) ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

ฝ่ายเลขานุการฯ นำเรื่องร้องเรียนเข้าวาระการประชุม

ประธานมอบหมายกรรมการฯ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐาน หรือสอบถามข้อมูลจากพยานบุคคล

กรณีตรวจสอบแล้ว มีมูลความจริงเสนอที่ประชุม ก.ธ.จ. เป็นมติ และข้อเสนอแนะแจ้ง จังหวัด หรือหน่วยงาน ที่รับผิดชอบ

กรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ไม่โปร่งใส กระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ให้คณะที่ประชุม ก.ธ.จ. เป็นมติ และส่งเรื่องแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

กรณีร้องเรียนหรือกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ให้เสนอที่ประชุม ก.ธ.จ. เพื่อเป็นมติและส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่กรณีดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

กรณีตรวจสอบแล้วไม่มีมูลความจริงตามที่ผู้ร้องเรียนกล่าวหา ให้เสนอที่ประชุม ก.ธ.จ. พิจารณาเพื่อยุติเรื่อง

กรณีหน่วยงานดำเนินการตามข้อเสนอแนะ และแจ้งผลการดำเนินการให้ ก.ธ.จ.

กรณีหน่วยงานละเลยไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ก.ธ.จ.

ก.ธ.จ. รับทราบผลการดำเนินการแล้ว ให้กรรมการฯ เจ้าของเรื่องนำเรื่องไปตรวจสอบเพื่อเป็นการยืนยันผล แล้วแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานมีหนังสือแจ้งหน่วยงานให้รายงานผลการดำเนินการให้ประธานทราบภายใน ๓๐ วัน หากหน่วยงานไม่ดำเนินการ ให้ประธานแจ้งมติ ก.ธ.จ. ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อรายงานต่อรัฐมนตรีเข้าสังกัดดำเนินการต่อไป

แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ผู้ร้องทราบ

ฝ่ายเลขานุการสรุปผลการสอดส่อง และแจ้งให้ ก.ธ.จ. ทราบเพื่อจัดทำรายงานต่อไป

ภาพที่ ๖ : การสอดส่องแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนของประชาชน (เรื่องร้องเรียน) ของ ก.ธ.จ.

๖. การเบิกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. โดยโอนเงินงบประมาณให้จังหวัดเป็นหน่วยเบิกจ่าย ดังนี้

๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการปฏิบัติงานและการประชุม เช่น กระดาษ อุปกรณ์เครื่องเขียน ค่าถ่ายเอกสาร การจัดทำรูปเล่มวารสารการประชุม ฯลฯ

๒) ค่าอาหาร อาหารว่าง และเครื่องดื่มในการจัดประชุม ก.ธ.จ. และการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ตามมติที่ประชุม ก.ธ.จ.

๓) ค่าใช้จ่ายเป็นค่าพาหนะให้กับกรรมการ สำหรับการเดินทางไปติดตามสอดส่องงาน/โครงการ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ และการส่งเสริมหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการเดินทางมาประชุมของกรรมการ

๔) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสรรหา ก.ธ.จ. ของจังหวัด กรณี ก.ธ.จ. พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ

๕) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายข้างต้นตามมติที่ประชุมของ ก.ธ.จ.

ทั้งนี้ การเบิกค่าใช้จ่ายข้างต้น ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณของทางราชการ และเป็นไปตามมติที่ประชุมของ ก.ธ.จ. แต่ละคณะ

อนึ่ง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๕ วรรค ๔ กำหนดว่า “ให้เลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำวารสารการประชุมและงานธุรการอื่นตามที่ประธานมอบหมาย รวมทั้ง จัดทำแผนงานการประชุม ก.ธ.จ. เพื่อเสนอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียื่นของบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและให้ผู้ช่วยเลขาธิการซึ่งเป็นข้าราชการในจังหวัดมีหน้าที่รับผิดชอบประสานงานกรรมการในจังหวัด เชิญประชุม จัดสถานที่ประชุม และงานธุรการอื่น

สำหรับการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การประชุม ก.ธ.จ. ค่าเบี้ยประชุม ก.ธ.จ. ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของที่ปรึกษา ก.ธ.จ. ค่าอาหาร อาหารว่าง และเครื่องดื่มให้ฝ่ายเลขาฯ ก.ธ.จ. หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการ โดยการเบิกจ่ายงบประมาณในแต่ละครั้งให้ดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายของระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

หน้าว่าง

บทที่ ๓
สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ได้กำหนดแนวทางการศึกษาไว้
ดังนี้

๑. การศึกษาทบทวนวรรณกรรมและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature) โดยมีประเด็นเกี่ยวกับโครงสร้าง บทบาท และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ซึ่งได้กล่าวรายละเอียดไว้ในบทที่ ๒ ข้างต้น

๒. เชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญ ได้แก่ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี มาประชุมและให้ข้อคิดเห็น

๓. ประชุมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

สรุปผลได้ดังนี้

๑. ประเด็นการชี้แจงของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑) พันตำรวจโท เจริญรัตน์ วิเชียรสรรค์	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
๒) นางสาวอารีญา ไกรทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
เชี่ยวชาญ
๓) นายวิบูลย์ ไคว้ตระกูล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ
๔) นายบุญชื่น ถิระสิทธิวัฒน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ
๕) นางสาวจันทร์วิไล อยู่เจริญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ
๖) นายปฏิพัทธ์ ตรงชื่น	นิติกร (พนักงานราชการ)

มาชี้แจงเรื่องเกี่ยวกับคณะกรรมการธรรมาภิบาลต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการการปกครอง
การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ สรุปได้
ดังนี้

๑.๑ บทบาทภารกิจของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๕/๑ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด หรือเรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ในทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร เพื่อทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ ตามมาตรา ๓/๑ สำหรับจำนวน วิธีการสรรหาและการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี สำหรับองค์ประกอบของ ก.ธ.จ. จะประกอบด้วยผู้แทนจาก ๓ ภาคส่วน คือ ผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เป็นกรรมการ โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน และมีฝ่ายเลขานุการ ซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นเลขานุการหนึ่งคน ผู้ช่วยเลขานุการหนึ่งคน และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในจังหวัดนั้น เป็นผู้ช่วยเลขานุการอีกหนึ่งคน โดยเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำวาระการประชุมและงานธุรการอื่นตามที่ประธานมอบหมาย รวมทั้งจัดทำแผนงานการประชุม ก.ธ.จ. เพื่อเสนอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียื่นของบประมาณ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ในส่วนของผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นข้าราชการในจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบประสานงานกรรมการในจังหวัด เชิญประชุม จัดสถานที่ประชุม และงานธุรการอื่นตามที่ประธานมอบหมาย

ปัจจุบัน ก.ธ.จ. ทั่วประเทศมีจำนวน ๗๖ คณะ รวม ๑,๐๘๓ คน (ไม่รวม ประธานและฝ่ายเลขานุการ) โดยกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ ๓ ปี นับแต่วันที่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศรับรองรายชื่อกรรมการเป็นรายจังหวัด กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการสรรหาอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๒๒ กำหนดให้ ก.ธ.จ. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) สอดส่องผลการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๒) แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในกรณีที่พบว่ามีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือมีกรณีทุจริต

(๓) เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริมตามหลักคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาล เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานของรัฐในจังหวัด

(๔) ติดตามผลการปฏิบัติตามมติ ก.ธ.จ.

(๕) แต่งตั้งที่ปรึกษาด้านวิชาการ การประชาสัมพันธ์ หรือด้านอื่น ๆ จำนวนไม่เกินสามคน

(๖) เผยแพร่ผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อสาธารณะตามที่เห็นสมควร

การสอดส่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ข้อ ๒๒ (๑) ให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๓ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมตลอดจนไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

(๒) ปฏิบัติภารกิจเพื่ออำนวยความสะดวก ให้บริการ และสนองความต้องการของประชาชน

(๓) ปฏิบัติภารกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

(๔) ปฏิบัติภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่า

(๕) ปฏิบัติภารกิจโดยไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ให้ทันต่อสถานการณ์โดยเฉพาะในเรื่องที่เป็นความเดือดร้อนและทุกข์ยากของประชาชน

(๖) ปฏิบัติภารกิจโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส

(๗) ปฏิบัติภารกิจโดยมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานสม่ำเสมอและเผยแพร่ต่อสาธารณะ

๑.๒ แนวทางการสรรหาคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

ระเบียบฯ ได้กำหนดเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการสรรหาคณะกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ไว้ดังนี้

๑.๒.๑ การสรรหาคณะกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม

๑) นายอำเภอ ดำเนินการดังนี้

(๑) ปิดประกาศรับสมัครผู้แทนภาคประชาสังคม ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

(๒) เมื่อครบกำหนดการรับสมัคร นายอำเภอทำการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัคร และปิดประกาศรายชื่อผู้สมัครที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ณ ที่ว่าการอำเภอ

(๓) อำเภอจัดการประชุมผู้สมัครเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนภาคประชาสังคมจำนวน ๑ คน และแจ้งรายชื่อผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนภาคประชาสังคมของทุกอำเภอเพื่อให้ได้จำนวนตามข้อ ๖ แห่งระเบียบฯ และจัดทำบัญชีรายชื่อสำรองผู้ได้คะแนนในลำดับถัดจากผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการ

๑.๒.๒ การสรรหากรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น

๑) นายอำเภอ ดำเนินการดังนี้

(๑) จัดประชุมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ในเขตอำเภอ เพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทน ๑ คน เว้นแต่ อำเภอใดมีสมาชิกสภา อบจ. ๑ คน ให้สมาชิกสภา อบจ. คนดังกล่าวเป็นผู้แทนประเภทสมาชิกสภา อบจ. ของอำเภอนั้น

(๒) แจ้งให้ประธานสภาท้องถิ่นแต่ละแห่งในเขตอำเภอ ยกเว้นประธาน อบจ. เพื่อประชุมและเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนแต่ละ ๑ คน และนายอำเภอจัดประชุมผู้แทนของทุกอำเภอ เพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนประเภทสมาชิกสภาเทศบาล ๑ คน และผู้แทนประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ๑ คน

(๓) แจ้งรายชื่อผู้แทนประเภทสมาชิก อบจ. สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภา อบต. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ละประเภทของทุกอำเภอเพื่อเลือกกันเองในประเภทเดียวกันให้ได้ผู้แทนประเภทสมาชิกสภา อบจ. ผู้แทนสมาชิกสภาเทศบาล ผู้แทนสมาชิกสภา อบต. ตามจำนวนในข้อ ๖ แห่งระเบียบฯ และจัดทำบัญชีรายชื่อสำรองผู้ได้คะแนนในลำดับถัดจากผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ของแต่ละประเภท

๑.๒.๓ การสรรหากรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ดำเนินการจัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนหอการค้าจังหวัด ๕ คน ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ๕ คน

๒) ในกรณีที่มีสมาคมการค้าในเขตจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศให้สมาคมการค้าทราบ โดยปิดประกาศ ณ ศาลากลางจังหวัด และที่ว่าการอำเภอ และให้มีหนังสือแจ้งสมาคมการค้าทราบอีกทางหนึ่ง จากนั้น ให้นายกสมาคมการค้าที่ประสงค์จะส่งผู้แทนเข้ารับ การสรรหาจัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนสมาคมการค้าแต่ละ ๓ คน

๓) ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และนายกสมาคมการค้า แจ้งรายชื่อผู้แทนที่ได้รับการคัดเลือกไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยลงนามรับรองว่าผู้แทนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ระเบียบฯ กำหนด

๔) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนหอการค้าจังหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และผู้แทนสมาคมการค้าร่วมกัน เพื่อเลือกกันเองในแต่ละประเภทให้ได้ผู้แทนประเภทละ ๑ คน หากจังหวัดใดที่มีผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนได้ ๔ คน ให้ผู้แทนทุกคนลงคะแนนเพื่อเลือกกันเองจากผู้แทนทุกประเภทให้ได้ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนร่วมกันเพิ่มอีก ๑ คน

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่มีสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และ/หรือไม่มีสมาคมการค้าหรือมีสมาคมการค้าแต่ไม่ประสงค์จะส่งผู้แทนเข้ารับการคัดเลือก ให้ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนที่เข้าร่วมประชุมลงคะแนนเลือกกันเองให้ได้กรรมการตามจำนวนในข้อ ๖ แห่งระเบียบฯ

เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละประเภท

๕) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งรายชื่อและข้อมูลประวัติผู้ได้รับการสรรหาเป็นกรรมการพร้อมบัญชีรายชื่อสำรอง ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบ ภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อลงนามรับรองรายชื่อกรรมการเป็นรายจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดปิดประกาศรายชื่อกรรมการที่ได้รับการรับรองให้ประชาชนทราบ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน พร้อมทั้งให้จังหวัดแจ้งผู้ที่ได้รับการสรรหาเป็น ก.ธ.จ. ทราบด้วย

ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจและอำนวยความสะดวกให้กับจังหวัดและอำเภอ ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการสรรหา ก.ธ.จ. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดแนวทางปฏิบัติในการสรรหา ก.ธ.จ. ทั้งกรณีพ้นจากตำแหน่งตามวาระ และก่อนครบวาระ พร้อมทั้งจัดทำตัวอย่างแบบฟอร์มต่างๆ ให้กับจังหวัด/อำเภอใช้ประกอบการสรรหา ก.ธ.จ. ด้วยแล้ว

๑.๓ บทบาทและการปฏิบัติภารกิจของประธานคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

๑.๓.๑ บทบาทและผลการปฏิบัติภารกิจ

ระเบียบฯ ข้อ ๕ กำหนดให้ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เห็นว่า การที่ระเบียบฯ กำหนดให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ก.ธ.จ. เนื่องจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ เป็นกลาง และไม่มีส่วนได้เสีย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีจึงถือเป็นผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นข้าราชการเพียงคนเดียวในคณะกรรมการฯ โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี จะปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานการประชุม ก.ธ.จ. และร่วมลงพื้นที่เพื่อสอดส่องงาน/โครงการ ทั้งนี้ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงานในการสอดส่องแผนงาน/โครงการของ ก.ธ.จ. แต่ละคณะ รวมทั้งส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับ ก.ธ.จ. เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามที่กฎหมาย และกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานตามคู่มือการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด เพื่อให้งาน ก.ธ.จ. สามารถขับเคลื่อนไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ

๑.๓.๒ การประชุมคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

ระเบียบฯ ได้กำหนดให้มีการประชุม ก.ธ.จ. ตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดให้มีการประชุม ก.ธ.จ. อย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน ก.ธ.จ. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนให้มีการประชุม ก.ธ.จ. รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๐๓ ครั้ง (เอกสารแนบ)

๑.๔ การปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

๑.๔.๑ การปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้มี ก.ธ.จ. เพื่อทำหน้าที่สอดส่อง และเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และต่อมามีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ ก.ธ.จ. มีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๒๒ และ ๒๓ ของระเบียบฯ ซึ่งที่ผ่านมา ก.ธ.จ. ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามที่ระเบียบฯ กฎหมายกำหนด

๑.๔.๒ แนวทางในการสอดส่องและเสนอแนะ รวมทั้งกลไกในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดแนวทางในการสอดส่องและให้ข้อเสนอแนะของ ก.ธ.จ. โดยได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. กำหนดให้ ก.ธ.จ. สอดส่องทุกแผนงานโครงการของจังหวัดและส่วนราชการในจังหวัด การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งแผนงาน โครงการตามนโยบายรัฐบาล หรือเรื่องอื่น ๆ ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. เห็นสมควร ซึ่งวิธีการในการสอดส่องได้กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ทั้งนี้ เพื่อให้ ก.ธ.จ. มีแนวทางในการสอดส่องและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ในภาพรวม

สำหรับกลไกการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ระเบียบฯ ข้อ ๒๖ ได้ให้อำนาจ ก.ธ.จ. ในการออกหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ปรึกษาตามข้อ ๒๒ (๕) และบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม หรือจัดส่งเอกสารหรือข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น นอกจากนี้ ระเบียบฯ ข้อ ๒๘ ยังได้กำหนดว่ากรณีที่ ก.ธ.จ. มีมติว่ามีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับหรือมีกรณีทุจริต ให้ประธานแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี รายงานผลการดำเนินการให้ประธานทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี มิได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ให้ประธานแจ้งมติ ก.ธ.จ. ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบ เพื่อรายงานต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดดำเนินการต่อไป

๑.๔.๓ การสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้สนับสนุนให้มีการสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. โดยกำหนดให้ ก.ธ.จ. แต่ละคน มีเครือข่ายจำนวน ๔ คน เพื่อช่วยเหลือ ก.ธ.จ. ในการสอดส่องการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับจังหวัด อำเภอ หรือตำบล เนื่องจากเครือข่าย ก.ธ.จ. อยู่ในพื้นที่ที่มีการดำเนินโครงการต่าง ๆ จึงรับทราบข้อเท็จจริง และสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ ก.ธ.จ. ในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หรือการแจ้งผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ให้ ก.ธ.จ. นำเรื่องเสนอเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อพิจารณาและมีมติต่อไป นอกจากนี้ยังสนับสนุนการสร้างเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ ในลักษณะต่างๆ เช่น การขอข้อมูลข่าวสารจากบุคคลที่รู้จัก การตั้งกลุ่มไลน์เพื่อรับข้อมูลข่าวสารหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจาก ก.ธ.จ. ด้วยกันเอง หรือที่ปรึกษา ก.ธ.จ. เป็นต้น ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ พ.ศ.๒๕๕๙ และพ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. และเครือข่าย ก.ธ.จ. ในการสอดส่องการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งในระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค ซึ่งในการสัมมนาดังกล่าว นอกจากเป็นการบรรยายให้ความรู้แล้ว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ยังได้กำหนดให้เชิญหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดเข้าร่วมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ด้วย

๑.๔.๔ ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ ก.ธ.จ. มีผลการดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา สรุปได้ดังนี้

ปี พ.ศ.	แผนพัฒนาจังหวัด			แผนงาน/โครงการในจังหวัด			เรื่องร้องเรียน		
	จำนวน โครงการ	ข้อเสนอแนะ ของ ก.ธ.จ.	หน่วยงาน รับ ข้อเสนอแนะ ไปดำเนินการ	จำนวน โครงการ	ข้อเสนอ แนะของ ก.ธ.จ.	หน่วยงานรับ ข้อเสนอแนะ ไปดำเนินการ	จำนวน เรื่อง	ข้อเสนอ แนะของ ก.ธ.จ.	หน่วยงาน รับ ข้อเสนอแนะ ไปดำเนินการ
๒๕๕๘	๘๗๘	๑๒๐	๑๐๕	๙๒	๑๑	๑๐	๔๗	๔๒	๓๓
๒๕๕๙	๙๔๖	๑๑๖	๑๐๕	๒๖	๓	๓	๑๕	๑๕	๑๕
๒๕๖๐	๑,๐๕๖	๔๓๖	๑๖๖	๙	๕	๓	๒๖	๑๙	๑๒

ตารางที่ ๓ : ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ก.ธ.จ. ทั้ง ๗๖ คณะ/จังหวัด ได้มีการประชุม เพื่อติดตามสอดส่องการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๐๓ ครั้ง และมีการสอดส่องแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนงานโครงการของจังหวัด และส่วนราชการในจังหวัด รวมถึงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด รวมจำนวน ๑,๐๙๑ งาน/โครงการ มีมติเป็นข้อเสนอแนะให้จังหวัด/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐรับไปดำเนินการ จำนวน ๔๖๐ ข้อ ซึ่งในเบื้องต้นจังหวัดได้แจ้งผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ก.ธ.จ. จำนวน ๑๘๑ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓๕

กรณีตัวอย่าง โครงการพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ กิจกรรมก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยต้นฝิ่งและวางท่อประปาภูเขา หมู่ที่ ๙ ตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

ก.ธ.จ. เชียงราย ได้ลงพื้นที่สอดส่องผลการดำเนินโครงการพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ กิจกรรมก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยต้นฝิ่งและวางท่อประปาภูเขา หมู่ที่ ๙ ตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย พบว่า โครงการดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว และบริเวณโดยรอบของอ่างเก็บน้ำสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ จึงเห็นควรบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่โดยรอบ

ก.ธ.จ. เชียงรายพิจารณาแล้ว มีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ขอให้พิจารณาวางท่อระบายน้ำเพิ่มให้มีระดับต่ำกว่าท่อระบายน้ำเดิม เพื่อส่งน้ำลงไปยังอ่างด้านล่างได้อย่างทั่วถึง ซึ่งอ่างด้านล่างหากมีน้ำเพียงพอตลอดปีสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

๒. ขอให้ชุมชน หรือคณะกรรมการผู้ใช้น้ำ มีการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ โดยเริ่มตั้งแต่การจัดการวัชพืช สิ่งตกค้างในอ่างเก็บน้ำ จนถึงการบริหารการกักเก็บน้ำ เพื่อความยั่งยืนของโครงการ

๓. ควรปรับปรุงถนนเส้นทางเข้า - ออก บริเวณพื้นที่โครงการให้สามารถสัญจรได้สะดวก และมีป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

๔. เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น น้ำตก และหมู่บ้านชนเผ่า จึงขอให้สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงรายให้คำแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวโดยชุมชน

จังหวัดเชียงรายแจ้งว่า ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพบว่าหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการในพื้นที่ไม่ได้ดำเนินการจริงตามที่ ก.ธ.จ. เชียงรายแจ้งให้ทราบ จึงได้สั่งการให้ดำเนินการให้ถูกต้อง ซึ่งสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการตามที่สั่งการแล้ว

**๑.๔.๕ ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
ธรรมาภิบาล และแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคดังกล่าว**

จากการประมวลปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ในคราวสัมมนา
คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดและที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ในลักษณะกลุ่ม
จังหวัด (เขตตรวจราชการที่ ๑ - ๑๘) ระหว่างเดือนมีนาคม - มิถุนายน ๒๕๖๐ สรุปได้ดังนี้

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
๑. การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด	
<p>๑.๑ ก.ธ.จ. ไม่ได้รับข้อมูลการดำเนินงานเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการจากหน่วยงานในพื้นที่ และเมื่อลงพื้นที่สอดส่องพบว่า โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จึงควรมีการประสานงานหรือมีหนังสือแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อให้ ก.ธ.จ. ได้รับทราบข้อมูลตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปัจจุบันเป็นการล่วงหน้า ทำให้สามารถไปติดตามผลการดำเนินการได้ตลอดเวลาทำให้การสอดส่องมีประสิทธิภาพ และให้ประธาน ก.ธ.จ. มีหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้หน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ความร่วมมือและสนับสนุนการสอดส่องงานของ ก.ธ.จ.</p>	<p>๑.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดมาตรฐานกลางในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. กรณีการขอเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาของ ก.ธ.จ. หาก ก.ธ.จ. นำเรื่องใดเข้าสู่การพิจารณาและที่ประชุมเห็นว่า มีข้อมูลรายละเอียดไม่ครบถ้วน สมบูรณ์เพียงพอ และมีความจำเป็นต้องขอข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานใด ให้ที่ประชุม ก.ธ.จ. พิจารณา และมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำหนังสือเสนอประธาน ก.ธ.จ. ลงนามแจ้งหน่วยงานดังกล่าว จัดส่งเอกสารข้อมูลให้กับ ก.ธ.จ. สำหรับเรื่องที่ขอให้ประธาน ก.ธ.จ. มีหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งการให้หน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการสอดส่องงานของ ก.ธ.จ. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีความเห็นเช่นเดียวกับ ก.ธ.จ. และจะได้รับเรื่องดังกล่าวไปดำเนินการต่อไป</p>
<p>๑.๒ การกำหนดให้มีการประชุมของ ก.ธ.จ. ๓ - ๕ ครั้ง/ปี เป็นจำนวนที่น้อยเกินไป ควรจัดให้มีการประชุม ก.ธ.จ. และการประชุมนอกรอบทุกเดือนหรือทุก ๒ เดือน เพื่อให้การติดตามงานมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑.๒ ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๔ วรรคสอง ได้กำหนดเกี่ยวกับการประชุม ก.ธ.จ.ว่า ให้มีการประชุมตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ กำหนดว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป ให้ ก.ธ.จ. มีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๐ สำนักงาน</p>

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
	<p>ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าเบี้ยประชุมให้กับ ก.ธ.จ.จำนวน ๓ - ๕ ครั้ง ตามกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปี การกำหนดให้มีการประชุม ก.ธ.จ. ทุก ๒ เดือน (ปีละ ๖ ครั้ง) หรือทุกเดือน (ปีละ ๑๒ ครั้ง) อาจติดขัดปัญหาในเรื่องงบประมาณ ซึ่งไม่เพียงพอต่อการจัดสรรเป็นค่าเบี้ยประชุมให้กับกรรมการ อย่างไรก็ตาม รองประธาน ก.ธ.จ. สามารถจัดให้มีการประชุมนอกกรอบได้อย่างต่อเนื่อง โดยเบิกค่าใช้จ่ายเป็นค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มจากจังหวัดได้ตามระเบียบของราชการ</p>
<p>๑.๓ ระบบฐานข้อมูลคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (www.ggc.opm.go.th) ซึ่งเป็นช่องทางอำนวยความสะดวกให้กับจังหวัด อำเภอ ก.ธ.จ. เครือข่าย ก.ธ.จ. ที่ปรึกษา ก.ธ.จ. และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดในภาพรวม ตลอดจนการตรวจสอบคุณสมบัติของกรรมการ แต่ปรากฏว่าข้อมูลที่แสดงผลทางเว็บไซต์ ยังไม่เป็นปัจจุบัน เช่น ข้อมูลประวัติ ก.ธ.จ. ระเบียบวาระการประชุม และผลการดำเนินงานต่าง ๆ เป็นต้น</p>	<p>๑.๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ดำเนินการจัดอบรมเพื่อทบทวนการนำเข้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องลงในระบบฐานข้อมูลฯ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ รวมทั้งเร่งรัดให้มีการนำข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ เข้าระบบฯ เพื่อให้การแสดงผลข้อมูลทางเว็บไซต์เป็นปัจจุบัน เช่น ทะเบียนรายชื่อ ข้อมูลประวัติ ก.ธ.จ. ข้อมูลการแบ่งพื้นที่/โครงการที่รับผิดชอบของ ก.ธ.จ. ผลการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ข้อมูลการประชุม ก.ธ.จ. ข่าวประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมในแต่ละจังหวัด เป็นต้น</p>
<p>๑.๔ ควรมีการสนับสนุนการสร้างเครือข่าย ก.ธ.จ. อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการสอดส่องแผนงาน/โครงการของจังหวัด เนื่องจากเครือข่าย ก.ธ.จ. อยู่ในพื้นที่ที่มีการดำเนินโครงการต่าง ๆ จึงรับทราบข้อเท็จจริงสามารถให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์แก่ ก.ธ.จ. ในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ และควรจัดให้มีการฝึกอบรมเครือข่ายให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ</p>	<p>๑.๔ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้สนับสนุนให้มีการสร้างเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดให้มีโครงการสัมมนาคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดและเครือข่ายในระดับภูมิภาค (รวม ๔ ภาค) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้มีความเข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการ</p>

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
<p>ก.ธ.จ. และแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง ก.ธ.จ. กับเครือข่ายภาคประชาชน ตลอดจนจัดให้มีเวทีเพื่อพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลการสอดส่องปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และสร้างระบบเครือข่ายร่วมกัน</p>	<p>ปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. โดยกำหนดแนวทางและวิธีการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง ก.ธ.จ. และเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อเป็นกลไกในการสอดส่องการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ</p>
<p>๑.๕ หน่วยงานรับตรวจมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดของโครงการเพียงพอ มาให้รายละเอียดข้อมูลแก่ ก.ธ.จ. ดังนั้น ประธาน ก.ธ.จ. ควรมีหนังสือกำชับผู้รับผิดชอบโครงการให้ส่งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการมาร่วมชี้แจงรายละเอียดโครงการให้แก่ ก.ธ.จ. ในที่ประชุม ก.ธ.จ. หรือในคราวที่ ก.ธ.จ. ลงพื้นที่สอดส่อง</p>	<p>๑.๕ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แจ้งให้ฝ่ายเลขานุการ ก.ธ.จ. ดำเนินการเพื่อประสานแจ้งหน่วยงานในเรื่องดังกล่าวต่อไปแล้ว</p>
<p>๑.๖ การประสานงานเพื่อส่งข้อมูลการสอดส่องแผนงาน/โครงการ หรือเรื่องร้องเรียน (กรณีเร่งด่วน) ระหว่างกรรมการ ก.ธ.จ. กับประธาน ก.ธ.จ. และฝ่ายเลขานุการมีความล่าช้า เนื่องจากประธานไม่ได้อยู่ในพื้นที่ ทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินการ</p>	<p>๑.๖ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จะรับไปดำเนินการโดยขอให้ฝ่ายเลขานุการจัดตั้งกลุ่มไลน์ (Line) ของ ก.ธ.จ. แต่ละคณะ ซึ่งเป็นการสร้างระบบการติดต่อสื่อสาร (Social media) เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและความรวดเร็วในการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพระหว่าง ก.ธ.จ. กับฝ่ายเลขานุการ</p>
<p>๒. การขอรับการสนับสนุนงบประมาณ</p>	
<p>๒.๑ งบประมาณที่จัดสรรให้กับ ก.ธ.จ. ไม่เพียงพอ ทำให้การปฏิบัติงาน ของ ก.ธ.จ. ขาดประสิทธิภาพ ควรเพิ่มงบประมาณในการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. โดยคำนึงถึงกิจกรรม เช่น การลงพื้นที่สอดส่องก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และหลังดำเนินโครงการ ควรให้ ก.ธ.จ. เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณ</p>	<p>๒.๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ทุกคณะ/จังหวัด ๆ ละ ๕๐,๐๐๐ - ๗๐,๐๐๐ บาท โดยพิจารณาจัดสรรตามจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด นอกจากนี้ ได้จัดสรรเพิ่มเติมสำหรับจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือพื้นที่ทางไกลอีก ๓๐ จังหวัด ๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น ก.ธ.จ. จึง</p>

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
<p>เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าสูงสุด รวมทั้ง ควรมีการพิจารณา ปรับปรุงการจ่ายค่าพาหนะ สำหรับการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ให้เป็นไปตามข้อเท็จจริง</p>	<p>สามารถใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการปฏิบัติงานได้ตามกรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรร ทั้งนี้ การเบิกค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามที่ระเบียบกำหนดและเป็นไปตามมติที่ประชุม ก.ธ.จ. แต่ละคณะ สำหรับการเบิกจ่ายค่าพาหนะซึ่งกำหนดให้เบิกจ่ายได้ในลักษณะเหมาจ่าย กิโลเมตรละ ๔ บาท นั้น เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและเป็นไปตามระเบียบฯ ของทางราชการ</p>
<p>๒.๒ การดำเนินการเบิกค่าใช้จ่ายในการประชุมนอกรอบ/ลงพื้นที่สอดส่อง มีความยุ่งยากล่าช้า ควรลดข้อปฏิบัติในการจัดทำเอกสารการเบิกค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. โดยให้ฝ่ายเลขานุการจัดเตรียมเอกสารในการเบิกจ่ายให้เรียบร้อย และกำหนดรูปแบบเอกสารการเบิกจ่ายให้เป็นแนวทางเดียวกัน</p>	<p>๒.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำคู่มือรายละเอียดการเบิกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. รวมทั้งแบบรายงานการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ซึ่งเป็นเอกสารที่ ก.ธ.จ. ทุกคณะจะต้องใช้รูปแบบเดียวกัน และผู้ช่วยเลขานุการของจังหวัดมีหน้าที่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่ระเบียบฯ กำหนด ทั้งนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ ก.ธ.จ. เกี่ยวกับการเบิกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ต่อไป</p>
<p>๓. การจัดสัมมนาและการประชาสัมพันธ์</p>	
<p>๓.๑ ควรมีการประชาสัมพันธ์งานของ ก.ธ.จ. อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>๓.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานของ ก.ธ.จ. มาอย่างต่อเนื่อง สรุปได้ ดังนี้</p> <p>๓.๑.๑ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของ ก.ธ.จ. เพื่อให้หน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจและการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ.</p> <p>๓.๑.๒ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ</p>

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
	<p>ภารกิจ บทบาท อำนาจ หน้าที่ และการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและประชาชนในทุกพื้นที่ได้รับรู้ รับทราบ โดยจัดสรรงบประมาณให้กับ ก.ธ.จ. ทุกคณะ คณะละ ๓๕,๐๐๐ บาท</p> <p>๓.๑.๓ ในปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ได้โอนเงินงบประมาณ ให้กรมประชาสัมพันธ์จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ ก.ธ.จ. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปได้รับทราบเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ และการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. โดยได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สื่อโทรทัศน์ ได้ผลิตและเผยแพร่ละครโทรทัศน์ สปอตโทรทัศน์ สกู๊ปข่าว และสัมภาษณ์ผู้บริหาร ฯลฯ - สื่อวิทยุ ได้ผลิตและเผยแพร่สปอตวิทยุ รายการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ฯลฯ - สื่อสิ่งพิมพ์ ได้ผลิตและเผยแพร่บทความเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ และผลการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ผ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เช่น หนังสือพิมพ์มติชน ประชาชาติธุรกิจ และคมชัดลึก รวมทั้งผลิตแผ่นพับโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. - สื่อกิจกรรม ได้จัดเสวนาเพื่อประชาสัมพันธ์ บทบาท หน้าที่ ภารกิจของ ก.ธ.จ. ให้กลุ่มเป้าหมาย (หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป) ได้รับทราบ และเห็นถึงประโยชน์จากการมีกลไก ก.ธ.จ.

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
<p>๓.๒ ส่วนราชการของจังหวัดยังไม่ทราบถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. เท่าที่ควร จึงควรจัดให้มีการแนะนำตัวกรรมการ ก.ธ.จ. ในคราวประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด และอำเภอ เพื่อให้ทราบถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ.</p>	<p>๓.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดขอความร่วมมือให้กรรมการ ก.ธ.จ. เข้าร่วมการประชุมของอำเภอและจังหวัด เพื่อเป็นการแนะนำตัว และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ.</p>
<p>๓.๓ ควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ ของ ก.ธ.จ. ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ ภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เช่น ประชาสัมพันธ์ จังหวัด อสมท. และวิทยุชุมชน เป็นต้น</p>	<p>๓.๓ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์แจ้งขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ซึ่งกรมประชาสัมพันธ์แจ้งว่าได้มอบหมายให้ประชาสัมพันธ์ จังหวัดให้ความร่วมมือในการดำเนินการประชาสัมพันธ์งานของ ก.ธ.จ. อย่างต่อเนื่อง และมอบหมายให้ผู้อำนวยการประชาสัมพันธ์ เขต ๑ – ๘ ดำเนินการผลิตและจัดสรรรายการ “เสียงจาก ก.ธ.จ.” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยในสังกัด ไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที เป็นประจำทุกสัปดาห์ โดยมอบหมายให้ประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นผู้ประสานงานในการเชิญวิทยากรเพื่อให้สัมภาษณ์ ในรายการ</p>
<p>๓.๔ ก.ธ.จ. ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านเทคนิคในการสอดส่องแผนงาน/โครงการ จึงทำให้การสอดส่องและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานรับตรวจไม่มีประสิทธิภาพ ควรจัดให้มีการสัมมนา/อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้กับ ก.ธ.จ. อย่างต่อเนื่องในแต่ละภูมิภาคหรือเขตตรวจราชการ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ เช่น ระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง ความรู้ด้านวิศวกรรมเทคนิคและวิธีการสอดส่อง เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ให้รู้จัก ก.ธ.จ. ได้อีกทางหนึ่ง</p>	<p>๓.๔ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จะรับข้อคิดเห็นดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการ ในคราวจัดสัมมนา ก.ธ.จ. และเครือข่าย ในระดับภูมิภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้) ต่อไป</p>

ตารางที่ ๔ : ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด และแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

**๑.๕ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
ธรรมาภิบาลจังหวัด** เช่น บทบาทภารกิจ องค์ประกอบของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด
กลไกวิธีการปฏิบัติงาน การสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๑.๕.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการเพื่อจัดสรร
งบประมาณในการปฏิบัติงานให้กับ ก.ธ.จ. ทุกคณะเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการกิจการลงพื้นที่
สอดส่องแผนงาน/โครงการค่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มในการประชุม
ก.ธ.จ. ฯลฯ เป็นประจำทุกปี โดยจัดสรรผ่านกระทรวงมหาดไทยให้กับจังหวัดทุกจังหวัด ซึ่ง
งบประมาณที่จัดสรรดังกล่าวไม่เท่ากันทุกปี ขึ้นอยู่กับจำนวนงบประมาณที่สำนักงานปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรีได้รับการจัดสรร ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สามารถจัดสรรงบประมาณให้กับ
ก.ธ.จ. แต่ละคณะได้ จำนวน ๕๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยพิจารณาจากจำนวนอำเภอในแต่ละ
จังหวัด และจังหวัดที่เป็นพื้นที่ห่างไกล หรือมีค่าครองชีพสูงและจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่า
เบี้ยประชุมได้ ปีละ ๔ ครั้ง ซึ่งเห็นว่า จำนวนงบประมาณที่จัดสรรดังกล่าวยังไม่เพียงพอ ทำให้การ
ขับเคลื่อนการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. แต่ละจังหวัดยังไม่เต็มประสิทธิภาพ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการ
ร้องขอจากกรรมการ ก.ธ.จ. ขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม
ให้สามารถจัดประชุมเพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงานเดือนละ ๑ ครั้ง และของงบประมาณในการ
สร้างเครือข่ายการปฏิบัติงาน การประชาสัมพันธ์ รวมทั้งเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่สามารถ
ดำเนินการได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ จึงเห็นควรที่ผู้ร่างระเบียบฯ หรือผู้ที่มีส่วน
เกี่ยวข้องในการพิจารณากำหนดให้มี ก.ธ.จ. ขึ้นมาทำหน้าที่ในการสอดส่องและให้ข้อเสนอแนะ
ต่อหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้ตระหนักถึงปัญหาในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งข้อจำกัด
อื่นๆ เพื่อให้องค์กรที่กำหนดขึ้นมาสามารถปฏิบัติงานได้สมตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย
และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕.๒ จากการดำเนินการตามระเบียบฯ ในช่วงที่ผ่านมา พบว่า ยังมีปัญหา
ในทางปฏิบัติที่ต้องอาศัยการตีความระเบียบฯ หรือใช้อำนาจในการวินิจฉัยของปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรี ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติตามระเบียบฯ ของผู้ปฏิบัติ
และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้ระเบียบฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความ
ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้มีหนังสือแจ้งให้
สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะผู้ร่างระเบียบฯ ได้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงระเบียบดังกล่าวในประเด็น
ต่างๆ เช่น การกำหนดสัดส่วนของกรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น การกำหนดคุณสมบัติ
ของกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม คุณสมบัติของกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนกรณีจัดตั้ง
จังหวัดขึ้นใหม่ เป็นต้น

๑.๕.๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีแนวคิดใน
การกำหนดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมในการดำรงตำแหน่ง ก.ธ.จ. เนื่องจาก ก.ธ.จ. ไม่ใช่
ข้าราชการ แต่เป็นภาคประชาชนที่ไม่อยู่ภายใต้วินัยหรือบทลงโทษทางวินัย หรือการกำหนด

มาตรการอื่น ๆ ของรัฐในการกำกับดูแลการทำงาน โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ เรื่อง ประมวลจริยธรรมของกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน รวมทั้งกำหนดมาตรการในการพ้นจากตำแหน่งของ ก.ธ.จ. ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๙ (๔) ด้วย โดยประมวลจริยธรรมดังกล่าว กำหนดให้ใช้บังคับกับประธาน ก.ธ.จ. กรรมการ ก.ธ.จ. และฝ่ายเลขานุการ ก.ธ.จ. ซึ่งเห็นว่า หาก ก.ธ.จ. และผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ภายใต้บังคับของประมวลจริยธรรมดังกล่าวถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างเคร่งครัดทั้งในเรื่องการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงาน ก็จะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๕.๔ ปัจจุบันส่วนบริหารงาน ก.ธ.จ. ซึ่งรับผิดชอบสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. มีอัตรากำลังข้าราชการ จำนวน ๔ คน พนักงานราชการอีกจำนวน ๘ คน ซึ่งการปฏิบัติงานดังกล่าว ยังมีปัญหาอุปสรรค เนื่องจากมีอัตราการเข้า-ออกของพนักงานราชการสูง ทำให้การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง และไม่เกิดทักษะหรือความชำนาญในงานที่ปฏิบัติ ซึ่งเห็นว่า ก.ธ.จ. เป็นคณะกรรมการที่ถูกกำหนดขึ้นตามมาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น ในส่วนของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการสนับสนุนคณะกรรมการดังกล่าว จึงควรจัดสรร หรือเกลี้ยกรอบอัตรากำลัง ในส่วนของข้าราชการเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป

๒. การประชุมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

คณะอนุกรรมการฯ ได้จัดให้มีการประชุม และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. (กรรมการและเจ้าหน้าที่ที่จังหวัดมอบหมายให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ ก.ธ.จ.) ในพื้นที่จังหวัด รวม ๔ จังหวัด ดังนี้

- จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑
- จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
- จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
- จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑

โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมและความคิดเห็นรายจังหวัด ตามภาคผนวก ๕

สรุปความคิดเห็นที่ได้รับจากพื้นที่เป็นดังนี้

๒.๑ ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน

ก. การดำเนินการและปัญหาที่ผ่านมา

- บทบาทอำนาจหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะในระยะเริ่มแรกเน้นการสอดส่องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แต่ปัจจุบันจะเน้นการสอดส่องแผนงาน/โครงการ โดยเน้นโครงการที่มีงบประมาณสูง มีความเสี่ยง

- ในการตรวจสอบแผนงานโครงการ ก.ธ.จ. จะเชิญหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของโครงการมาชี้แจงในที่ประชุม ก.ธ.จ.

- บทบาทของ ก.ธ.จ. ก่อนข้างจะไม่มีใครรู้จัก จะมีเพียงหน่วยงานที่ถูก ก.ธ.จ. เข้าไปตรวจสอบที่รู้จัก ก.ธ.จ.

- การประชุม ก.ธ.จ. จะมี ๕ ครั้ง ตามงบประมาณที่มีอยู่

- กรณีที่ ก.ธ.จ. มีข้อเสนอแนะ ทางจังหวัดจะนำข้อเสนอเข้าสู่ที่ประชุม ซึ่งในปีที่ผ่านมา ก.ธ.จ. มีผลงานที่เป็นรูปธรรมและได้เสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการของจังหวัด

- มีการสร้างเครือข่ายของ ก.ธ.จ. แต่บทบาทของเครือข่ายน้อยมาก

- ในความเห็นของจังหวัด เห็นว่าปัจจุบันในแต่ละจังหวัดจะมีหน่วยตรวจสอบมากเกินไป จนสร้างภาระให้กับจังหวัด

ข. ข้อเสนอแนะ

- ก.ธ.จ. มีความมุ่งมั่น แต่อาจปฏิบัติไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนด โดยมุ่งเน้นในเรื่องการสอดส่องแผนงานโครงการ ไม่เน้นเรื่องการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเท่าที่ควร หรือการหยิกยกปัญหาเรื่องที่ว่าส่วนราชการไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีก็มีน้อยลง จึงควรให้ ก.ธ.จ. เห็นความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว

- ควรต้องเสริมสร้างให้ ก.ธ.จ. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๒.๒ ความเห็นของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.)

ความเห็นเกี่ยวกับประธาน ก.ธ.จ.

- การกำหนดให้ประธานเป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม เพราะเป็นคนกลาง และเกิดความเชื่อมโยงในการปฏิบัติหน้าที่ แต่บางจังหวัด (จังหวัดขอนแก่น) เห็นว่า ควรให้ ก.ธ.จ. เลือกกันเอง

- บทบาท : ประธานการประชุม และเป็นผู้กำหนดวันประชุม

- การประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการ ปีละไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง

- กรณีที่ ก.ธ.จ. มีการประชุม โดยประธานไม่เข้าร่วมประชุมถือเป็นการประชุม

แบบไม่เป็นทางการ

- รองประธานไม่มีอำนาจเรียกประชุมอย่างเป็นทางการ
- บางจังหวัดมีการเปลี่ยนตัวประธานบ่อย ทำให้เกิดช่องว่าง ไม่อาจจัดประชุมคณะกรรมการ ก.ธ.จ. ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

□ องค์ประกอบของ ก.ธ.จ.

- การออกแบบองค์ประกอบ ก.ธ.จ. เป็นการออกแบบที่ดี เน้นการมีส่วนร่วม และกระจายคนจากทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการ รวมทั้งการกำหนดให้ประธานเป็นข้าราชการจากส่วนกลางก็จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ สามารถแจ้งหนังสือให้จังหวัดโดยตรง แต่โดยที่ประธานซึ่งเป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีมีภารกิจมากและต้องรับผิดชอบเขตอื่นด้วย จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประธานกับกรรมการยังมีช่องว่าง และบางครั้งก็ทำให้ข้อเสนอแนะที่เป็นมติ ก.ธ.จ. มีการส่งเรื่องไปยังหน่วยที่เกี่ยวข้องล่าช้าไปด้วย

□ อำนาจหน้าที่

- ทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะ ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย การสอดส่องจะสอดส่องแผนงาน/โครงการ และพิจารณาเรื่องร้องเรียน โดยเป็นมติของ ก.ธ.จ.ที่จะดำเนินการ

- การสอดส่องทำได้เพียงบางส่วน ไม่มีอำนาจในการดำเนินการ กรณีพบการกระทำที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งบางหน่วยงานก็ยังไม่ยอมให้ข้อมูล

□ การสอดส่องและเสนอแนะ

- มีการตรวจแผนงาน/โครงการและตรวจข้อร้องเรียน

- ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้จัดทำแผนการตรวจแล้ว ซึ่งแผนการตรวจจะเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ดังนั้น การตรวจที่ผ่านมาก็จะเน้นการตรวจแผนงานโครงการของจังหวัด โดยคัดเลือกจากโครงการที่สำคัญ มีการใช้งบประมาณมาก ยังไม่ได้เข้าไปดำเนินการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งทาง ก.ธ.จ. ต้องการลงไปสอดส่องในท้องถิ่นให้มากขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริต บทบาทของ ก.ธ.จ. ควรจะมีมากกว่านี้

- ออกตรวจปีละ ๓ ครั้ง ทำให้ขาดความต่อเนื่องและลงไปตรวจหลังงานเสร็จแล้ว

- บางจังหวัดจะจัดแบ่งพื้นที่รับผิดชอบเป็น ๔ เขต และแบ่งงาน ก.ธ.จ. ตามพื้นที่ของ ก.ธ.จ.

□ งบประมาณ

- ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปีละประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งใช้เป็นทั้งค่าเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติภารกิจลงพื้นที่

- บางจังหวัด (จังหวัดเชียงราย) สนับสนุนงบประมาณในการทำงานของ ก.ธ.จ.

การสร้างเครือข่ายการทำงานของ ก.ธ.จ.

- มีการสร้างเครือข่าย แต่เครือข่ายไม่มีบทบาทแต่อย่างใด บางจังหวัดเคยมีเครือข่ายครบทุกอำเภอ แต่ไม่ได้มีความต่อเนื่องในการทำงาน จึงยุติบทบาทไป ขณะนี้ทาง ก.ธ.จ. กำลังเร่งรัดในการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน

ปัญหาอุปสรรค :

- วาระการดำรงตำแหน่งของ ก.ธ.จ. เป็นได้ติดต่อกันไม่เกิน ๒ วาระ ทำให้ขาดความต่อเนื่อง

- ส่วนราชการหลายแห่ง โดยเฉพาะในระดับอำเภอและประชาชน ยังไม่รู้จัก ก.ธ.จ. ไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. และเครือข่าย

- บทบาทของ ก.ธ.จ. จะไม่มีใครรู้จัก และให้ความสำคัญ กรณีที่มีการเชิญส่วนราชการมาชี้แจงหรือหาข้อสรุปเรื่องที่สอดส่อง ส่วนราชการก็จะส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ หรือไม่ใช่เจ้าของเรื่องมาชี้แจง รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดก็ไม่สนใจข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตของ ก.ธ.จ. และยังคงมีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง การสอดส่องไม่ได้ผลตามที่ต้องการ ไม่มีการแก้ไขในเรื่องที่สอดส่องให้เป็นไปตามผลที่ต้องการ

- การตรวจสอบเริ่มเมื่อเสร็จสิ้นโครงการไปแล้ว ไม่ได้เข้าไปสอดส่องตั้งแต่ต้น

- ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่จะลงไปสอดส่อง เนื่องจากไม่ได้รับเอกสาร

- งบประมาณมีจำกัด ซึ่งต้องจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายการประชุม และการลงพื้นที่สอดส่อง ทำให้ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกเดือน ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ การเบิกจ่ายล่าช้า มีเอกสารเป็นจำนวนมาก

- ก.ธ.จ. ไม่มีที่ทำงานที่ชัดเจน ไม่มีเครื่องแบบเหมือนองค์กรอื่น

- บทบาทของเครือข่ายไม่ชัดเจน รวมทั้งการสร้างเครือข่าย ก.ธ.จ. ทำได้ยาก ผู้ที่จะมาเป็นเครือข่ายจะถูกเพ่งเล็ง

ข้อเสนอแนะ:

- ควรปรับปรุงองค์ประกอบของ ก.ธ.จ. เช่น ให้คณะกรรมการเลือกประธานกันเอง และควรปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของ ก.ธ.จ. เป็น ๔ ปี รวมทั้งไม่ควรต้องมีการจำกัดวาระการดำรงตำแหน่งของ ก.ธ.จ. ที่ให้เป็นแค่ ๒ วาระ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่

- ควรกำหนดบทบาท ก.ธ.จ. ให้เพิ่มขึ้น ให้มีอำนาจในการตรวจสอบ และควรมีอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบท้องถิ่นด้วย

- ให้ ก.ธ.จ. เป็นองค์กรแบบทางการ เพื่อจะได้ทำงานได้เต็มที่ ในอนาคตควรยกระดับให้เป็นสถาบันหรือเป็นสำนักงานธรรมาภิบาลแห่งชาติ

- ควรให้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการธรรมาภิบาลด้วย

- ก.ธ.จ. ได้รับงบประมาณน้อย แต่มีงานที่ต้องรับผิดชอบในการสอดส่องแผนงาน/โครงการตามงบประมาณของจังหวัดและส่วนราชการเป็นจำนวนมาก จึงควรสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการทำงานให้ ก.ธ.จ. เพิ่มมากขึ้น

- การประชุมปีละ ๓ ครั้งถือว่าน้อยเกินไป ควรเพิ่มความถี่ในการประชุมของ ก.ธ.จ. ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กรณีที่ประธานไม่อาจเข้าร่วมประชุมได้ก็ควรมอบให้ รองประธานทำหน้าที่ประธานแทน

- ควรมีที่ปรึกษาให้ ก.ธ.จ. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของ ก.ธ.จ.

- กรณีที่มีการเชิญส่วนราชการมาชี้แจง หรือหาข้อสรุปเรื่องที่สอดส่อง ควรกำหนดให้ชัดเจนให้ส่งเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการตัดสินใจหรือเจ้าของเรื่องมาชี้แจง

- ควรให้ ก.ธ.จ. เข้าไปร่วมประชุมพิจารณาแผนงานโครงการด้วยเพื่อคัดเลือก โครงการที่เหมาะสม

- ก.ธ.จ. มีจำนวนน้อยเกินไป ควรมีภาคประชาสังคม และควรมีให้ครบ ทุกอำเภอ

- ควรสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืน และควรมีการจัดตั้งเครือข่ายเพิ่มขึ้น

- ควรมีการปฐมนิเทศชี้แจงและให้ความรู้แก่ ก.ธ.จ. และเครือข่าย อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เข้าใจในบทบาทและแนวทางการทำงาน รวมทั้งความรู้ในโครงการใหม่ ๆ ตามนโยบายรัฐบาลด้วย

- รัฐบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและทุกภาคส่วนเข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. รวมทั้งควรให้แต่ละจังหวัด มีงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ด้วย

- ควรมีระบบการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ ก.ธ.จ. รวมทั้งวิธีการบริหารจัดการกรณีไปสอดส่องเรื่องที่กระทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

บทที่ ๔ การวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

คณะอนุกรรมการฯ วิเคราะห์บทบัญญัติตามมาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบข้อเท็จจริง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ได้ดังนี้

๑. ข้อค้นพบ

๑.๑ จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารราชการของจังหวัด จังหวัดจะมีอำนาจหน้าที่ของตนเองและรับมอบอำนาจจากราชการบริหารส่วนกลางมาปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่ โดยจังหวัดจะรับมอบอำนาจในการบริหารราชการและงบประมาณของภารกิจต่าง ๆ ที่ส่วนราชการจะต้องดำเนินการในจังหวัด รวมทั้งสามารถขอตั้งและบริหารงบประมาณจังหวัดได้เอง ทำให้จังหวัดมีอำนาจอย่างกว้างขวางและใช้อำนาจหลายเรื่องที่กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งแนวทางการบริหารจังหวัดในลักษณะนี้ จังหวัดจึงมีอำนาจทั้งการบังคับใช้กฎหมายทุกฉบับและการบริหารงานงบประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้ระบบการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการตามกฎหมายดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะให้ความสำคัญกับการบริหารโดยยึดพื้นที่เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ดังนั้น การบริหารงานของจังหวัด รวมถึงการใช้อำนาจต่าง ๆ และการปฏิบัติงานในพื้นที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับจังหวัด จึงต้องมีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ของงาน และต้องสามารถตรวจสอบจากบุคคลภายนอกได้ ด้วยเหตุนี้การที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติให้จัดตั้งองค์กรเพื่อสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติงานของจังหวัดขึ้นเป็นการเฉพาะ ที่เรียกว่า “คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด” นับเป็นการสร้างนวัตกรรมและเป็นการสร้างจุดเริ่มต้นในการเปิดระบบราชการให้ภาคประชาชน ประกอบด้วยภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารราชการแผ่นดินและการทำงานของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ภูมิภาคและท้องถิ่นด้วย โดยตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งออกตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติข้างต้น ในข้อ ๒๒ กำหนดให้ ก.ธ.จ.ทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และในข้อ ๒๓ ของระเบียบดังกล่าวก็ได้กำหนดขอบเขตของการสอดส่องและเสนอแนะตามข้อ ๒๒ ไว้ชัดเจนว่า มีขอบเขตสำคัญ ๗ ประการ คือ ๑) ปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ๒) ปฏิบัติภารกิจเพื่ออำนวยความสะดวก ให้บริการ และสนองต่อความต้องการของประชาชน ๓) ปฏิบัติภารกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ๔) ปฏิบัติภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่า ๕) ปฏิบัติภารกิจโดยขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่เกิดความจำเป็น ให้หันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะในเรื่องที่เป็นความเดือดร้อนและทุกข์ยาก

ของประชาชน ๖) ปฏิบัติภารกิจโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส และ ๗) ปฏิบัติภารกิจโดยมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ และเผยแพร่ต่อสาธารณะ ซึ่งการกำหนดอำนาจหน้าที่และขอบเขตงานดังกล่าวจะทำให้แต่ละจังหวัดมีผู้ทำหน้าที่เฝ้าระวังธรรมาภิบาลให้สังคม โดยเน้นในการก่อให้เกิดความร่วมมือปรึกษาหารือ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในราชการ ซึ่งกลไกดังกล่าวจะมีส่วนผลักดันให้หน่วยงานในระดับจังหวัดทุกหน่วยงานต้องปฏิบัติภารกิจและใช้อำนาจรัฐที่เหมาะสมและมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ปฏิบัติภารกิจเพื่อทำให้การทำงานของภาครัฐเกิดประโยชน์ สสนองต่อความต้องการของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า โปร่งใส โดยมุ่งเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ

๒.๒ การกำหนดให้ ก.ธ.จ. ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน ผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เห็นว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการคณะนี้จะประกอบไปด้วยบุคคลภายนอกราชการเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ มีตัวแทนจากประชาชนจากประชาสังคม จากเอกชน จากสภาท้องถิ่น การกำหนดองค์ประกอบเช่นนี้จะทำให้มีความเป็นกลาง มีความเป็นองค์กรภาคประชาชนและมีความหลากหลาย จึงมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ และผู้แทนจากแต่ละภาคส่วนสามารถใช้ความรู้ความสามารถลักษณะสหวิทยาการ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ประกอบการกำหนดให้จำนวนกรรมการที่ถือเกณฑ์ตามจำนวนอำเภอ ทำให้คณะกรรมการคณะนี้ได้มาจากหลายพื้นที่ โดยมีจำนวนระหว่าง ๑๒ - ๒๐ คน/จังหวัด จึงเป็นคณะกรรมการที่มีขนาดที่เหมาะสมไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไป โดยในคณะกรรมการคณะนี้จะมิผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐเพียง ๓ คน คือ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และฝ่ายเลขานุการ (เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ) ซึ่งการกำหนดให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีอยู่ในคณะกรรมการนี้เพื่อเป็นจุดเชื่อมระหว่างภาคประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐ ประกอบกับผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีอยู่ในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ไม่มีส่วนราชการในพื้นที่ในจังหวัด จึงไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่และยังเป็นหน่วยงานและสนับสนุนการทำงานให้กับ ก.ธ.จ. ได้ด้วย จึงเห็นว่าองค์ประกอบ ก.ธ.จ. ที่กำหนดไว้เหมาะสม

๓.๓ ในทางปฏิบัติพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. และผลการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่าคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดได้สร้างสรรค์ผลงานและให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในจังหวัด แต่อาจยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ข้างต้น โดย ก.ธ.จ. ทุกคณะให้ความสำคัญกับการตรวจสอบแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดโดยคัดเลือกจากโครงการที่สำคัญ มีการใช้งบประมาณมาก และจัดทำเป็นแผนดำเนินงานประจำปีในการตรวจสอบแผนงานโครงการอย่างต่อเนื่องมากกว่าการสอดส่องและเสนอแนะในการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐว่าเป็นไปตามหลัก

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามข้อ ๒๒ และ ข้อ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ฯ หรือไม่ ดังจะเห็นได้จากผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของ ก.ธ.จ. ในภาพรวมทุกจังหวัดซึ่งมีจำนวนทั้งหมดรวม ๑,๐๙๑ งาน/โครงการ จะเป็นเรื่องการสอดส่อง แผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนงานโครงการของจังหวัดและ ส่วนราชการในจังหวัดถึง ๑,๐๖๕ เรื่อง ส่วนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดมีเพียง ๒๖ เรื่อง (รายละเอียดอยู่ใน บทที่ ๓ ข้อ ๔.๔)

๒. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การปฏิบัติภารกิจตามข้อ ๓.๓ ข้างต้น สืบเนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติ หน้าที่ สรุปลักษณะหลักได้ ๔ ประการ ดังนี้

๒.๑ ความไม่เข้าใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง ก.ธ.จ. บทบาท และอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

มาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า “ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานครให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาล จังหวัดคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจ ของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเป็นไปตามหลักการ ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓/๑” ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ที่เน้นการสร้างความร่วมมือ และปรึกษาหารือ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานภาครัฐโดยประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ โดยกำหนดให้มีบทบาทในการสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ เป็นสำคัญ ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งออกตามความของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดค่านิยมของคำว่า หน่วยงานภาครัฐหมายถึง ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการ บริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในกำกับของ ฝ่ายบริหาร

แม้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดตามความข้างต้น จะกำหนดอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ไว้ชัดเจนว่ามีหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยที่ไปตั้งในพื้นที่ ภูมิภาค แต่สำหรับผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็น ก.ธ.จ. ส่วนใหญ่จะเข้าใจว่า ก.ธ.จ. จะมีหน้าที่ในการ ตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการไปตั้งอยู่ในพื้นที่ภูมิภาค (ราชการบริหาร ส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค) จึงไปเน้นปฏิบัติเรื่องการตรวจสอบ และมีความเห็นว่าการตรวจสอบของ ก.ธ.จ. ที่ผ่านมามีประสิทธิภาพโดยส่วนราชการไม่ให้ความสำคัญในผลการตรวจสอบของ ก.ธ.จ. การที่ไม่ให้ความสำคัญก็สืบเนื่องจาก คณะกรรมการไม่มีอำนาจในการให้คุณให้โทษได้นั่นเอง จึงมักมีข้อเสนอของ ก.ธ.จ. ว่าควรให้

ก.ธ.จ. มีอำนาจตามกฎหมายใกล้เคียงกับองค์กรตรวจสอบอื่นด้วย และบางจังหวัดก็เห็นว่าควรเข้าไปตรวจสอบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ด้วย(ทั้ง ๆ ที่กฎหมายก็ให้อำนาจเข้าไปสอดส่องและเสนอแนะได้) เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็น ก.ธ.จ. รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่และขอบเขตการทำงานของ ก.ธ.จ. ตามของกฎหมายดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ ก.ธ.จ. สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ควรต้องมีการพัฒนา ดังต่อไปนี้

๑) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการถ่ายทอดและสื่อสารอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ ก.ธ.จ. ซึ่งมีที่มาหลากหลาย สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งต้องมีการติดตามผลการดำเนินการตามมติ ก.ธ.จ. จังหวัดด้วย และควรจัดระบบสนับสนุน เช่น การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสมและเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ให้เต็มที่

๒) การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กรรมการใน ก.ธ.จ. และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยการเพิ่มช่องทางการความรู้ และสร้างเครื่องมือทำงาน ให้กับกรรมการใน ก.ธ.จ. ทั้งนี้ เพราะการจัดตั้ง ก.ธ.จ. เป็นแนวคิดใหม่ และตัวกรรมการก็มีที่มาที่หลากหลายแตกต่างกัน อีกทั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งซึ่งจะต้องมีคนใหม่เข้ามาเป็นกรรมการแทนคนเก่าที่พ้นวาระไป ดังนั้นจึงต้องมีการให้ความรู้ทั้งกรรมการในคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและของจังหวัด รวมถึงประชาชนในจังหวัดเพื่อให้เข้าใจแนวคิด เจตนารมณ์ บทบาทภารกิจ และขอบเขตการทำงานของ ก.ธ.จ. รวมถึงการจัดสัมมนาให้ความรู้แก่ ก.ธ.จ. เพื่อเป็นการพัฒนาและฟื้นฟูความรู้ให้กับคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องและตรงกับความต้องการของ ก.ธ.จ. ซึ่งหากกรรมการใน ก.ธ.จ. เป็นบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอดส่อง และเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และมีพัฒนาการที่ทำให้เกิดความเข้มแข็ง จะทำให้ ก.ธ.จ. สามารถสนับสนุนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นกับหน่วยงานของรัฐในส่วนภูมิภาคได้มากยิ่งขึ้น

๒.๒ แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ.

โดยที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ (ภาคผนวก ๓) กำหนดกรอบแนวทางในการสอดส่องการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. เพื่อให้ ก.ธ.จ. ปฏิบัติไว้ดังนี้

ก. ให้ ก.ธ.จ. สอดส่องการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยสอดส่องทุกแผนงาน/โครงการของจังหวัด และส่วนราชการในจังหวัด

ข. แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด รวมทั้งแผนงาน/โครงการตามนโยบายของรัฐบาลหรือเรื่องอื่น ๆ ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. เห็นสมควร

ค. การสอดส่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒

จากกรอบแนวทางที่กำหนดในข้อ ก. ข้างต้น เป็นเหตุให้ ก.ธ.จ. ทุกคณะให้ความสำคัญกับการตรวจสอบแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดโดยคัดเลือกจากโครงการที่สำคัญ มีการใช้งบประมาณมาก และจัดทำเป็นแผนดำเนินงานประจำปีในการตรวจสอบแผนงานโครงการอย่างต่อเนื่อง มากกว่าการสอดส่องและเสนอแนะในการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐว่าเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ดังได้กล่าวข้างต้น และจากการที่ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบแผนงานโครงการ แต่ไม่มีรายละเอียดหรือข้อมูลของแผนงานโครงการที่จะไปตรวจสอบ ก.ธ.จ. บางจังหวัดจึงมีความเห็นว่าควรจะได้เข้าไปมีบทบาทมีส่วนร่วมในการพิจารณาหรือจัดทำแผนงานโครงการตั้งแต่เริ่มต้น

กรอบแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศดังกล่าว อาจทำให้ ก.ธ.จ. มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในสาระสำคัญของประเด็นที่จะสอดส่องและเสนอแนะตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง ก.ธ.จ. ซึ่งมุ่งเน้นให้ ก.ธ.จ. เป็นภาคประชาชนที่เข้ามาส่งเสริมเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีให้เกิดขึ้นในจังหวัดนั้นๆ ด้วยการสอดส่อง เสนอแนะว่า ๑) ได้มีการปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงไม่ละเมิดสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน ๒) มีการปฏิบัติภารกิจเพื่ออำนวยความสะดวก ให้บริการ และสนองความต้องการของประชาชน ๓) ปฏิบัติภารกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ๔) ปฏิบัติภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่า ๕) ปฏิบัติภารกิจโดยขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่เกินความจำเป็น ให้ทันต่อสถานการณ์โดยเฉพาะในเรื่องที่เป็นความเดือดร้อนและทุกข์ยากของประชาชน ๖) ปฏิบัติภารกิจโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส และ ๗) ปฏิบัติภารกิจโดยมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การปฏิบัติงานสม่ำเสมอ และเผยแพร่ต่อสาธารณะ ตามที่กำหนดในข้อ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นช่องทางเสมือนเป็นหน่วยกลางในการรับเรื่องและส่งต่อที่ผ่านการวินิจฉัยข้อเท็จจริงที่เป็นจริงอย่างถ่องแท้ให้หน่วยที่รับผิดชอบ โดยตรงไปดำเนินการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในพื้นที่

อนึ่ง ในการสอดส่องแผนงานและโครงการตามข้อกำหนดดังกล่าว เป็นประเด็นที่ควรจะพิจารณาว่าการดำเนินการนั้นจะเป็นการซ้ำซ้อนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักโดยตรง ซึ่งได้แก่ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. ฯลฯ อีกด้วย และอีกทั้งจะทำให้ ก.ธ.จ. เป็นเสมือนเครื่องมือในการช่วยตรวจ ติดตามงานของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ ก.ธ.จ. ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและมีบทบาทสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหากรณีที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ควรดำเนินการดังนี้

๑) ทบทวนกรอบแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ให้เหมาะสมสอดคล้องกับข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าวข้างต้น โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรทบทวนกรอบแนวทางการสอดส่อง ไม่ใช่หมายถึง เฉพาะการสอดส่องแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดหรือแผนงานของส่วนราชการในจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่ต้องหมายถึง การสอดส่องการปฏิบัติงานในทุกเรื่องที่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไปดำเนินการว่าเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เช่น การสอดส่องและเสนอแนะในเรื่องการใช้อำนาจหน้าที่จับกุมประชาชนว่าเป็นไปโดยชอบด้วยด้วยกฎหมายหรือไม่ สอดส่องและเสนอแนะเรื่องที่มีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการเรียกรับผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ สอดส่องและเสนอแนะเรื่องการให้บริการที่ล่าช้าไม่อำนวยความสะดวกให้ประชาชน เป็นต้น

นอกจากนี้ควรกำหนดแนวทางวิธีการทำงานของ ก.ธ.จ. เป็นกรอบกว้าง ๆ เพื่อให้ ก.ธ.จ. ๗๕ จังหวัด มีแนวทางการทำงานขั้นต่ำที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยแต่ละคณะสามารถไปพัฒนาต่อยอดให้มีประสิทธิภาพได้ด้วยตนเอง

๒) เพื่อให้ ก.ธ.จ. มีทิศทางและเป้าหมายการทำงานในการสอดส่องและเสนอแนะที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด ก.ธ.จ. ทุกจังหวัดควรจะมีการกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานของคณะกรรมการแต่ละคณะให้เหมาะสมโดยแผนปฏิบัติการของ ก.ธ.จ. แต่ละจังหวัดจะครอบคลุมการปฏิบัติการกิจตามข้อ ๒๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าว แต่จะมีรายละเอียดแตกต่างกันไปตามลักษณะและปัญหาของจังหวัด

๓) ควรทบทวนคู่มือการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวกับการสอดส่องและเสนอแนะของ ก.ธ.จ. ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของ ก.ธ.จ. โดยคู่มือดังกล่าวควรประกอบไปด้วย นิยามของการสอดส่องว่าคืออะไร เรื่องที่ต้องสอดส่อง วิธีการสอดส่องในแต่ละเรื่องตามข้อ ๒๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เช่น กรณีการรับฟังข่าวสาร (รับจากสื่อ เครือข่าย และสังคมชาวบ้าน) ควรจะเน้นในเรื่องการทุจริต การประพฤติมิชอบ การขาดความรับผิดชอบของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่ง

ทำให้เกิดความเสียหาย หรือกรณีรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น และควรมีตัวอย่างของเรื่องที่เป็นข้อดีและเสนอแนะด้วย

๔) โดยที่ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับกับการให้บริการของหน่วยงานของรัฐกับประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกและไม่สร้างภาระหรืออุปสรรคต่อประชาชนในการขอรับบริการ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจเกี่ยวกับการพิจารณาการออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้งการให้ประทานบัตร และการให้อาชญาบัตร ตามกฎหมายหรือกฎ หน่วยงานของรัฐนั้นจะต้องดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนซึ่งจะกำหนดกระบวนการขั้นตอนและระยะเวลาในการอนุญาตที่เหมาะสม และให้ผู้อนุญาตต้องดำเนินการพิจารณาคำขอ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดในคู่มือฯ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับภารกิจของ ก.ธ.จ. ในการสอดส่องการปฏิบัติภารกิจหน่วยงานของรัฐโดยให้มีขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่เกินความจำเป็น ให้ทันต่อสถานการณ์โดยเฉพาะในเรื่องที่เป็นความเดือดร้อนและทุกข์ยากของประชาชนตามที่กำหนดในข้อ ๒๒ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ด้วย จึงเห็นสมควรเพิมบทบาท ก.ธ.จ. ให้เข้ามามีบทบาทในการสอดส่อง ติดตาม แก้ไขปัญหาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกฯ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ รวมทั้งสอดส่องด้วยการรับฟังข่าวสารหรือข้อร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตว่ามีระยะเวลาที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ ซึ่งหากเห็นว่าขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดนั้นไม่เหมาะสม มีความล่าช้าเกินสมควร ให้รายงานให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้ผู้อนุญาตแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็วต่อไป

๒.๓ ระบบและความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันระหว่าง ก.ธ.จ.กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญ

๒.๓.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน ก.ธ.จ.) กับ ก.ธ.จ. ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายบัญญัติให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ ก.ธ.จ. ดังนี้

- ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่ประสานงาน ให้ข้อมูลข่าวสารและกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการสรรหากรรมการ การรายงาน และการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. และเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว รวมทั้งจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ ก.ธ.จ. ในภาพรวมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีแล้วเผยแพร่ต่อสาธารณะ และในส่วนค่าใช้จ่ายของ ก.ธ.จ. และที่ปรึกษา ก.ธ.จ. ก็ให้เบิกจ่ายจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีด้วย ซึ่งในบทบาทดังกล่าวปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีก็ได้ดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของ ก.ธ.จ. ดังได้กล่าวในบทที่ ๒

- องค์ประกอบของ ก.ธ.จ. ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัดนั้นเป็นกรรมการ และให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธาน และกำหนดในเรื่องการจัดประชุมไว้ด้วยว่า ให้ ก.ธ.จ. มีการประชุมตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด กรณีที่ประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานหรือรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ซึ่งในเรื่องการประชุมนี้ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดแนวทางให้มีการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการ ปีละไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง

ประเด็นเรื่องการประชุมระหว่างประธาน ก.ธ.จ. กับ ก.ธ.จ. จะเห็นได้ว่าระเบียบดังกล่าวได้กำหนดรูปแบบและวิธีการไว้ชัดเจน แต่จากข้อเท็จจริงที่ได้รับพบว่า มีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการ เช่น การจัดประชุม ก.ธ.จ. จะเป็นไปตามที่ประธาน ก.ธ.จ. กำหนดวันประชุม และกรณีที่ ก.ธ.จ. มีการประชุมโดยประธานไม่เข้าร่วมประชุมถือเป็นการประชุมแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งในบางครั้งคณะกรรมการประสงค์จะให้มีการจัดประชุมมากกว่าที่ประธานกำหนดก็ไม่อาจกระทำได้ บางจังหวัดมีการเปลี่ยนตัวประธานบ่อย ทำให้ไม่อาจจัดประชุมอีกทั้งประธานซึ่งเป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีมีภารกิจมากและต้องรับผิดชอบเขตอื่นด้วย จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประธานกับกรรมการยังมีช่องว่างและไม่มีเวลาในการประชุมร่วมกับคณะกรรมการมากเท่าที่ควร และบางครั้งก็ทำให้ข้อเสนอแนะ ที่เป็นมติ ก.ธ.จ. มีการส่งเรื่องไปยังหน่วยที่เกี่ยวข้องล่าช้าไปด้วย จึงมีมุมมองของคณะกรรมการบางจังหวัดเห็นว่าน่าจะมอบให้รองประธานเป็นประธานการประชุมแทน หรือแก้ไของค์ประกอบของประธาน ก.ธ.จ. ใหม่ให้เป็นบุคคลที่กรรมการเลือกกันเอง เพื่อที่จะให้การประชุมสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และทันต่อการดำเนินการกิจของ ก.ธ.จ. แต่ก็มีมุมมองของคณะกรรมการบางจังหวัดที่ต่างไปโดยเห็นว่าน่าจะมอบให้รองประธานเป็นประธานการประชุมแทน กรณีที่ประธานไม่อาจประชุมได้

สำหรับความเห็นในเรื่องการปรับแก้ไของค์ประกอบของประธาน ก.ธ.จ. ใหม่ให้เป็นบุคคลที่กรรมการเลือกกันเองดังกล่าวข้างต้นนั้น เห็นว่าการกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นการกำหนดจำนวนกรรมการที่กะทัดรัดไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไป เป็นการสรรหาที่ทำให้ได้มาซึ่งกรรมการที่จะมาจากพื้นที่และมีลักษณะกระจายในพื้นที่พอสมควร จะทำให้มีความเป็นกลาง และมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ในการสอดส่องและเสนอแนะแก่จังหวัดได้ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐเพียง ๓ คน เพื่อเป็นจุดเชื่อมระหว่างภาคประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐ ประกอบกับไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่และยังเป็นหน่วยงานและสนับสนุนการทำงานให้กับ ก.ธ.จ. ได้ด้วย จึงเห็นว่าองค์ประกอบที่กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว

ส่วนในมุมมองที่ไม่น่าจะมอบให้รองประธานเป็นประธานการประชุมแทน กรณีที่ประธานไม่อาจประชุมได้ เป็นมุมมองจากความไม่เข้าใจในกฎระเบียบว่ากระทำได้ จึงเป็นกรณีที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรชี้แจงให้คณะกรรมการทุกคนได้เข้าใจว่าสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนว่า กรณีที่ประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานหรือรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม หากมีการกำหนดว่ากรณีที่ ก.ธ.จ. จัดการประชุมโดยประธานไม่เข้าร่วมประชุม ถือเป็นการประชุมแบบไม่เป็นทางการ น่าจะขัดแย้งกับบทบัญญัติข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

๑) เพื่อสนับสนุนระบบ ก.ธ.จ. ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนจากผู้บริหารระดับสูง ซึ่งหมายถึง คณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่กำกับดูแลสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้บริหารในจังหวัดควรให้ความสำคัญกับผลการปฏิบัติงานประจำปีของ ก.ธ.จ. และในข้อ ๓๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ ก.ธ.จ. ในภาพรวมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเดือนธันวาคมของทุกปีและเผยแพร่ต่อสาธารณะ จึงควรให้ความสำคัญกับรายงานดังกล่าว ควรมีการรายงานติดตามผลการดำเนินการของจังหวัดว่าได้หรือไม่ได้ดำเนินการตามข้อค้นพบของ ก.ธ.จ. ที่ผ่านมาหรือไม่ ประการใด และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

๒) การประชุมของ ก.ธ.จ.

- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรชี้แจงให้คณะกรรมการทุกคนได้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดประชุมให้ชัดเจนว่า กรณีที่ประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานหรือรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

- ควรกำหนดแนวทาง และรูปแบบในเรื่องที่จะประชุม ก.ธ.จ. แต่ละครั้ง ในแต่ละจังหวัดจะต้องคำนึงถึงจำนวนเรื่องยุติที่พบจากการสอดส่อง ซึ่งต้องมีการกลั่นกรองก่อนที่จะนำเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุม รวมทั้งแนวทางการพิจารณายุติการสอดส่องที่กรรมการเสนอ เช่น ถ้ายุติมีความชัดเจน มีน้ำหนัก หรือปรากฏหลักฐานที่น่าเชื่อถือหรือกรณียุติไม่ชัดเจนควรดำเนินการอย่างไร การตั้งคณะทำงานหรือการแต่งตั้งที่ปรึกษาควรมีแนวทางอย่างไร เช่น ไม่ตั้งคณะทำงานเพื่อไปตรวจสอบหน่วยงานของรัฐเนื่องจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจให้เข้าไปตรวจสอบ เป็นต้น

๓) โดยที่มีการจัดตั้ง ก.ธ.จ. มาเป็นเวลานานพอสมควร เห็นว่าควรมีการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับระบบ ก.ธ.จ. โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรให้หน่วยงานภายนอกมาติดตามประเมินผลระบบ ก.ธ.จ. เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งพิจารณาแก้ไขปรับปรุงระเบียบดังกล่าวในประเด็นต่างๆ รวมถึงแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติให้ชัดเจนเหมาะสมยิ่งขึ้น ไม่ต้องอาศัยการตีความระเบียบฯ หรือใช้อำนาจในการวินิจฉัยของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้การบังคับใช้ระเบียบฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

๒.๓.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัด กับ ก.ธ.จ.

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัด กับ ก.ธ.จ. จะเป็นไปตามบริบทของอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ตามที่กฎหมายกำหนดและสนับสนุนอำนวยความสะดวกให้แก่ ก.ธ.จ. ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย โดยในส่วนของ ก.ธ.จ. นั้น ปัจจุบัน ก.ธ.จ. จะเน้นการสอดส่องแผนงาน/โครงการของจังหวัด โดยเน้นโครงการที่มีงบประมาณสูง มีความเสี่ยง ซึ่งในการตรวจสอบแผนงานโครงการ ก.ธ.จ. จะเชิญหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของโครงการมาชี้แจงในที่ประชุม ก.ธ.จ. และจัดทำผลการสอดส่องและเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้เหมาะสมต่อไป สำหรับทางจังหวัดก็จะนำข้อเสนอของ ก.ธ.จ. เข้าสู่ที่ประชุมพิจารณาต่อไป

ในมุมมองของจังหวัด หลายจังหวัดเห็นว่า ในหลายปีที่ผ่านมา ก.ธ.จ. ได้เสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการของจังหวัด ก.ธ.จ. มีความมุ่งมั่น แต่อาจปฏิบัติไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยมุ่งเน้นในเรื่องการสอดส่องแผนงานโครงการ ไม่เน้นเรื่องการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเท่าที่ควร หรือเรื่องปัญหาของส่วนราชการไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงควรให้ ก.ธ.จ. ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ประกอบกับปัจจุบันในแต่ละจังหวัดจะมีหน่วยตรวจสอบมากอยู่แล้ว

สำหรับมุมมองของ ก.ธ.จ. ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการสอดส่องแผนงานและโครงการตามกรอบแนวทางของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่าทางจังหวัดไม่ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติภารกิจของ ก.ธ.จ. เท่าที่ควร ไม่สนใจในข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตของ ก.ธ.จ. และยังคงมีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง การสอดส่องไม่ได้ผลตามที่ต้องการ ไม่มีการแก้ไขในเรื่องที่สอดส่องให้เป็นไปตามผลที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะ

ผู้ว่าราชการจังหวัดรวมทั้งผู้บริหารของจังหวัดที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับผลการสอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐในสังกัดจังหวัด โดยเมื่อได้รับแจ้งมติที่ประชุม ก.ธ.จ. จะต้องมีการตอบรับ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามมติที่ประชุม ก.ธ.จ. โดยเร็ว

๒.๓.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในจังหวัดกับ ก.ธ.จ.

ส่วนราชการหลายแห่ง โดยเฉพาะในระดับอำเภอและประชาชน ยังไม่รู้จัก ก.ธ.จ. ไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. และเครือข่าย หลายหน่วยงานจึงไม่ให้ความสำคัญ และไม่ให้ข้อมูลตามที่คณะกรรมการขอไป กรณีที่มีการเชิญส่วนราชการมาชี้แจงหรือหาข้อสรุปเรื่องที่สอดส่อง ส่วนราชการก็จะส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจหรือไม่ใช่เจ้าของเรื่องมาชี้แจง รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเองก็ไม่สนใจในข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตของ ก.ธ.จ. และยังคงมีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อเนื่อง การสอดส่องไม่ได้ผลตามที่ต้องการ ไม่มีการแก้ไขในเรื่องที่สอดส่องให้เป็นไปตามผลที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะ

๑) เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ในจังหวัดยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของ ก.ธ.จ. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารและผลงานของ ก.ธ.จ. ให้แก่ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสนับสนุนการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ควรหาแนวทางในการปรับกระบวนการคิดของหน่วยงานภาครัฐให้ยอมรับการสอดส่องและข้อเสนอแนะ หรือการตรวจสอบโดยภาคประชาชน

๒.๓.๔ ความสัมพันธ์ระหว่างภาคประชาชนและเครือข่ายชุมชนในจังหวัดกับ ก.ธ.จ.

การสร้างเครือข่ายการทำงานของ ก.ธ.จ. นับเป็นกลไกสำคัญในการปฏิบัติภารกิจสนับสนุนการทำงานของ ก.ธ.จ. ซึ่งคณะกรรมการแต่ละจังหวัดก็ได้พยายามจัดตั้งเครือข่ายมาโดยตลอดแต่ในความเห็นของคณะกรรมการเห็นว่าถึงแม้จะมีการสร้างเครือข่ายขึ้นมาครบทุกจังหวัด แต่ก็ยังไม่เป็นรูปธรรม บทบาทของเครือข่ายไม่ชัดเจน ทำให้เครือข่ายไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งการสร้างเครือข่าย ก.ธ.จ. ทำได้ยาก ผู้ที่จะมาเป็นเครือข่ายจะถูกเพ่งเล็ง บางจังหวัดเคยมีเครือข่ายครบทุกอำเภอ แต่ไม่ได้มีความต่อเนื่องในการทำงาน จึงเหมือนยุติบทบาทไปโดยปริยาย ขณะนี้ทาง ก.ธ.จ. กำลังเร่งรัดในการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน ทำให้ขาดกลไกสำคัญในการรับฟังหรือสอดส่องตามหน้าที่ ซึ่งควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑) ต้องสร้างเครือข่าย ก.ธ.จ. ที่เข้มแข็ง โดยพัฒนาเครือข่าย ก.ธ.จ. โดยใช้เครือข่ายภาคประชาชนที่มีอยู่ เช่น เครือข่ายผู้ตรวจราชการ ภาคประชาชน ซึ่งผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดตั้งขึ้น สมาชิกเครือข่ายการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ในการพัฒนาระบบราชการ ที่สำนักงาน ก.พ.ร. จัดตั้งขึ้น

๒) ก.ธ.จ.ควรสร้างเครือข่ายในระดับอำเภอ และชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น โดยร่วมประชุมและร่วมมือกับผู้นำตามหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ทั้งที่เป็นผู้นำทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำที่ไม่เป็นทางการ กลุ่มอาสาสมัครของภาครัฐ ภาคประชาชน สมาชิกผู้นำสภาองค์กรชุมชนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และจัดตั้งกลุ่มจิตอาสาด้านธรรมาภิบาลในระดับชุมชนด้วย เพื่อมาร่วมเป็นเครือข่ายให้กับ ก.ธ.จ. ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการปฏิบัติการกิจสนับสนุนการทำงานของ ก.ธ.จ. ต่อไป

๓) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เครือข่ายและวางระบบในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกรรมการ ก.ธ.จ. กับเครือข่ายให้เป็นอย่างดีต่อเนื่อง

๒.๔ ข้อจำกัดเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อการสอดส่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. รวมทั้งขาดกำลังคนที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน และสถานที่ทำงาน

๒.๔.๑ ก.ธ.จ. ส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาเรื่องการขาดรายละเอียดของข้อมูลเป็นปัญหาสำคัญที่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. เป็นอย่างยิ่ง ทำให้ไม่สามารถสอดส่องและให้ข้อเสนอแนะได้ตรง จึงต้องมีการร้องขอข้อมูลหรือให้ส่วนราชการมาชี้แจง แต่โดยที่บทบาทของ ก.ธ.จ. จะไม่มีใครรู้จัก และให้ความสำคัญ กรณีที่มีการเชิญส่วนราชการมาชี้แจงหรือหาข้อสรุปเรื่องที่สอดส่อง ส่วนราชการก็จะส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ หรือไม่ใช่เจ้าของเรื่องมาชี้แจง รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเองก็ไม่สนใจในข้อเสนอแนะ หรือข้อสังเกตของ ก.ธ.จ. และยังคงมีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อเนื่อง ทำให้การสอดส่องไม่ได้ผลตามที่ต้องการ ไม่มีการแก้ไขในเรื่องที่สอดส่องให้เป็นที่ไปตามผลที่ต้องการ

๒.๔.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการเพื่อจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติงานให้กับ ก.ธ.จ. ทุกคณะเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการกิจการลงพื้นที่สอดส่องแผนงาน/โครงการ ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่มในการประชุม ก.ธ.จ. ฯลฯ เป็นประจำทุกปี โดยจัดสรรผ่านกระทรวงมหาดไทยให้กับจังหวัดทุกจังหวัด ซึ่งงบประมาณที่จัดสรรดังกล่าวไม่เท่ากันทุกปี ขึ้นอยู่กับจำนวนงบประมาณที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับการจัดสรร ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สามารถจัดสรรงบประมาณให้กับ ก.ธ.จ. แต่ละคณะได้ จำนวน ๕๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยพิจารณาจากจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด และจังหวัดที่เป็นพื้นที่ห่างไกลหรือมีค่าครองชีพสูงและจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าเบี้ยประชุมได้ปีละ ๔ ครั้ง และจากงบประมาณที่ได้รับข้างต้น ก.ธ.จ. จึงมีงบประมาณที่จำกัดมากต้องใช้เป็นทั้งค่าเบี้ยประชุม และค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการกิจลงพื้นที่ ซึ่งงบประมาณนี้จะสามารถสอดส่องออกตรวจได้ปีละ ๓ - ๕ ครั้ง ทำให้ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกเดือน ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่ง ก.ธ.จ. เห็นว่า ข้อจำกัดดังกล่าว ทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ งบประมาณสนับสนุน

การปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. จะได้ ๒๒,๖๔๑,๖๐๐ บาท (ลดลงกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา ๑๐,๐๐๐ บาท) ซึ่งสามารถจัดสรรงบประมาณให้กับ ก.ธ.จ. แต่ละคณะได้ประมาณ ๔๕,๐๐๐ - ๑๒๐,๐๐๐ บาท ก็อาจกระทบต่องานของ ก.ธ.จ. เช่นเดิม

๒.๔.๓ ก.ธ.จ. ขาดเจ้าหน้าที่สนับสนุนการทำงาน และไม่มีที่ทำงานที่ชัดเจน ปัจจุบันจะมีเพียงเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ช่วยเหลืองานเพียงคนเดียวซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่าไม่เพียงพอ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายก็มีภารกิจอื่นที่ต้องรับผิดชอบมิได้รับผิดชอบภารกิจของ ก.ธ.จ. เพียงภารกิจเดียว จึงไม่อาจทุ่มเทเวลาทั้งหมดมาเพื่องาน ก.ธ.จ. ได้เต็มที่ นอกจากนี้ ก.ธ.จ. ก็ยังไม่มีที่ทำงานเป็นของตนเองที่ชัดเจน ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนไม่รู้จัก และยากต่อการติดต่อหรือให้ข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

๑) มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะต้องสร้างมาตรฐานของระบบและวางระบบข้อมูล ส่วนฝ่ายเลขานุการใน ก.ธ.จ. ทุกจังหวัดรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลให้ทันสมัยสามารถนำมาใช้เพื่อการสอดส่องได้ และกำหนดมาตรการในการให้ทุกส่วนราชการในจังหวัดจัดส่งข้อมูลที่ ก.ธ.จ. ร้องขอให้ ก.ธ.จ. นอกจากนี้ ยังควรจัดทำฐานข้อมูลประมวลผลการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นหาข้อมูล จัดเก็บข้อมูล การอ้างอิง รวมถึงเป็นแนวทางในการวินิจฉัยเรื่องต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพิจารณาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรมีการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ดังนี้

- สำนักงบประมาณเพื่อพิจารณาเรื่องกรอบวงเงินงบประมาณในการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ที่เหมาะสมต่อไป
- จังหวัดพิจารณาสนับสนุนเรื่องเจ้าหน้าที่ และสถานที่ทำงานรวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการทำงาน

หน้าว่าง

บทที่ ๕ บทสรุป

จากการที่มาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ทุกจังหวัดนอกจากกรุงเทพมหานครจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดขึ้น คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม และปัจจุบันทุกจังหวัดได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ครบทั้ง ๗๕ จังหวัดแล้ว อาจกล่าวได้ว่า คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดได้สร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดขึ้น โดยสามารถจำแนกผลการสอดส่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่/หน่วยงานของรัฐออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

(๑) การสอดส่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่/หน่วยงานของรัฐในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดที่กำหนดไว้ในแนวทางการสอดส่องของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด โดยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดได้ให้ข้อเสนอแนะ โดยแจ้งเป็นมติที่ประชุมคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดไปยังหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้วยแล้ว

(๒) การสอดส่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่/หน่วยงานของรัฐในเรื่องที่มีการร้องเรียนผ่านคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ การดำเนินการอาจยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง ก.ธ.จ. ที่มุ่งเน้นให้มีการสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ใช้วิธีตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามนัยข้อ ๒๒ และ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ซึ่งหากได้มีการวางกรอบแนวทางในการลดข้อจำกัดดังกล่าว และกำหนดระบบในการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินการของคณะกรรมการแล้ว ก็จะส่งผลให้คณะกรรมการสามารถทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมได้ในที่สุด

หน้าว่าง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

หน้าว่าง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจำนวน วิธีการสรรหา และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด เพื่อให้การสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๕/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ประธาน” หมายความว่า ประธานกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึง กิ่งอำเภอ

“นายอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

“กลุ่มประชาสังคม” หมายความว่า กลุ่มประชาชนที่รวมตัวจัดตั้งขึ้นหรือที่หน่วยงานของรัฐสนับสนุน และให้หมายความรวมถึงองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน และองค์กรภาคประชาสังคมอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” หมายความว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาเมืองพัทยา ซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

“ภาคธุรกิจเอกชน” หมายความว่า สมาคมการค้า หอการค้าจังหวัด และสภาอุตสาหกรรมจังหวัด

“สมาคมการค้า” หมายความว่า สมาคมการค้าตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าและสมาคมที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบการค้า อุตสาหกรรม ธุรกิจการเงิน หรือการประกอบธุรกิจอื่นใด

“หอการค้าจังหวัด” หมายความว่า หอการค้าจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหอการค้า

“สภาอุตสาหกรรมจังหวัด” หมายความว่า สภาอุตสาหกรรมจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

- (๑) ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
- (๒) รัฐวิสาหกิจ
- (๓) องค์การมหาชน
- (๔) หน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

ข้อ ๕ ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ประกอบด้วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัดนั้นเป็นกรรมการ จำนวนกรรมการใน ก.ธ.จ. แต่ละแห่งให้เป็นไปตามเกณฑ์ในข้อ ๖

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการคนหนึ่ง ทำหน้าที่รองประธาน

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีตามที่ประธานเสนอเป็นเลขานุการหนึ่งคนและผู้ช่วยเลขานุการหนึ่งคน และแต่งตั้งข้าราชการในจังหวัดนั้นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอเป็นผู้ช่วยเลขานุการหนึ่งคน

ให้เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำวาระการประชุมและงานธุรการอื่นตามที่ประธานมอบหมาย รวมทั้งจัดทำ แผนงานการประชุม ก.ร.จ. เพื่อเสนอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียื่นของบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และให้ผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นข้าราชการในจังหวัดมีหน้าที่ รับผิดชอบประสานงานกรรมการในจังหวัด เข็ญประชุม จัดสถานที่ประชุม และงานธุรการอื่นตามที่ ประธานมอบหมาย

ข้อ ๖ จำนวนกรรมการใน ก.ร.จ. ให้ถือเกณฑ์จำนวนอำเภอของแต่ละจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) จังหวัดที่มีไม่เกินสิบอำเภอ ให้มีกรรมการจำนวนไม่เกินสิบสี่คน ประกอบด้วยประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคมไม่เกินเจ็ดคน ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นสามคน และผู้แทนภาคธุรกิจ เอกชนสามคนเป็นกรรมการ

(๒) จังหวัดที่มีตั้งแต่สิบเอ็ดอำเภอแต่ไม่เกินสิบห้าอำเภอ ให้มีกรรมการจำนวนสิบหกคน ประกอบด้วยประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคมเก้าคน ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นสามคน และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนสามคนเป็นกรรมการ

(๓) จังหวัดที่มีตั้งแต่สิบหกอำเภอแต่ไม่เกินยี่สิบอำเภอ ให้มีกรรมการจำนวนสิบแปดคน ประกอบด้วยประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคมเก้าคน ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นสี่คน และผู้แทน ภาคธุรกิจเอกชนสี่คนเป็นกรรมการ

(๔) จังหวัดที่มีตั้งแต่ยี่สิบเอ็ดอำเภอขึ้นไป ให้มีกรรมการจำนวนยี่สิบคน ประกอบด้วย ประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคมสิบเอ็ดคน ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นสี่คน และผู้แทนภาคธุรกิจ เอกชนสี่คนเป็นกรรมการ

ในกรณีที่มีการจัดตั้งอำเภอขึ้นใหม่อันอาจทำให้จำนวนกรรมการที่จะพึงมีของจังหวัด เปลี่ยนไป ให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระ โดยไม่ต้องดำเนินการสรรหา กรรมการเพิ่มเติม

ข้อ ๗ ให้นายอำเภอดำเนินการสรรหากรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอ โดยประกาศกำหนดการรับสมัครผู้เข้ารับการสรรหา ปีคไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

ประกาศตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) วันรับสมัคร
- (๒) สถานที่รับสมัคร
- (๓) จำนวนผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอ
- (๔) เอกสารหรือหลักฐานการสมัคร
- (๕) วันประชุมเพื่อเลือกกันเองของผู้สมัคร

ข้อ ๘ กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกของกลุ่มประชาสังคมที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนา ส่งเสริม หรืออนุรักษ์พื้นที่ด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมของชุมชนนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครเข้ารับการสรรหา หรือเป็นบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับจากประชาชนในชุมชนนั้นว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนา ส่งเสริม หรืออนุรักษ์พื้นที่ด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม

(๒) มีสัญชาติไทย

(๓) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันสมัครเข้ารับการสรรหา

(๔) มีภูมิลำเนาหรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในเขตอำเภอมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครเข้ารับการสรรหา

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้ทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่หน่วยงานของรัฐในจังหวัดนั้นเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่หน่วยงานของรัฐในจังหวัดนั้น หรือที่หน่วยงานของรัฐในจังหวัดนั้นจะกระทำ

ข้อ ๙ เมื่อครบกำหนดเวลารับสมัครตามข้อ ๘ แล้ว ให้นายอำเภอจัดประชุมผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอจำนวนหนึ่งคน และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

ข้อ ๑๐ ให้นายอำเภอดำเนินการสรรหากรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นของอำเภอตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ประธานสภาท้องถิ่นแต่ละแห่งในเขตอำเภอ ยกเว้นประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนแห่งละหนึ่งคน

(๒) ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ได้รับเลือกตั้งจากอำเภอเป็นผู้แทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของอำเภอนั้น เว้นแต่อำเภอที่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากกว่าหนึ่งคน ให้นายอำเภอจัดประชุมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตอำเภอเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนหนึ่งคน

(๓) จัดประชุมผู้ที่ได้รับเลือกตั้งตาม (๑) และ (๒) เพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นของอำเภอหนึ่งคน และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

ข้อ ๑๑ กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นในระหว่างปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

ข้อ ๑๒ การประชุมเพื่อเลือกกันเองตามข้อ ๙ และข้อ ๑๐ (๓) ให้ผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละกลุ่มคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนเลือกผู้เข้าร่วมประชุมในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกินสองชื่อ ให้ผู้ได้รับคะแนนมากที่สุดหนึ่งคนเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมหรือผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นของอำเภอนั้น

ในกรณีที่กลุ่มใดมีผู้ที่ได้รับคะแนนมากที่สุดเท่ากันหลายคน ให้นายอำเภอจัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันในกลุ่มนั้นจับสลากให้ได้ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นของอำเภอนั้นกลุ่มละหนึ่งคน

ข้อ ๑๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนภาคประชาสังคมตามข้อ ๙ และผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นตามข้อ ๑๐ (๓) ของทุกอำเภอ เพื่อให้แต่ละกลุ่มเลือกกันเองได้กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมและกรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นตามจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ สำหรับ

จังหวัดที่มีผู้แทนภาคประชาสังคมไม่เกินเจ็ดคน ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ต้องจัดประชุมผู้แทนภาคประชาสังคมนั้น และให้ผู้แทนภาคประชาสังคมทั้งหมดเป็นกรรมการ

การประชุมเพื่อเลือกกันเองตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละกลุ่มคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนเลือกผู้เข้าร่วมประชุมในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกินสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนมากที่สุดเรียงตามลำดับลงมาในแต่ละกลุ่มเป็นผู้ได้รับการสรรหาเป็นกรรมการตามจำนวนกรรมการของแต่ละกลุ่มที่จะพึงมีของจังหวัดนั้น

ในกรณีที่กลุ่มใดมีผู้ได้คะแนนเท่ากันอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ได้รับการสรรหาเป็นกรรมการได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันในกลุ่มนั้นจับสลากเพื่อให้ได้กรรมการครบจำนวนที่จะพึงมีของจังหวัดนั้น

ข้อ ๑๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการสรรหากรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน โดยแจ้งให้ประธานหอการค้าจังหวัดและประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดที่มีในเขตจังหวัดจัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนหอการค้าจังหวัดห้าคน และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดห้าคน และแจ้งรายชื่อผู้แทนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่มีสมาคมการค้าในเขตจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศให้สมาคมการค้าทราบ และให้นายกสมาคมการค้าที่ประสงค์จะส่งผู้แทนเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน จัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนสมาคมการค้าแห่งละสามคน และแจ้งรายชื่อผู้แทนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศ พร้อมทั้งสำเนาเอกสารหรือหลักฐานการจดทะเบียนสมาคมการค้า

การแจ้งรายชื่อผู้แทนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือนายกสมาคมการค้า แล้วแต่กรณี รับรองคุณสมบัติของผู้แทนที่ได้รับการคัดเลือกว่ามีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๕ กรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกหอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือสมาคมการค้ามาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันแจ้งรายชื่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘ (๒) ถึง (๕)

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนหอการค้าจังหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และผู้แทนสมาคมการค้าตามข้อ ๑๔ ร่วมกัน เพื่อให้ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนที่เข้าร่วมประชุมทุกคนลงคะแนนเลือกกันเองให้ได้กรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตามจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ ๖

กรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนอย่างน้อยต้องมีผู้แทนหอการค้าจังหวัดหนึ่งคน ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดหนึ่งคน และผู้แทนสมาคมการค้าหนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนได้สี่คน ให้ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนที่เข้าประชุมลงคะแนนเลือกกันเองเพิ่มขึ้นให้ได้กรรมการตามจำนวนที่จะพึงมีของจังหวัดนั้น

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่มีสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือไม่มีสมาคมการค้า หรือมีสมาคมการค้าแต่ไม่ประสงค์จะส่งผู้แทนเข้ารับการคัดเลือก ให้ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนที่เข้าร่วมประชุมลงคะแนนเลือกกันเองให้ได้กรรมการตามจำนวนที่จะพึงมีของจังหวัดนั้น

การลงคะแนนตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้นำความในข้อ ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๗ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ดำเนินการสรรหาตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๖ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งรายชื่อไปยังปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อลงนามรับรองรายชื่อกรรมการเป็นรายจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดปิดประกาศรายชื่อกรรมการที่ได้รับการรับรองตามวรรคหนึ่งให้ประชาชนทราบ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ทำการอำเภอ ที่ทำการองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

ข้อ ๑๘ กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีลงนามรับรองรายชื่อกรรมการเป็นรายจังหวัด กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการสรรหาอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีกรรมการสรรหากรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการสรรหาใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธาน และให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ยื่นหนังสือลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘ ข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๕ แล้วแต่กรณี

(๔) ก.ร.จ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้พ้นจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อ ก.ร.จ. บกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน เว้นแต่ระยะเวลาที่เหลืออยู่ไม่ถึงสองร้อยสี่สิบวัน จะไม่สรรหากรรมการแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับการสรรหาแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ ก.ร.จ. ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีกรรมการที่ได้รับการสรรหาใหม่ตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่ต้องดำเนินการสรรหากรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๑๘ หรือการสรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามข้อ ๒๐ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ให้นายอำเภอ ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และสมาคมการค้าดำเนินการสรรหากรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือวันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒ ก.ร.จ. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สอดส่องการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๒) แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในกรณีที่พบว่ามี การละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือมีกรณีทุจริต

(๓) เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริมตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐแก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานของรัฐในจังหวัด

(๔) ติดตามการปฏิบัติตามมติ ก.ร.จ.

(๕) แต่งตั้งที่ปรึกษาด้านวิชาการ การประชาสัมพันธ์ หรือด้านอื่น จำนวนไม่เกินสามคน

(๖) เผยแพร่ผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อสาธารณชนตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๓ ในการดำเนินการตามข้อ ๒๒ (๑) ให้ ก.ร.จ. สอดส่องหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐภายในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนไม่ละเมิด สิทธิและเสรีภาพของประชาชน

(๒) ปฏิบัติภารกิจเพื่ออำนวยความสะดวก ให้บริการ และสนองความต้องการของประชาชน

(๓) ปฏิบัติภารกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

(๔) ปฏิบัติภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่า

(๕) ปฏิบัติภารกิจโดยไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ให้ทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะในเรื่องที่เป็นความเดือดร้อนและทุกข์ยากของประชาชน

(๖) ปฏิบัติภารกิจโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเปิดเผยข้อมูล อย่างโปร่งใส

(๗) ปฏิบัติภารกิจโดยมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

ข้อ ๒๔ เมื่อมีการประกาศรายชื่อกรรมการตามข้อ ๑๗ แล้ว ให้ประธานจัดให้มีการประชุม ครั้งแรกภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศ

ให้มีการประชุม ก.ร.จ. ตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่กรรมการเข้าชื่อกัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดร้องขอให้เปิดประชุม ก.ร.จ. ให้ประธานเรียกประชุม ก.ร.จ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

ข้อ ๒๕ การประชุมของ ก.ร.จ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานและรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การออกเสียงลงคะแนนตามวรรคสาม จะกระทำโดยเปิดเผยหรือโดยวิธีลับก็ได้แล้วแต่มติของที่ประชุม

ข้อ ๒๖ ให้ ก.ร.จ. มีอำนาจออกหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ปรึกษาตามข้อ ๒๒ (๕) และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุม หรือจัดส่งเอกสารหรือข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๒๗ ในการประชุม ก.ร.จ. ถ้ากรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา เมื่อกรรมการผู้นั้น ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและตอบข้อซักถามแล้วต้องออกจากที่ประชุมและไม่มีสิทธิออกเสียงในเรื่องนั้น ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่า ก.ร.จ. ประกอบด้วยกรรมการทุกคนที่ไม่ถูกคัดค้าน

ให้ประธานเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดว่ากรรมการผู้ใดเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาหรือไม่

ข้อ ๒๘ กรณีที่ ก.ร.จ. มีมติว่ามีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ หรือมีกรณีทุจริต ให้ประธานแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี รายงานผลการดำเนินการให้ประธานทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือ

หากผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี มิได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ให้ประธานแจ้งมติ ก.ร.จ. ตามวรรคหนึ่ง ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบ เพื่อรายงานต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดดำเนินการต่อไป

หมวด ๒

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๙ ค่าใช้จ่ายสำหรับ ก.ร.จ. ที่ปรึกษาของ ก.ร.จ. รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอย่างอื่น ให้เบิกจ่ายจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๓๐ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่ประสานงาน ให้ข้อมูลข่าวสาร และกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสรรหากรรมการ การรายงาน และการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ร.จ. ตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัย

ข้อ ๓๑ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ ก.ร.จ. ในภาพรวมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเดือนธันวาคมของทุกปี แล้วเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ข้อ ๓๒ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำทะเบียนกรรมการส่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทุกครั้งที่มีการสรรหาหรือเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๓๓ ให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของ ก.ร.จ.

ข้อ ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หน้าว่าง

ภาคผนวก ๒

หน้าว่าง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อปรับปรุงให้การสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๕/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “สมาชิกสภาท้องถิ่น” ในข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” หมายความว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “สมาชิกสภาเทศบาล” ระหว่างบทนิยามคำว่า “สมาชิกสภาท้องถิ่น” และ “ภาคธุรกิจเอกชน” ในข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒

“สมาชิกสภาเทศบาล” หมายความว่า สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรูปแบบการปกครองลักษณะพิเศษ ยกเว้นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้าของข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒

“ในกรณีที่มีการจัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่อันอาจทำให้จำนวนกรรมการที่จะพึงมีของจังหวัดเดิมเปลี่ยนแปลงไป ให้กรรมการของจังหวัดเดิมที่มาจากอำเภอที่เหลืออยู่คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระ โดยไม่ต้องดำเนินการสรรหากรรมการเพิ่มเติม

กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นตาม (๑) และ (๒) ประกอบด้วยผู้แทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนึ่งคน ผู้แทนสมาชิกสภาเทศบาลหนึ่งคน และผู้แทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน

กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นตาม (๓) และ (๔) ประกอบด้วยผู้แทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนึ่งคน ผู้แทนสมาชิกสภาเทศบาลหนึ่งคน และผู้แทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสองคน”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ ให้นายอำเภอดำเนินการสรรหากรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นของอำเภอนั้นโดยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเขตอำเภอใดเป็นผู้แทนประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของอำเภอนั้น เว้นแต่อำเภอที่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากกว่าหนึ่งคน ให้นายอำเภอจัดประชุมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตอำเภอเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนึ่งคน และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

(๒) แจ้งให้ประธานสภาท้องถิ่นแต่ละแห่งในเขตอำเภอ ยกเว้นประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนแห่งละหนึ่งคน

(๓) จัดประชุมผู้ที่ได้รับเลือกตาม (๒) เพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนประเภทสมาชิกสภาเทศบาลหนึ่งคน และผู้แทนประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ การประชุมเพื่อเลือกกันเองตามข้อ ๙ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งลงคะแนนเลือกผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนสองชื่อ ให้ผู้ได้รับคะแนนมากที่สุดเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอนั้น ในกรณีที่มีผู้ที่ได้รับคะแนนมากที่สุดเท่ากันหลายคน ให้นายอำเภอจัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันจับสลากเพื่อให้ได้ผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอนั้นหนึ่งคน

การประชุมเพื่อเลือกกันเองตามข้อ ๑๐ (๑) และ (๓) ให้ผู้เข้าร่วมประชุมในประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประเภทสมาชิกสภาเทศบาล และประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละประเภทลงคะแนนเลือกผู้เข้าร่วมประชุมในประเภทเดียวกันจำนวนสองชื่อ ให้ผู้ได้รับคะแนนมากที่สุดในแต่ละประเภทเป็นผู้แทนประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนประเภทสมาชิกสภาเทศบาล และผู้แทนประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอนั้น ในกรณีที่มีผู้ที่ได้รับคะแนนมากที่สุดเท่ากันหลายคน ให้นายอำเภอจัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันจับสลากเพื่อให้ได้ผู้แทนประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนประเภทสมาชิกสภาเทศบาล และผู้แทนสมาชิกประเภทสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอนั้นประเภทละหนึ่งคน

ข้อ ๑๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนภาคประชาสังคมตามข้อ ๙ ของทุกอำเภอ เพื่อเลือกกันเองให้ได้กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมตามจำนวนในข้อ ๖ สำหรับจังหวัดที่มีไม่เกิน เจ็ดอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ต้องจัดประชุมผู้แทนภาคประชาสังคมนั้น และให้ผู้แทนภาคประชา สังคมทั้งหมดเป็นกรรมการ การประชุมเพื่อเลือกกันเอง ให้ผู้เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งลงคะแนน เลือกผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนมากที่สุดเรียงตามลำดับลงมาเป็นกรรมการผู้แทน ภาคประชาสังคมของจังหวัดนั้นตามจำนวนในข้อ ๖ ในกรณีที่มีผู้ได้คะแนนเท่ากันอันเป็นเหตุให้ ไม่สามารถเรียงลำดับได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันจับสลากเพื่อให้ได้กรรมการ ผู้แทนภาคประชาสังคมของจังหวัดนั้นตามจำนวนในข้อ ๖

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นตามข้อ ๑๐ (๑) และ (๓) แต่ละ ประเภทของทุกอำเภอ เพื่อให้ผู้แทนประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนประเภท สมาชิกสภาเทศบาล และผู้แทนประเภทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละประเภทเลือกกันเอง ให้ได้กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นตามจำนวนในข้อ ๖ การประชุมเพื่อเลือกกันเอง ให้ผู้เข้าร่วม ประชุมคนหนึ่งลงคะแนนเลือกผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนมากที่สุดเรียงตามลำดับ ลงมาเป็นกรรมการตามจำนวนกรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นของจังหวัดนั้น ในกรณีที่ประเภทใด มีผู้ได้คะแนนเท่ากันอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้ผู้ที่ได้คะแนน เท่ากันในประเภทนั้นจับสลากเพื่อให้ได้กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นของจังหวัดนั้นตามจำนวน ในข้อ ๖

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้ คะแนนในลำดับถัดจากผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ เป็นบัญชีรายชื่อสำรอง ในกรณีที่มีผู้ได้คะแนนเท่ากัน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันจับสลากเพื่อเรียงลำดับจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อสำรอง

บัญชีรายชื่อสำรองให้เป็นอันยกเลิกเมื่อมีการสรรหาใหม่ตามวาระ”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของข้อ ๑๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การลงคะแนนตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และการจัดทำบัญชีรายชื่อสำรอง ให้นำความในข้อ ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการ ธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๐ ในกรณีที่กรรมการตามข้อ ๑๓ หรือข้อ ๑๖ พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองตามข้อ ๑๓ หรือข้อ ๑๖ แล้วแต่กรณี เป็นกรรมการแทนตำแหน่ง ที่ว่างตามลำดับ และให้ผู้เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของผู้ซึ่งตนแทน”

ข้อ ๑๐ ให้กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

กรณีกรรมการผู้แทนสมาชิกต้องถิ่นตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและไม่สามารถสรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างได้ตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ตามข้อ ๕ แห่งระเบียบนี้ ให้สรรหาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่มีผู้แทนเป็นกรรมการ ให้ได้สัดส่วนใกล้เคียงกับที่กำหนดไว้ตามข้อ ๕ แห่งระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ยังไม่มีบัญชีรายชื่อสำรองตามระเบียบนี้ หากกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ ก.ธ.จ. ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีกรรมการที่ได้รับการสรรหาใหม่ และให้ดำเนินการสรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน และให้ผู้ได้รับการสรรหาแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่ระยะเวลาที่เหลืออยู่ไม่ถึงสองร้อยสี่สิบวัน จะไม่สรรหากรรมการแทนก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ๓

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการกิจการตามอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

โดยที่เห็นสมควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติการกิจการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกันและเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ ก.ธ.จ. ในภาพรวมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีแล้วเผยแพร่ต่อสาธารณะ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงกำหนดแนวทางการสอดส่องการปฏิบัติการกิจการตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ไว้ดังนี้

๑. ให้ ก.ธ.จ. สอดส่องการปฏิบัติการกิจการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด ให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยสอดส่องทุกแผนงาน โครงการของจังหวัดและส่วนราชการในจังหวัด

๒. แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด รวมทั้งแผนงาน โครงการตามนโยบายของรัฐบาล หรือเรื่องอื่นๆ ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. เห็นสมควร

๓. วิธีการสอดส่องการปฏิบัติการกิจการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด ให้ใช้คู่มือการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้

๔. การสอดส่องการปฏิบัติการกิจการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒๒ และ ข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ๔

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
เพื่อให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ก.ธ.จ.

ในวันอังคารที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑
ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑. พันตำรวจโท เขียวรัตน์ วิเชียรสรรค์	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นางสาวอารีญา ไกรทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
เชี่ยวชาญ
๓. นายวิบูลย์ ไคว์ตระกูล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ
๔. นายบุญชื่น ธีระสิทธิวัฒน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ
๕. นางสาวจันทร์วิไล อยู่เจริญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ
๖. นายปฏิพัทธ์ ตรงชื่น	นิติกร (พนักงานราชการ)

หน้าว่าง

ภาคผนวก ๕

**การประชุมและรับฟังความคิดเห็น
จากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่
เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับข้อคิดเห็น และข้อเสนอของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน ก.ธ.จ.**

คณะอนุกรรมการฯ ได้จัดให้มีการประชุม และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. (กรรมการ และเจ้าหน้าที่ที่จังหวัดมอบหมายให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ ก.ธ.จ.) ในพื้นที่จังหวัด รวม ๔ จังหวัด ดังนี้

- จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑
- จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
- จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
- จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑

โดยมีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมตามเอกสารแนบท้าย ๑ - ๔

๑. สรุปความเห็น ก.ธ.จ. เชียงราย

๑.๑ ความเห็นของรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย (นายภาสกร บุญญลักษม์)

๑. บทบาทภารกิจและอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ.

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๒

(๒) การสอดส่องการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ข้อ ๒๒ (๑) ให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างน้อย ๗ ประการ ตามระเบียบฯ

๒. ความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่าง ก.ธ.จ. กับผู้ว่าราชการจังหวัด และส่วนราชการในจังหวัด

- เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย และส่วนราชการในจังหวัดเชียงรายได้ให้ความร่วมมือและการสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดเชียงราย ในการสอดส่องการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานราชการ

๓. ผลการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการ ก.ธ.จ.

๓.๑ ผลการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายกำหนดหรือไม่

- บทบาทของ ก.ธ.จ. ตามกฎหมายจะเป็นเรื่องการสอดส่อง และเสนอแนะ ซึ่งในเบื้องต้น ก.ธ.จ. จะปฏิบัติภารกิจได้ดีเพราะเป็นการตรวจแนะนำ แต่ปัจจุบันจะเน้นในเรื่อง การตรวจแผนงานโครงการ ซึ่งในเรื่องนี้เห็นว่าปัจจุบันในแต่ละจังหวัดจะมีหน่วยตรวจสอบมาก เกินไป จนสร้างภาระให้กับจังหวัด

- คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดเชียงราย ได้ทำหน้าที่ในการสอดส่อง การดำเนินงานของส่วนราชการ ในจังหวัดเป็นอย่างดี และมีการวางแผนการสอดส่อง การดำเนินงานและกำหนดพื้นที่ในการดำเนินงานที่ชัดเจน/ครอบคลุม พร้อมทั้งได้มีการกำหนด เจ้าหน้าที่เพื่อรับผิดชอบในเขตพื้นที่อย่างชัดเจน

๓.๒ การดำเนินงานของจังหวัดเกี่ยวกับการสอดส่องและเสนอแนะ ของ ก.ธ.จ. ที่มีต่อจังหวัด (ขอตัวอย่างที่สำคัญประกอบ)

- จังหวัดและ ก.ธ.จ. เชียงราย ได้มีการประสานงานและให้ความร่วมมือ ในการดำเนินงานร่วมกันเป็นอย่างดี เช่น โครงการพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ กิจกรรมก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยต้นฝิ่งและวางท่อประปาภูเขา หมู่ที่ ๙ ตำบลป่าซาง อำเภอ เวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

ก.ธ.จ. เชียงราย ได้ลงพื้นที่สอดส่องผลการดำเนินโครงการพัฒนาชนบท เชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ กิจกรรมก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยต้นฝิ่งและวางท่อประปาภูเขา หมู่ที่ ๙ ตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย พบว่า โครงการดำเนินการเสร็จ เรียบร้อยแล้ว และบริเวณโดยรอบของอ่างเก็บน้ำสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ จึงเห็นควร บริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่โดยรอบ

ก.ธ.จ. เชียงรายพิจารณาแล้ว มีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ขอให้พิจารณาวางท่อระบายน้ำเพิ่มให้มีระดับต่ำกว่าท่อระบายน้ำ เดิม เพื่อส่งน้ำลงไปยังอ่างด้านล่างได้อย่างทั่วถึง ซึ่งอ่างด้านล่างหากมีน้ำเพียงพอตลอดปี สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

๒. ขอให้ชุมชน หรือคณะกรรมการผู้ใช้น้ำ มีการบริหารจัดการอ่างเก็บ น้ำ โดยเริ่มตั้งแต่การจัดการวัชพืช สิ่งตกค้างในอ่างเก็บน้ำ จนถึงการบริหารการกักเก็บน้ำ เพื่อความยั่งยืนของโครงการ

๓. ควรปรับปรุงถนนเส้นทางเข้า - ออก บริเวณพื้นที่โครงการให้ สามารถสัญจรได้สะดวก และมีป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

๔. เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น น้ำตก และ หมู่บ้านชนเผ่า จึงขอให้สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงรายให้คำแนะนำแก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยว โดยชุมชน

จังหวัดเชียงรายแจ้งว่า ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพบว่าหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการในพื้นที่ไม่ได้ดำเนินการจริงตามที่ ก.ธ.จ. เชียงรายแจ้งให้ทราบ จึงได้สั่งการให้ดำเนินการให้ถูกต้อง ซึ่งสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการตามที่สั่งการแล้ว

๓.๓ ปัญหาในการทำงานของ ก.ธ.จ. ในมุมมองของจังหวัด

- งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ยังมีข้อจำกัดและไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

๔. บทบาทของจังหวัดในการสนับสนุนการทำงานของ ก.ธ.จ.

- ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการสอดส่องการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานราชการของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- อำนวยความสะดวกในการจัดประชุม ก.ธ.จ. ทุกครั้ง

- ช่วยประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่ ก.ธ.จ. ร้องขอ

- กรณีการได้รับการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่ผิดปกติของส่วนราชการในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นจาก ก.ธ.จ. จังหวัดขอนแก่น จังหวัดจะเร่งดำเนินการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่โดยเร่งด่วน

๕. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ก.ธ.จ. เช่น บทบาทอำนาจหน้าที่/องค์ประกอบของ ก.ธ.จ. กลไกวิธีการปฏิบัติงาน การสร้างเครือข่ายการทำงาน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ฯลฯ

- งบประมาณที่สนับสนุนการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ไม่เพียงพอเนื่องจากจังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ มีพื้นที่รับผิดชอบจำนวนมาก อยากให้หน่วยงานที่รับผิดชอบได้พิจารณาเรื่องการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ใหม่เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

- ควรต้องเสริมสร้างให้ ก.ธ.จ. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๑.๒ ความเห็นของ ก.ธ.จ. เชียงราย

๑.๒.๑ การดำเนินการและปัญหาที่ผ่านมา

- บทบาทของ ก.ธ.จ. ทำหน้าที่สอดส่องการประพฤติมิชอบในวงราชการ เหมือนเสือดาวที่ ๕

- นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี มาดูแลเรื่องธรรมาภิบาลจังหวัด และมีการทำ MOU ใน ๕ หน่วยงาน

- การสอดส่องไม่ได้ผลตามที่ต้องการ ไม่มีการแก้ไขในเรื่องที่สอดส่องให้เป็นไปตามผลที่ต้องการ

- ก.ธ.จ. อยู่ในสังกัดใด ขึ้นกับสำนักนายกรัฐมนตรีหรือไม่
- จะเน้นการตรวจแผนงานโครงการ โดยคัดเลือกจากโครงการที่สำคัญ
เลือกครบประเด็นยุทธศาสตร์ เสี่ยงต่อความประพฤตินิยมชอบ โครงการที่มีความขัดแย้งในพื้นที่
ตั้งแต่ต้น

- การตรวจสอบเริ่มเมื่อเสร็จสิ้นโครงการไปแล้ว ไม่ได้เข้าไปสอดส่อง
เอกสาร

- ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่จะลงไปสอดส่อง เนื่องจากไม่ได้รับ
เอกสาร

- ดัดจริตในเรื่องงบประมาณในการเดินทางมาประชุมและลงพื้นที่ ทำให้
ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกเดือน
- ส่วนราชการหลายแห่งยังไม่รู้จัก ก.ธ.จ. โดยเฉพาะในระดับอำเภอ
- ทุกภาคส่วนที่เป็นกรรมการ ก.ธ.จ. จะร่วมดำเนินการตรวจสอบ
- เดิมเคยมีเครือข่ายครบทุกอำเภอ แต่ไม่ได้มีความต่อเนื่องในการ
ทำงานเหมือนยุคียบทบาทไป ขณะนี้ทาง ก.ธ.จ. กำลังเร่งรัดในการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน

๑.๒.๒ แผนงานในปี

- มีการประชุม ก.ธ.จ. โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
เป็นประธาน คัดเลือกโครงการและกำหนดแผนการตรวจ โดยจะเริ่มตรวจในเดือนกุมภาพันธ์
เพื่อตรวจตั้งแต่เริ่มโครงการจนเสร็จสิ้นโครงการ และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลชี้แจง
แต่ต้น

- ก.ธ.จ. จะสร้างเครือข่ายโดย ก.ธ.จ. ๑ คน : เครือข่าย ๒ คน
- จังหวัดจะใช้งบประมาณของจังหวัด สนับสนุนการทำงานให้ ก.ธ.จ.

๑.๒.๓ ข้อเสนอแนะ

- การประชุม ของ ก.ธ.จ. กำหนดให้ปีละ ๓ ครั้ง ซึ่ง ก.ธ.จ. เห็นว่าควร
มีมากกว่านี้

เพิ่มขึ้น

- ควรสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการทำงานให้ ก.ธ.จ.

หน้าว่าง

๒. ความเห็นของ ก.ธ.จ. นครปฐม

๒.๑ ความเห็นของรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม (นายภิญโญ ประกอบผล)

- ก.ธ.จ. ได้จัดตั้งขึ้นโดยจะออกไปตรวจแผนงานโครงการของจังหวัด ซึ่งทางจังหวัดจะจัดให้ข้าราชการของจังหวัดนำไปตรวจในพื้นที่ ที่ ก.ธ.จ. กำหนด
- การประชุมของ ก.ธ.จ. จะขอความร่วมมือมายังจังหวัดซึ่งจังหวัดก็สนับสนุนงานของ ก.ธ.จ.
- เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ที่จัดตั้ง มีประเด็นที่ควรพิจารณาต่อไป คือ ทำอย่างไรจะให้มีความที่ยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา
- ปัจจุบันมีงานของสำนักนายกรัฐมนตรีที่มอบให้จังหวัดดำเนินการ เช่น งานคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น เห็นว่าควรให้สำนักนายกรัฐมนตรีมีส่วนราชการประจำจังหวัด (ราชการบริหารส่วนภูมิภาค) เพื่อรับผิดชอบงานในภูมิภาคของสำนักนายกรัฐมนตรี และมาสนับสนุนการทำงานของ ก.ธ.จ. ด้วย

๒.๒ ความเห็นของ ก.ธ.จ.

๒.๒.๑ การดำเนินการและปัญหาที่ผ่านมา

- บทบาทของ ก.ธ.จ. มีข้อจำกัด ทำหน้าที่เพียงแค่สอดส่องเท่านั้น
- การสอดส่องไม่ได้ผลตามที่ต้องการ ไม่มีการแก้ไขในเรื่องที่สอดส่องให้ เป็นไปตามผลที่ต้องการ ในบางกรณีลงไปตรวจสอบก็ได้รับผลกระทบจากการลงไปปฏิบัติหน้าที่
- การประชุม ก.ธ.จ. จะมีปีละ ๒-๓ ครั้ง ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. กำหนดวัน
- แผนการตรวจจะเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนด ดังนั้น การตรวจที่ผ่านมาจึงเน้นการตรวจแผนงานโครงการของจังหวัด โดยคัดเลือกจากโครงการที่สำคัญ มีการใช้งบประมาณมาก ยังไม่ได้เข้าไปดำเนินการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทาง ก.ธ.จ. มีความต้องการลงไปสอดส่องในท้องถิ่นให้มากขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริต บทบาทของ ก.ธ.จ. ควรจะมีมากกว่านี้
- งบประมาณมีจำกัด ได้รับงบประมาณปีละ ๕๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายทั้งการประชุมและการลงพื้นที่สอดส่อง ทำให้ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทุกเดือน
- ส่วนราชการหลายแห่งยังไม่รู้จัก ก.ธ.จ. ไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ.
- กำลังคนของจังหวัดที่จะมาสนับสนุนการทำงานของ ก.ธ.จ. มีเพียงผู้ช่วยเลขานุการ ก.ธ.จ. เพียงคนเดียว ทำให้กระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของ ก.ธ.จ.
- วาระการดำรงตำแหน่งของ ก.ธ.จ. เป็นได้ติดต่อกันไม่เกิน ๒ วาระ ทำให้ขาดความต่อเนื่อง
- บทบาทของเครือข่ายไม่ชัดเจน ไม่รู้ว่าต้องทำงานกันอย่างไร รวมทั้งการสร้างเครือข่าย ก.ธ.จ. ทำได้ยาก ผู้ที่จะมาเป็นเครือข่ายจะถูกเพ่งเล็ง

๒.๒.๒ แผนงานในปี

- มีการประชุม ก.ธ.จ. โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน คัดเลือกโครงการและกำหนดแผนการตรวจ
- จัดทำแผนการตรวจสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๑ แล้ว โดยปีนี้จะตรวจ ๙ โครงการ

๒.๒.๓ ข้อเสนอแนะ

- องค์ประกอบของ ก.ธ.จ. ควรปรับปรุง ให้คณะกรรมการเลือกประธานกันเอง รวมทั้งไม่ควรมีการจำกัดวาระการดำรงตำแหน่งของ ก.ธ.จ. เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่
- ควรกำหนดบทบาท ก.ธ.จ. ให้เพิ่มขึ้น ให้มีอำนาจในการตรวจสอบ และควรมีอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบท้องถิ่นด้วย อย่าให้เป็นเสือกระดาษ
- ให้ ก.ธ.จ. เป็นองค์กรแบบทางการ เพื่อจะได้ทำงานได้เต็มที่ ในอนาคตควรยกระดับให้เป็นสถาบัน หรือสำนักงานธรรมาภิบาลแห่งชาติ
- ควรสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการทำงานให้ ก.ธ.จ. เพิ่มขึ้น และควรเพิ่มความถี่ในการประชุมของ ก.ธ.จ. ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
- ควรมีเจ้าหน้าที่ให้ ก.ธ.จ. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของ ก.ธ.จ.
- ควรมีการชี้แจงและให้ความรู้แก่ ก.ธ.จ. และเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เข้าใจในบทบาทและแนวทางการทำงาน
- ประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ.

หน้าว่าง

๓. ความเห็นของ ก.ธ.จ. ขอนแก่น

๓.๑ ความเห็นของรองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น (นายสันติ เหล่าเสียม)

- บทบาทของ ก.ธ.จ. ยังไม่ชัดเจนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายหรือไม่ เนื่องจาก ก.ธ.จ. จะเน้นในเรื่องความคุ้มค่า ความโปร่งใส การปรามและการตรวจสอบเป็นหลัก ยังไม่เน้นเรื่องการบริการประชาชน จริยธรรม การปลูกฝังหรือการสร้างจิตสำนึกที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะจังหวัดมีคณะกรรมการรับผิดชอบอยู่ในประเด็นนี้จึงต้องการให้ส่วนกลางกำหนดแนวทางปฏิบัติการกิจของ ก.ธ.จ.ให้ชัดเจน โดยเฉพาะแนวทางปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของข้อ ๒๒ (๑) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒

- ในส่วนขององค์ประกอบของ ก.ธ.จ. เห็นว่า ประธาน ก.ธ.จ. ที่เป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี มีข้อดี คือ เป็นคนกลาง อิสระในการปฏิบัติหน้าที่ แต่มีประเด็นที่จะพิจารณา คือ จะสามารถลงมามีได้หรือไม่ เพียงใด และการทำงานของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ควรจะต้องมีการสร้างเครือข่ายในการทำงานด้วย ในส่วนของกรรมการเห็นว่า ควรมาจากหลายภาคส่วนทั้งผู้ที่เคยรับราชการที่เกษียณอายุ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคท้องถิ่น โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นให้ชัดเจน

๓.๒ ความเห็นของ ก.ธ.จ.

๓.๒.๑ การดำเนินการและปัญหาที่ผ่านมา

- บทบาทอำนาจหน้าที่เห็นว่าเหมาะสม แต่เขียนไว้กว้างมาก ไม่ได้เจาะประเด็น เวลาสอดส่องก็อาจมีปัญหาคือ นอกจากนั้น ก.ธ.จ. ยังมีบทบาทเป็นเครือข่ายของ ป.ป.ท. ป.ป.ช./สตง. ด้วย

- บทบาทของ ก.ธ.จ. ทำหน้าที่แค่สอดส่อง ไม่มีอำนาจในการดำเนินการกรณีพบการกระทำที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งบางหน่วยงานก็ยังไม่ยอมให้ข้อมูล

- การประชุม ก.ธ.จ. จะมีการประชุมปีละ ๓ ครั้ง ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. กำหนดวัน และออกตรวจปีละ ๓ ครั้ง ทำให้ขาดความต่อเนื่อง และการลงไปตรวจหลังจากงานดำเนินการเสร็จแล้ว

- การดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ต้องผ่านประธานทั้งหมด และต้องเป็นมติ ก.ธ.จ. มีการเปลี่ยนตัวประธานบ่อย ทำให้เกิดช่องว่าง ไม่อาจจัดประชุมได้

- การทำงานจะจัดพื้นที่รับผิดชอบเป็น ๔ เขต และแบ่งงาน ก.ธ.จ. ตามพื้นที่ของ ก.ธ.จ. และมีการสร้างเครือข่าย ตำบลละ ๑ คน แต่เครือข่ายไม่มีบทบาทอย่างไร

- แผนการตรวจเน้นการตรวจแผนงานโครงการของจังหวัดที่ได้รับงบประมาณประจำปี ไม่มีโอกาสเข้าไปสอดส่องคนที่ทุจริต

- งบประมาณมีจำกัด การเบิกจ่ายล่าช้า เอกสารมาก

- ก.ธ.จ. ไม่มีที่ทำงานที่ชัดเจน ไม่มีเครื่องแบบเหมือนองค์กรอื่น เช่น สภากาชาดฯ การมีเครื่องแบบก็เหมือนการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จัก ก.ธ.จ. ด้วยอีกทางหนึ่ง
- ส่วนราชการหลายแห่งและประชาชน ยังไม่รู้จัก ก.ธ.จ. ไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ.

๓.๒.๒ แผนงานในปี

- มีการประชุม ก.ธ.จ. โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คัดเลือกโครงการและกำหนดแผนการตรวจปีงบประมาณ ๒๕๖๑ แล้ว

๓.๒.๓ ข้อเสนอแนะ

- ควรปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของ ก.ธ.จ. เป็น ๔ ปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ และควรให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลด้วย
- ก.ธ.จ. เข้าไปตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย
- ก.ธ.จ. ได้รับงบประมาณน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่รับผิดชอบในการสอดส่องแผนงาน/โครงการตามงบประมาณของจังหวัดและส่วนราชการจำนวนมาก จึงควรสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการทำงานให้ ก.ธ.จ. เพิ่มขึ้น
- การประชุมปีละ ๓ ครั้งถือว่าน้อยเกินไป ควรเพิ่มความถี่ในการประชุมของ ก.ธ.จ. ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กรณีที่ประธานไม่อาจเข้าร่วมประชุมได้ก็ควรมอบให้ผู้อื่นทำหน้าที่ประธานแทน
- ควรมีเจ้าหน้าที่ ก.ธ.จ. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของ ก.ธ.จ.
- ควรมีการปฐมนิเทศ/ชี้แจงและให้ความรู้แก่ ก.ธ.จ. และเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เข้าใจในบทบาทและแนวทางการทำงาน รวมทั้งความรู้ในโครงการใหม่ ๆ ตามนโยบายรัฐบาลด้วย และควรสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืน
- รัฐบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและทุกภาคส่วนเข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. รวมทั้งควรให้แต่ละจังหวัดมีงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ด้วย
- ควรมีระบบการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ ก.ธ.จ. รวมทั้งวิธีการบริหารจัดการกรณี ไปสอดส่องเรื่องที่กระทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

หน้าว่าง

๔. ความเห็นของ ก.ธ.จ. สุราษฎร์ธานี

๔.๑ ความเห็นของรองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี (นายธีระ อนันตเสวีวิทยา)

๑. โครงสร้างองค์กร

คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขต ๖ เป็นประธาน ผู้แทนภาคประชาสังคม ๙ คน ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น ๔ คน และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ๔ คน รวมเป็น ๑๘ คน โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการจำนวน ๒ คน เป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๑ คน และข้าราชการในจังหวัด ๑ คน นอกจากนี้ ก.ธ.จ. ยังได้แต่งตั้งที่ปรึกษาอีก จำนวน ๓ คน เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการ ด้านกฎหมาย และด้านประชาสัมพันธ์

๒. หน้าที่ของผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นข้าราชการในจังหวัด

- ประสานงานกรรมการในจังหวัด
- เชิญประชุม จัดสถานที่ประชุม
- งานธุรการอื่น ๆ ตามที่ประธานมอบหมาย

๓. ความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่าง ก.ธ.จ. กับประธาน ก.ธ.จ./ผู้ว่าราชการจังหวัดและส่วนราชการในจังหวัด

๓.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างประธาน ก.ธ.จ. และ ก.ธ.จ.

- ด้านนิตินัย ประธาน ก.ธ.จ. มีอำนาจในการกำกับดูแลการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. ให้เป็นไปตามแนวทางที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งการมอบอำนาจให้รองประธาน ก.ธ.จ. ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. มอบหมาย เช่น การประชุมนอกรอบ การสอดส่องโครงการ และการตรวจสอบข้อเท็จจริงบางกรณี

- ด้านพฤตินัย มีการประสานงานทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมทั้งการพบปะสังสรรค์/พูดคุยเป็นครั้งคราว

๓.๒ ความสัมพันธ์ระหว่าง ก.ธ.จ. กับผู้ว่าราชการจังหวัด

- ด้านนิตินัย ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้บริหารสูงสุดของจังหวัดรับคำแนะนำ ข้อท้วงติงมาปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับฯ

- ด้านพฤตินัย ประธาน ก.ธ.จ. เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อแจ้งให้ทราบการเข้ามาปฏิบัติราชการในฐานะ ก.ธ.จ. ในพื้นที่จังหวัดทุกครั้ง

๓.๓ ความสัมพันธ์ระหว่าง ก.ธ.จ. กับส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัด

- ด้านนิตินัย เป็นการประชุมร่วมกัน และการเข้าไปสอดส่องโครงการในพื้นที่หน้างานหรือการรับฟังคำชี้แจงในหน่วยงาน

๔. การประชุม ก.ธ.จ.

๔.๑ การประชุม ก.ธ.จ. ประธาน ก.ธ.จ. จะเดินทางมาดำเนินการประชุมด้วยตนเอง ตามวาระการประชุมที่ฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอไว้ล่วงหน้าแล้ว โดยปกติจะมีการประชุมปีละอย่างน้อย ๓ ครั้ง (ปี ๒๕๖๐ ประชุม ๕ ครั้ง) ส่วนรายละเอียดการประชุมจะเป็นเรื่องแนวทางการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. การใช้จ่ายงบประมาณการสอดส่องโครงการและเรื่องที่ ก.ธ.จ. เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา เป็นต้น

๔.๒ การประชุมนอกรอบ มีการประชุมนอกรอบเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามที่ประธานมอบหมาย โดยรองประธาน ก.ธ.จ. จะทำหน้าที่ประธานการประชุม จำนวนครั้งในการประชุมนอกรอบในแต่ละปี มีจำนวนไม่แน่นอน ทั้งนี้เป็นไปตามที่ประธาน ก.ธ.จ. มอบหมาย

๕. ผลการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการ ก.ธ.จ.

๕.๑ แนวทางและกลไกในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่

- ใช้วิธีการสอดส่องหากพบว่าการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐหรือข้าราชการไม่เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีจะนำเข้าที่ประชุม ก.ธ.จ. เพื่อพิจารณาแจ้งหน่วยงานดังกล่าวดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

- ก.ธ.จ. ในระยะเริ่มแรกเน้นการสอดส่องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แต่ปัจจุบันจะเน้นการสอดส่องแผนงาน/โครงการ โดยเน้นโครงการที่มีงบประมาณสูง มีความเสี่ยง

- บทบาทของ ก.ธ.จ. ค่อนข้างจะไม่มีใครรู้จัก จะมีเพียงหน่วยงานที่ถูก ก.ธ.จ. เข้าไปตรวจสอบที่รู้จัก ก.ธ.จ.

- ในการตรวจสอบแผนงานโครงการ ก.ธ.จ. จะเชิญหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของโครงการมาชี้แจงในที่ประชุม ก.ธ.จ.

- กรณีที่ ก.ธ.จ. มีข้อเสนอแนะทางจังหวัดจะนำข้อเสนอเข้าสู่ที่ประชุมซึ่งในปีที่ผ่านมา ก.ธ.จ. มีผลงานที่เป็นรูปธรรม และได้เสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการของจังหวัด

- ในความเห็นของจังหวัดเห็นว่า ปัจจุบันในแต่ละจังหวัดจะมีหน่วยตรวจสอบมากเกินไป จนสร้างภาระให้กับจังหวัด

- ก.ธ.จ. มีความมุ่งมั่น แต่อาจปฏิบัติไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนด โดยมาเน้นในเรื่องการสอดส่องแผนงานโครงการ ไม่เน้นเรื่องการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเท่าที่ควร หรือการยกปัญหาเรื่องที่ส่วนราชการไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีก็มีน้อยลง จึงควรให้ ก.ธ.จ. เห็นความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว

- ควรต้องเสริมสร้างให้ ก.ธ.จ. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๕.๒ การสร้างเครือข่ายการทำงานของ ก.ธ.จ. และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๑) ก.ธ.จ. มีการสร้างเครือข่าย ก.ธ.จ. ไว้จำนวนหนึ่ง ปัจจุบันมีจำนวน ๒๐ คน แต่บทบาทของเครือข่ายน้อยมาก

(๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือด้วยดีในฐานะภาคีเครือข่ายการทำงาน ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และ DSI เป็นต้น

๕.๓ ตัวอย่างผลการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. และการดำเนินการของจังหวัดเกี่ยวกับการสอดส่องและเสนอแนะของ ก.ธ.จ. ที่มีต่อจังหวัด

- ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนกรณีกรมทางหลวงดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงทางหลวงสาย ๔๐๐๙ (แยกทางหลวงสาย ๔๑ - บ้านนาสาร) ตัดข้ามทางรถไฟที่อำเภอ บ้านนาสาร แต่เมื่อก่อสร้างถนนแล้วเสร็จไม่สามารถเปิดใช้งานได้ เนื่องจากยังไม่มีเครื่องกั้นทางรถไฟ ก.ธ.จ. ได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าพิจารณาในที่ประชุมและเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไข ปัจจุบันถนนสายดังกล่าวสามารถเปิดใช้งานได้แล้ว

๔.๒ ความเห็นของ ก.ธ.จ.

๔.๒.๑ การดำเนินการและปัญหาที่ผ่านมา

- การออกแบบองค์กรประกอบ ก.ธ.จ. เป็นการออกแบบที่ดี เน้นการมีส่วนร่วม และกระจายคนจากทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการ รวมทั้งการกำหนดให้ประธานเป็นข้าราชการจากส่วนกลางก็จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ สามารถแจ้งหนังสือให้จังหวัดโดยตรง แต่โดยที่ประธานซึ่งเป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีมีภารกิจมาก และต้องรับผิดชอบเขตอื่นด้วย จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประธานกับกรรมการยังมีช่องว่าง และบางครั้งก็ทำให้ข้อเสนอแนะที่เป็นมติ ก.ธ.จ. มีการส่งเรื่องไปยังหน่วยที่เกี่ยวข้องล่าช้าไปด้วย

- บทบาทอำนาจหน้าที่แค่สอดส่องและเสนอแนะ ไม่มีอำนาจจึงเป็นเพียงแค่จุดประกายเสนอแนะให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจ ผลของการสอดส่องทำให้ผู้รับผิดชอบโครงการ (ระหว่างดำเนินการ) ต้องระมัดระวังและทำให้ดีที่สุด

- การสอดส่องจะสอดส่องแผนงาน/โครงการ และพิจารณาเรื่องร้องเรียน โดยเป็นมติของ ก.ธ.จ. ที่จะดำเนินการ

- บทบาทของ ก.ธ.จ. ค่อนข้างจะไม่มีใครรู้จัก และให้ความสำคัญ กรณีที่มีการเชิญส่วนราชการมาชี้แจงหรือหาข้อสรุปเรื่องที่สอดส่อง ส่วนราชการก็จะส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ หรือไม่ใช่เจ้าของเรื่องมาชี้แจง รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดก็ไม่สนใจในข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตของ ก.ธ.จ. และไม่มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อเนื่อง

- การประชุม ก.ธ.จ. แบบทางการปีนี้ จะมี ๕ ครั้ง ตามที่ประธาน ก.ธ.จ. กำหนดวัน และคณะกรรมการมีการประชุมกันเองกรณีที่ประธานไม่อาจเข้าร่วมประชุมได้โดยถือว่าการประชุมแบบไม่เป็นทางการ

- มีการสร้างเครือข่ายการทำงาน แต่การดำเนินการประกาศจัดตั้งเครือข่ายก็ทำได้ช้ามาก และบทบาทของเครือข่ายก็ไม่ชัดเจน

- การทำงานที่ผ่านมายังไม่ดีเท่าที่ควรเพราะงบประมาณมีจำกัด และขาดงบประมาณด้านประชาสัมพันธ์

- ส่วนราชการหลายแห่งและประชาชน ยังไม่รู้จัก ก.ธ.จ. ไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ.

๔.๒.๒ แผนงานในปี

- มีการประชุม ก.ธ.จ. โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คัดเลือกโครงการและกำหนดแผนการตรวจปีงบประมาณ ๒๕๖๑ แล้ว

๔.๒.๓ ข้อเสนอแนะ

- จำนวน ก.ธ.จ. น้อยเกินไป ควรมีภาคประชาสังคมครบทุกอำเภอ

- ควรปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของ ก.ธ.จ. โดยไม่ต้องจำกัดวาระต่อเนื่องแค่ ๒ สมัย เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่

- กรณีที่มีการเชิญส่วนราชการมาชี้แจงหรือหาข้อสรุปเรื่องที่สอดส่องควรกำหนดให้ชัดเจนในการส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจหรือเจ้าของเรื่องมาชี้แจง

- ควรให้ ก.ธ.จ. เข้าไปร่วมประชุมพิจารณาแผนงานโครงการด้วยเพื่อสกัดโครงการที่ไม่เหมาะสม

- ก.ธ.จ. ได้รับงบประมาณน้อยมาก จึงควรสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการทำงานให้ ก.ธ.จ. เพิ่มขึ้น

- การประชุมปีละ ๓ ครั้งถือว่าน้อยเกินไป ควรเพิ่มความถี่ในการประชุมของ ก.ธ.จ. ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หากประธานซึ่งเป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีไม่อาจมาร่วมประชุมเพราะติดภารกิจ ก็น่าจะให้จัดประชุมอย่างเป็นทางการได้โดยตรงประธานทำหน้าที่ประธานแทน

- ควรมีการจัดตั้งเครือข่ายเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๑ คน ต่อ ๑ อำเภอ

- ควรมีการปฐมนิเทศ/ชี้แจงและให้ความรู้แก่ ก.ธ.จ. และเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เข้าใจในบทบาทและแนวทางการทำงาน

- ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและทุกภาคส่วนเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ในอดีตที่ผ่านมาได้เคยแต่งตั้งให้ประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นที่ปรึกษาด้านประชาสัมพันธ์ของ ก.ธ.จ. ซึ่งได้รับความร่วมมือและสนับสนุนในด้านการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมและรับฟังความคิดเห็น
จากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน

**รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน
ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัด**

คณะอนุกรรมการการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการ

๑. นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายปรีชา วัชรภักย์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก สุชาติ หนองบัว	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นายพินัย อนันตพงศ์	อนุกรรมการ
๕. นายนิคม เกิดขันหมาก	อนุกรรมการ
๖. นายบุญสนอง บุญมี	อนุกรรมการ
๗. นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์	อนุกรรมการ
๘. นายประเทศ อุดตมะบูรณ	อนุกรรมการ
๙. นางสาวชนิษฐา สุดกังวาล	อนุกรรมการ
๑๐. นายสมชาย ปัญญาเจริญ	อนุกรรมการ
๑๑. นายสุพจน์ ลาภปรารถนา	อนุกรรมการ
๑๒. นางสาวชฎา รังสินันท์	เลขานุการคณะอนุกรรมการ
๑๓. นายสีมา สีมานันท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. พลเอก เสรี วงศ์ประจิตร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายฉัตรชัย กิจธิคุณ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. นายเอกพล เรืองธนาอาษา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. นางสาวจารุพร ฉันทวิเศษกุล	วิทยากรชำนาญการ
๑๘. นางสาวมลิ ปลื้มเนตร	พนักงานสนับสนุนการประชุม

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน

๑. นายภาสกร บุญญลักษม์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย (ประชุมวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑)
๒. นายภิญโญ ประกอบผล	รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม (ประชุมวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)
๓. นายสันติ เหล่าเสงี่ยม	รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น (ประชุมวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)
๔. นายธีระ อนันตเสรีวิทยา	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ประชุมวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑)

**รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมและรับฟังความคิดเห็นจาก
ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
วันจันทร์ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดเชียงราย**

คณะอนุกรรมการการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการ

๑. พลเอก สุชาติ หนองบัว	โฆษกคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
และในฐานะรองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สอง
๒. นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์	อนุกรรมการ
๓. นายประเทศ อุตตะมะบุรณ	อนุกรรมการ
๔. นางสาวชนิษฐา สุดกังวาล	อนุกรรมการ
๕. นายสมชาย ปัญญาเจริญ	อนุกรรมการ
๖. นางสาวชานดา รังสินันท์	เลขานุการคณะอนุกรรมการ
๗. นางสาวจรรุพร ฉันทวิเศษกุล	วิทยากรชำนาญการ
ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะเดินทาง

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. จังหวัดเชียงราย

๘. นายภาสกร บุญญลักษณ์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย
๙. นายสมเจตน์ รัตนสุวรรณ	รองประธานกรรมการ ก.ธ.จ. เชียงราย
(ภาคประชาสังคม)
๑๐. นายโกมินทร์ เสือภูเขา	ก.ธ.จ. เชียงราย (ภาคประชาสังคม)
๑๑. นางศรีวรรณ นุกาศ	ก.ธ.จ. เชียงราย (ภาคประชาสังคม)
๑๒. นายเลิศพิสิฐ พงษ์อิสสระ	ก.ธ.จ. เชียงราย (ภาคประชาสังคม)
๑๓. นายศรีมานิตย์ กันยวง	ก.ธ.จ. เชียงราย (สมาชิกสภาท้องถิ่น)
๑๔. นายสะอาด ปัญญาดี	ก.ธ.จ. เชียงราย (ภาคประชาสังคม)
๑๕. นายภาคภูมิ ผลพิสิษฐ์	ก.ธ.จ. เชียงราย (ภาคธุรกิจเอกชน)
๑๖. นางสาวมณฑนา สิ้นนะ	ผู้ช่วยเลขานุการ ก.ธ.จ. เชียงราย

**รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมและรับฟังความคิดเห็นจาก
ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดนครปฐม
วันจันทร์ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดนครปฐม**

คณะอนุกรรมการการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการ

๑. พลเอก สุชาติ หนองบัว	โฆษกคณะกรรมาธิการ คนที่สอง และในฐานะรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๒. พลเอก เสรี วงศ์ประจิวร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ
๓. นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์	อนุกรรมาธิการ
๔. นายประเทศ อุตตมะบุรณ	อนุกรรมาธิการ
๕. นางสาวชนิษฐา สุตกั้ววาล	อนุกรรมาธิการ
๖. นายสมชาย ปัญญาเจริญ	อนุกรรมาธิการ
๗. นางสาวชานา รังสินันท์	เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๘. นางสาวจรรพพร ฉันทวิเศษกุล	วิทยาการชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะเดินทาง
๙. นางสาวจรรยา สุขจันทร์	นักศึกษาศึกษาฝึกงาน

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. จังหวัดนครปฐม

๑๐. นายภิญโญ ประกอบผล	รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม
๑๑. นางกชพร ไกยสุทธิ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
๑๒. นายประสาร ตั้งธงทองกุล	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๑๓. นายกิตติพงษ์ ตั้งธนะวัฒน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๔. นางสาวปภาวี สุทธาวิวัฒน์	ก.ธ.จ. (สภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครปฐม)
๑๕. นายสมร คชศิลา	ก.ธ.จ. (ภาคประชาสังคมอำเภอบางเลน)
๑๖. เรือตรี ธรรมรัตน์ อรุณสินประเสริฐ	ก.ธ.จ. (ภาคประชาสังคมอำเภอพุทธมณฑล)
๑๗. นายผลสันต์ ธัมปราชาญ์	ก.ธ.จ. (ภาคประชาสังคมอำเภอนครชัยศรี)
๑๘. นายวีระพงษ์ เขมวารากรณ์	ก.ธ.จ. (ภาคประชาสังคมอำเภอเมืองนครปฐม)
๑๙. นายทองดี มิ่งขวัญ	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นจาก อบจ.)
๒๐. นายอัศววัฒน์ พระเกตุเมือง	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นจากเทศบาล)
๒๑. นายบุญจรร ตันทีไพบูลย์	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นจาก อบต.)

**รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมและรับฟังความคิดเห็นจาก
ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดขอนแก่น**

คณะกรรมการจัดการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการ

๑. พลเอก สุชาติ หนองบัว	โฆษกคณะกรรมการจัดการ คนที่สอง
และในฐานะรองประธานคณะกรรมการจัดการ
คนที่สอง
๒. พลเอก เสรี วงศ์ประจิตร์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการจัดการ
๓. นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์	อนุกรรมการจัดการ
๔. นายสมชาย ปัญญาเจริญ	อนุกรรมการจัดการ
๕. นางสุชาดา รังสินันท์	เลขานุการคณะกรรมการจัดการ
๖. นางสาวจารุพร ฉันทวิเศษกุล	วิทยากรชำนาญการ
ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะเดินทาง

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. จังหวัดขอนแก่น

๗. นายสันติ เหล่าเสงี่ยม	รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น
๘. นายเอกวิทย์ โชติธนาธิวง	รองประธานกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด
(กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม)
๙. นายถวิล ชาวกะตะ	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๐. นายสมชาติ ชันขวา	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๑. นายเป็ลียน สิงห์ศรี	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๒. นายสังข์ทอง คำพันธ์	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๓. นายสมสัน ภูกองชัย	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๔. จำสืบทำรวจ อำนวย สมนึก	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๕. นายสุรพล แสนเศษ	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๖. นายทองสุข ธนรัตน์	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น)
๑๗. นายพงษ์ธรรม ธรรมเสนา	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น)
๑๘. นายสิทธิชัย ขจรลาภ	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น)
๑๙. นายโกฏิ พรพวา	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น)

**รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมและรับฟังความคิดเห็นจาก
ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วันจันทร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี**

คณะกรรมการการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาระบบราชการ

๑. พลเอก สุชาติ หนองบัว	โฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง
และในฐานะรองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง
๒. นายสีมา สีมานันท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ และที่ปรึกษา
คณะกรรมการ
๓. พลเอก เสรี วงศ์ประจิตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๔. นายฉัตรชัย กิจฉิคุณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๕. นายประเทศ อุตตมะบุรณ	อนุกรรมการ
๖. นายสมชาย ปัญญาเจริญ	อนุกรรมการ
๗. นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์	อนุกรรมการ
๘. นางสาวชนิษฐา สุตกั้งวาล	อนุกรรมการ
๙. นางสาวสุดา รังสินันท์	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๐. นางสาวจารุพร ฉันทวิเศษกุล	วิทยากรชำนาญการ
ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะเดินทาง

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และ ก.ธ.จ. จังหวัด

๑๑. นายธีระ อนันตเสรีวิทยา	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๒. นางสาวอรุณวดี ฝั่งชลจิตร	นักทรัพยากรบุคคล
๑๓. นายสำราญ ครรชิต	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๔. นายการุญ ฑีตอักษร	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๕. นายเจอะ เอียดตน	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๖. นายพิทักษ์ บาลเมือง	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคประชาสังคม)
๑๗. น.ส.มณฑิรา จำปา	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น)
๑๘. นายปรีชา จงจิตร	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น)
๑๙. นายเวช เพชรชู	ก.ธ.จ. (ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น)
๒๐. นายจตุพร วัชรานาถ	ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน)

๒๑. นายดิฐ วิชัยดิษฐ์

ก.ธ.จ. (ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน)

๒๒. นายไพฑูร เมืองเนาว์

เลขานุการ ก.ธ.จ.

๒๓. นางอัมพรเพ็ญ บุญมี

ที่ปรึกษาฯ

๒๔. นางเพ็ญตระการ มนัสนันท์เมธา

ลูกจ้าง

.....

ออกแบบและพิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๐ ๒๕๖๑, ๐ ๒๕๖๑, ๐ ๒๕๖๑, ๐ ๒๕๖๑, ๐ ๒๕๖๑, ๐ ๒๕๖๑, ๐ ๒๕๖๑, ๐ ๒๕๖๑

